KİTAP

TV'deki Hemingway

Pazar geceleri TV2'de **"Hemingway"** izliyor musunuz? Toplam altı saatlik Amerikan yapımı TV dizisi **"Hemingway"** kötü bir zamanlamayla Dünya Kupası sırasında 2. Kanal'da yayımlanmaya başladı. 8 bölümlük dizide, ünlü romancının iç dünyası ve yaşamında önemli yer tutan kadınlar anlatılıyor.

Sungu Çapan'ın yazısı 14 - 15. sayfalarda

Aşk ve cinayet düşleri

Muzaffer Buyrukçu haziran ayında yayımladığı **"Bin Hüzün"** adlı öykü kitabında, kendi içinde barındırdığı aşk ve ölüm labirentlerinin kapılarını okurlarına sonuna kadar açıyor ve ilaveten bin hüznü de aşan düş imge, binlerce gözlem ve saptamayla, onlara zengin bir yaşam şöleni sunuyor.

Melisa Gürpınar'ın yazısı 4. sayfada

Son buharlılar

Fotoğraf sanatçıları **Selçuk Kundakçı** ve **Sedat Tosunoğlu** yakın bir gelecekte artık hiç göremeyeceğimiz **"Son buharlılar"**ı fotoğrafladılar. 100 yılı aşkın bir süredir hizmet veren buharlı lokomotiflerin hangimizin anısında yeri yoktur ki?

Refik Durbaş'ın yazısı 10. sayfada

Erotizmin putkıranı

Yayıncılık dünyasının ve 1960'lar Parisi'nin en renkli ve en ilginç kişilerinden biri olan **Maurice Girodias** 3 temmuzda öldü. 1953 yılında Olympia Yayınevi'ni kuran Girodias, **Henry Miller, Lawrence Durrell, Kazancakis** ve **Nabokov** gibi ünlü yazarların yapıtlarını yayımlamıştı. 1960'larda yalnızca **"Lolita"**nın getirdiği parayla üç lokanta açan Girodias'ın başı sansürle sık sık belaya girmişti.

8-9. sayfalarda

Agatha Christie'nin beyaz perdeye uyarlanan yapıtı "Nil'de Ölüm"de David Niven ve Bette Davis.

Yüz yıl önce doğan Agatha Christie'nin kitapları 1 milyardan fazla sattı

Agatha'nın şık cinayetleri

Bu yıl, ünlü İngiliz polisiye roman yazarı **Agatha Christie**'nin 100. doğum yıldönümü. Kiminin gözünde mantıksız öykülerin yazarı olan Christie'nin kahramanları gerçekte var olmayan, aptal ve taklitçi olarak niteleniyor. Söz savunmaya geçtiğinde **Agatha Christie**, bir cinayetin dehşet öyküsü olmadan da anlatılabileceğini gösteriyor. Bu da onun gizi. **Poirot** ve **Miss Marple** gibi ünlü dedektiflerin yaratıcısı Christie, yaşamı boyunca çekingen ve içedönük biri oldu. Ünlü yazar, ölümünden bir süre önce şöyle demişti: "Yaptığım işlerin hiçbir önem taşımadığını düşünüyorum. Ölümümden 10 yıl sonra kimse beni anımsamayacak." Christie 1976 yılında öldü.

Aslı Kayabal'ın derlemesi sayfa 16-17'de

Berlin Duvarı: Yıllardır şiirlerde ve romanlarda

'Esin perisi' bir duvar

Berlin Duvarı artık yıkıldı, ama son 30 yılın Alman edebiyatında yaşamaya devam edecek. Wolf Biermann, Christa Wolf, Uwe Johnson, Volker Braun, Gottfried Benn'in dizelerinde ve satırlarında bütün yaşanmışlığıyla Berlin Duvarı var.

Berlin Duvarı deyince, birçoklarının gözünde casus romanlarının soluk kesici satırları canlanır. Özellikle de **John le Carre**'nin yapıtları. Ya da bu romanların **Alec Guinness**'li, **Richard Burton**'lı beyazperde uyarlamaları. Gerçi artık Berlin Duvarı iki karşıt ideolojiyi birbirinden ayıran somut bir simge olmaktan çıktı. Ama Berlin Duvarı yalnızca casus romanlarının değil, özellikle son otuz yıldır Alman edebiyatının da ana **"esin kaynak"**larından biri oldu.

Almanyaları birbirinden ayıran sınırın iki yakasında yaşayan koca bir şair kuşağı, Duvar'ı, kişisel ve siyasal acılarla yıpranmış bir dünyanın dölyatağı olarak betimledi. Bu ozanların belki de en ünlüsü, **Wolf Biermann.**

Hamburg'da dünyaya gelen Biermann, kararlı bir komünizm yanlısı olarak 1953'te Doğu Berlin'e geçti. Ne var ki Biermann'ın demokratik Marksizm anlayışı, çok geçmeden Doğu Almanyalı yöneticilerle anlaşmazlığa düşmesine yol açtı. Biermann'ın eleştirel şarkılarının Batı'da yaygınlık kazanması, ozan ile yetkililer arasındaki çatışmayı daha da keskinleştirdi. 1976'da Demokratik Alman Cumhuriyeti yurttaşlığından çıkarılan Biermann tam 23 yıl sonra doğduğu kente, Hamburg'a dönmek zorunda kaldı. Ama Berlin, o **"tepeden tırnağa Alman orospu"**, Biermann'ın belleğindeki izlerini korudu, en güçlü şiirlerinin izleği olmayı sürdürdü.

Biermann, **Almanya, Bir Kış Masalı** adlı yapıtında, Doğu Berlin'den Hamburg'a uzanan bir tren yolculuğu sırasında sınırdan geçerken başından geçenleri anlatır. Önce, makineli tüfekleriyle Doğu Alman sınır muhafızlarının sıkı denetimiyle karşılaşır. Sınırın öbür yakasında, Batı Alman görevlinin yalnızca bir defterle **"silahlanmış"** olduğunu görünce çok sevinir. Ama bu sevinci fazla sürmez. Batı'ya sızmakta olan **"kuşkulu bir komünist"** olarak daha da bıktırıcı bir denetimden geçmek zorunda bırakılır. Biermann'ın Doğu-Batı bölünmesi üstüne taşlamalarının iki yanı da keskindir.

N'olucak yani? Koskoca bir dünya
Doğu'yla Batı arasında bölünmüş
Ve Almanya bir kere daha
sınavı vermek zorunda.
Çünkü Almanya'nın iki poposu
dünyanın kıçı olmuş.
Kılları kaskatı tel örgülerden
Arasından hiçbir şey geçmeyen.

Doğu Almanya'dan kovulduktan sonra Biermann'ın yaşadığı ikilemi anlatabilmek için TV kameraları karşısında **"gövde dili"**ni kullanması hâlâ hatırlarda. Biermann, bir bacağını sağa, bir bacağını sola açarak, bölünmenin Almanya halkının bedenini ve ruhunu nasıl derinden etkilediğini göstermek istemişti. Biermann'ın komünizmi ve kapitalizmi ayrım gözetmeden yerden yere vuran yakası açılmadık dizelerinin izini, **Heine**'nin taşlamalarına kadar sürmek olası.

Öte yandan, bazı yazarlar da Berlin'in, Avrupa'nın bir ortak kültür yüzeyi olarak korunmasına yardımcı oldular. Doğu ile Batı'nın, fiziksel engelleri aşan yaratıcı yüzleştirmeye girdikleri bir ortak kültür yüzeyi, sınırın geçilmesi ve **"barikat"**ların alaşağı edilmesi, Alman edebiyatının en seçkin örneklerinden bazılarının izleğini oluşturdu. **Uwe Johnson**'un 1960'larda yazdığı Berlin romanlarındaki deneysel anlatılarda yer alan kimlik arayışı çoğu kez kentin yaralı bereli görünümleriyle bütünleşti.

Doğu Berlin'de yaşayan **Christa Wolf** ise **Bölünmüş Cennet** adlı romanında, Berlin Duvarı'nın yapılışının bölünmüş kentteki genç sevgililerin yaşamlarında yol açtığı sarsıntıları konu aldı. Ancak Christia Wolf da Duvar'ın bir simgeden öteye gitmediğinin farkındaydı. Nitekim, **Bölünmüş Cennet**'in kadın kahramanı Doğu'dan Batı'ya geçtiğinde psikolojik barikatların fiziksel barikatlardan hiç de aşağı kalır yanı olmadığını keşfediyordu.

Günter Kunert'in düzyazı şiirleri belki daha da çarpıcı. Şiirlerinde Berlin kentinin çürüyen yapılarını anlatan Kunert'in dizelerinde, tuğlalar ve sıvalar ortak bir belleğin imgelerine dönüştü. Kunert'e göre siyasal bölünme, geçmişten gelen sürekliliğin kopmasıyla bütünleniyordu. Bu da modern Berlin'i iç gerçekliğinden yoksun kılıyor, Berlin zamanın sınırlarında bir düş kenti gibi boşlukta yüzüyordu.

Bu arada, Duvar'a kentin Doğu yakasından olumlu bakan edebiyatçılar da yok değildi. Sözgelimi, şair **Volker Braun. Duvar** adlı şiirinde Berlin muammasını bir savunmaya varan motiflerle bütünleştiriyordu Braun: **"Bu taştan sınır, bütün ürkünçlüğüne karşın, bütün sınırlara meydan okuyan şeyi önlüyor, Savaş'ı..."** Berlin Duvarı'na olumlu bir işlev yükleyen Braun'un şiiri, kalıcı sınırların değerini vurguluyordu, üstelik yalnızca Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin varlığını koruması açısından değil. Braun'a göre Duvar ancak Batılı emperyalistler Avrupa'nın sınırlarını değiştirme gücünü yitirdikleri zaman ortadan kaldırılmalıydı.

Sınırın her iki yanındaki bazı köktenci Alman ozanların gözündeyse Berlin Duvarı, yalnızca Doğu Alman komünizminin başarısızlıklarının değil, aynı zamanda çok daha korkunç boyutlara varmış olan Nazi zorbalığının bir anıtıydı. Bu ozanlara bakılırsa, bölünmüş Almanya'nın mimarı **Walter Ulbricht** değil, **Adolf Hitler**'di.

Krenz hükümetinin Doğu Almanya'nın sınırlarını açma kararıyla birlikte kuşkusuz yeni edebiyat ürünlerinin temeli de atıldı. Ne var ki Volker Braun'un belirttiği gibi Berlin büyük bir muamma olmayı sürdürüyor: Ödünlerle harcanmış bir geçmiş, bölünmüş bir şimdi ve kestirilemeyen bir gelecek. Berlin Duvarı artık kentin çöküp giden anıtları arasındaki yerini alacak belki de. Ama İkinci Dünya Savaşı sırasında Berlin'in yıkılışına tanık olan Dışavurumcu kuşağın şairlerinden **Gottfried Benn**'in bir şiiri, Duvar'ın en güzel ve etkili yazıtlarından biri olmayı sürdürecek:

Dikilip duracak kentin anıtları
Çöllerde dolanan aslanlar gibi
Yazgıya meydan okurcasına.
Ve duvarlar bir bir yıkılırken
Yapılardan dökülen molozlar
Avrupa'nın tanıklığıyla çınlayacak. □

Berlin Duvarı: Son 30 yıldır yalnızca casus romanlarının değil, Alman edebiyatının da esin kaynaklarından birliydi. Duvarın iki yakasında yaşayan koca bir şair kuşağı, burayı, kişisel ve siyasal acılarla yıpranmış bir dünyanın dölyatağı olarak betimledi.

40 Öykü "Günümüzde insanoğlu, her türlü medya ile görüntü bombardımanı altındayken, önemli olan duyumlarımızı yeniden canlandırmaya çalışmaktır." Orhan Alptürk **40 Öykü** adını verdiği fotoğraf albümünü böyle sunuyor. 9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Fotoğraf Bölümü'nde **"Çağdaş Fotoğraf ve Yorumu"** başlıklı dersler veren Alptürk, "Yaşamımızda olduğu gibi fotoğraflarımın tümünde bireyi, insanın yalnızlığını, iletişimsizliğini; bireyin toplum içindeki konumunu sorgulamaya devam ettim" diyor.

Cumhuriyet KİTAP □ Sahibi: Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş. adına: **Nadir Nadi** □ Genel Yayın Müdürü: **Hasan Cemal** □ Müessese Müdürü: **Emine Uşaklıgil** □ Yazı İşleri Müdürü: **Okay Gönensin** □ Yayın Yönetmeni: **Celal Üster** □ Yayın Sekreteri: **Mürşit Balabanlılar** □ Reklam Müdürü: **Ayşe Torun** □ Grafik Yönetmen: **Nazan Tacer** □

Size en çok yardım eden kitaplar, sizi en çok düşündüren kitaplardır.

Teodor Walker

Kübalı yazar Lisandro Otero'nun kitabı

Generalin 24 saati

General İşbaşında / Lisandro Otero / Türkçesi: İnci Kut / Can Yayınları / 112 s. / 6000 TL / CKK Kod: 021.372

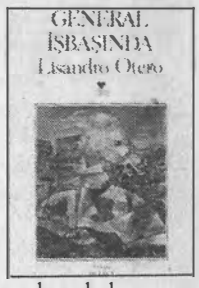

Böyle Bir Kentte (En Cuidad Semejante), **Vietnam Arayışı** (En busca de Vietnam), **Şili'nin Mantığı ve Gücü** (Razon y Huverza de Chile) adlı, dilimize henüz çevrilmemiş yapıtlarıyla büyük okur kitlelerinin ilgisini çeken **Lisandro Otero** değişik alanlarda ödüller kazanmış, yapıtları pek çok dile çevrilmiş ve pek çok kez yeniden basılmış bir Kübalı yazar.

1932'de Havana'da doğan **Otero,** Küba'da gazetecilik ve felsefe, Fransa'da da edebiyat öğrenimi gördü. Öyküler, romanlar, denemeler yazdı. Yazarlığının yanı sıra gazetecilik ve diplomatlığı da olan **Otero,** Moskova'da **Pravda,** Madrid'de **El Pais** gibi gazetelerde çalıştı. Diplomatik görevle Şili, İngiltere ve Sovyetler Birliği'nde bulundu.

Latin Amerikalıların uzun bir baskı, şiddet, yoksulluk, zorbalık tarihiyle, ama gene de hayalgücü, incelik, duyarlılık, mizah ve sevinçle biçimlenmiş enerjileri ve karakter özelliklerinin bir yansıması olarak, **Lisandro Otero,** pek çok dile çevrilmiş başyapıtı **General İşbaşında** adlı romanında, klasik bir Latin Amerika diktatör örneği olan hayali **Kızılırmak Cumhuriyeti Başkanı** emekli general **Aniceto Mendoza**'nın yaşamından yirmi dört saatlik bir kesiti anlatıyor.

General Mendoza, emeklilik günlerinde de sürdürdüğü, askerlikten kalma bir alışkanlıkla, daha şafak sökmeden kalkardı. Generalliğe yalnızca yirmi yılda ulaştığı parlak bir meslek yaşamından sonra, hizmetten ayrılalı beş yıl olmuştu. Gerçek şu ki, kara bahtı-kör talihi, **'terfi'**lerini askeri başarılarıyla değil de Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve iltimas yoluyla elde edebilmesine olanak vermişti. Dışişlerine katıldıktan sonra senatör olmuş, arkasından senato başkanı seçilmiş, üç kez bakanlık görevinde bulunmuş, iki kez büyükelçilik yapmıştı. Son seçimlerin ardından da Tambo'daki çiftliğine çekilmiş, tam **"ohh"** diyeceği günlerinin gecelerinde ise **'deprem'**li rüyalar görmeye başlamıştı.

Ama bir gün, hiç beklemediği bir anda çıkagelen sertlik yanlısı arkadaşı general **Penalver'in bu 'zamansız'** ziyaretinden sonra telaşsız ve azametli bir tavırla giyinip kuşandı: Kırmızı şeritli pantolonunu, sırma kordonlu mavi ceketini giydi, beline üç renkli kuşağını sardı, sonunda da yüksek rütbesini gösteren beş yıldızlı apoletlerini omuzlarına oturttu. Göğsüne bir tek nişan taktı, o da Sant Jenaro Büyük Haçı idi. Sonra aynadaki görüntüsüne dikkatle baktı: Bu haliyle bir **'operet askeri'**ne benzese de iktidar artık **Mendoza**'nındı. Sadece bir güncük bile olsa...

Alaycı anlatımını romanın başından sonuna kadar elden bırakmayan **Otero,** bu romanıyla, güncelliğini koruyan Güney Amerikalı diktatörler **'tema'**sını yerinde ve ustaca yakaladığı gözlemlerle işleyip sürdürüyor... □

Binlerce ayrıntının ve kusursuz bir Türkçenin içinde eritilmiş öyküler

Aşk ve cinayet düşleri

Bin Hüzün / Muzaffer Buyrukçu / Cem Yayınevi / 432 s. / 15000 TL / CKK Kod No: 308.040

MELİSA GÜRPINAR

Eğer ölüm olmasaydı, insanlar aşka hiçbir gereksinim duymayacaklardı, büyük bir olasılıkla paylaşamayacaklardı ölümsüzlüklerini başkalarıyla. Ama dünyadaki yaşamımızda ölüm ve aşk birbirinin gerekçesi, asıl nedeni olduğu sürece, bütün sanat yapıtlarında sonsuza dek ana tema olarak kullanılacaktır kuşkusuz.

Muzaffer Buyrukçu, haziran 1990'da yayımlanan **Bin Hüzün** adlı öykü kitabında, kendi içinde barındırdığı aşk ve ölüm labirentlerinin kapılarını okurlarına sonuna kadar açıyor ve ilaveten bin hüznü de aşan düş imge, binlerce gözlem ve saptamayla, onlara zengin bir yaşam şöleni de sunuyor.

M.Buyrukçu'nun öykülerinde konular genellikle İstanbul'da geçer, bir iki büyük kente de yolu düşerse uğrar sanki. Ayrıca konular hangi mekânlarda dolaşırsa dolaşsın, kahramanlar yoksul emekçi kesimindendir. Kentin kenar mahallelerinde yaşarlar. Ruhlarını sarsan büyük kente göçme olayı henüz durulmamıştır. Uyumsuzluklarını, gerçek ya da düşsel sevdalarla ve cinayetlerle bastırırlar. Aydın bile olsalar yöntem değişmez. İki binli yıllara doğru, İstanbul'u dört bir yanından kuşatan insan maceralarını, hiç bozmadan, dipdiri, sanatın belleğine kalemiyle kazımıştır M.Buyrukçu. Fakat bunu yaparken gerçekçiliğine hiç leke düşürmeden, şiirli düşlerinin tülleriyle kahramanlarını sarıp sarmalamış, onları bir cibinlik altında ayırıp korurcasına, her türlü sıradanlıktan kurtarmıştır.

- Öykülerdeki biraz fazla yer tutan erotik ögeler, yargılanabilir bir yaşama biçiminden değil, kahramanların bir tutunabilme sorunundan kaynaklanmaktadır bana kalırsa. Ardında binlerce yıllık tarihiyle yaşayan her büyük kent, kültüründen ve havasından tattırmaz kolayına yeni konuklarına. Değerlerini ele vermez kısa sürede. En iyi tutunabilme biçimlerinden biri, o toprakları ekip biçip yerleşmektir. Bu olanaksız olduğuna göre, -çünkü topraklar ya da binalar diyelim, başka bir sınıf tarafından ele geçirilmiştir- o kentin kadınlarına sahip olmak da en kısa ve doğal yoldan, alışmak yerleşmek kök salmak anlamına gelebilmektedir. Yarattığı gönül yaralarının dışında, başka bir sakıncası da yoktur. Sosyalleşmenin ön koşulu gibidir taşkın bir cinsellik içinde kente yayılmak. Hesapta olmayan yasaklarla karşılaşınca da eylemi düşüncede sürdürmek ve daha olmazsa, düşüncede cinayete kadar işi götürmek, aşkın bir yaşama cesaretidir küçük ve köksüz insanlardaki. Öykülerdeki hareket de işte bu atılım ve ivmeyle, umudun burçlarına tırmanır ve bazen de oradan kayarak düşer ağır ağır.

Güvercine ekmek yedirmenin, hapishane kapısında beklemenin, bir minibüs yolculuğunun, devlet memurluğunun, işsizliğin, ihanetin, deliliğin, yoksul sofralarındaki açlığın ve iştahın, panayır yerlerinin, meyhanelerin, karlı günlerin, ayrılıkların, alıcı kuş konumundaki erkeğine sürekli kahvaltı hazırlayan birbirinin aynı kadınların, son yudumu mutlaka içilen soğumuş çayların ve gözden kaçamadan yakalanmış binlerce ayrıntının, akıcı, kusursuz bir Türkçenin içinde eritilmiş sim-

Buyrukçu'nun öykülerinde taşkın bir cinsellik, sosyalleşmenin âdeta bir önkoşulu gibidir. (Fotoğraf: Cengiz Cıva)

yasından yaratılmış gibidir M.Buyrukçu'nun öyküleri.

Yazarı gibi sabırlı, dikkatli ve konuları temelinden kavrayabilen okuyucuya gereksinimi olacaktır **Bin Hüzün**'ün. □

KİTAPTAN BİR BÖLÜM

"Düşündeki yaşam ne kadar güzeldi Adnan'ın; yiyecek, içecek, giyecek, yatacak sorunu binmiyordu insanın sırtına. Yoğurtçuyla, sucuyla, pazarcıyla uğraşmak, dalgınlıklarından, dikkatsizliklerinden yararlanarak kötü mal satmalarını önlemek için bütün davranışlarını kollamak yoktu. Her şey hazırdı. Ayrıca karnı acıkmıyordu. Şulenaz'ın teni toz pembeydi ve ipek gibiydi; okşarken eli kayıyor, parmaklarına yaldızlar bulaşıyordu. "Bu gece de düşümde görsem!" Kalktı, -Sucudiye seslenen ve çevresinden gelecek çağrıları o anda karşılayacakmış gibi devinen gözlüklü oğlanı, "Bakar mısın? Sekiz numaraya. Dolu olsun!" Kapıyı araladı, otomatiği yaktı, eski, ortasından bantlanmış bir elli liralığı katladı. "İyi günler!" dileğiyle eşikten atlayan genç, suları sıçratarak küpe boşalttı, artanı Feride'nin uzattığı alüminyum tencereye koydu, arkasında bir ter ve kir kokusu bırakarak gitti.

"Ortalığı rezil etti pis cenabet!" dedi Feride, parlayan su birikintilerini sildi, ellerini sabunladı.

"Otur da çaylarımızı içelim, kahvaltı piç oldu!" dedi Adnan.

"Haklısın." dedi Feride.

Çaylarını yudumladılar."

Vaclav Havel'in "Uzaktan Soruşturma"sı

Cumhurbaşkanına 50 soru

Uzaktan Soruşturma / Vaclav Havel / Çeviren: Leman Çalışkan / Afa Yayınları / 198 s.

Doğu Avrupa'da esen rüzgârlar Çekoslovakya'da bir sanatçıyı başkanlık koltuğuna taşıdı; **Vaclav Havel**'i. Bu yılın başlarında cumhurbaşkanlığına getirilen Havel, insan hakları savunucusu bir edebiyatçı. Beş yıldan fazla hapis yatmış, evinde gözaltına alınmış, oyunları yasaklanmış bir **"politik muhalif"**.

Kitap ekimizin 4. sayısının kapağında **"O şimdi cumhurbaşkanı"** demiştik Havel için. Havel'in o günlerde ülkemizde yayımlanan **Şeytan Çelmesi** ve **Largo Desolato** adlı oyunlarından sonra şimdi de **Uzaktan** Soruşturma'sı çıktı. **Uzaktan Soruşturma,** aslında serbest yazar **Karel Hvizdala**'nın Havel'le yaptığı **"mektupla söyleşi"**yi içeren bir kitap. 1985 yılında başlanan 1986 yılında biten 50 soruluk ve Havel'in ellinci yaş günü için yapılan söyleşiyi baskıya Havel bizzat kendisi hazırlamış.

Özyaşamını, tiyatroya bakışını, sürgündeki muhaliflerin politik düşüncelerini ve buna benzer bir dizi soruya Havel'in verdiği cevapları merak ediyorsanız kitabı edinin. İşte birkaç soru ve Havel'in yanıtları:

— Largo Desolato'dan inanılmayacak kadar kısa bir süre sonra Şeytan Çelmesi'ni yazdınız. Bu yeni çıkış, bir yeniliğin habercisi değil mi? Aslında, son iki eserinizle aranızdaki ilişki nedir?

— Oyunlarımı daima uzun sürede ve zahmetle yazmışımdır; genellikle bir öncekinden ancak iki veya üç yıl sonra yeni oyunu bitirebilirim; her birinin birkaç ayrı şekli oldu; defalarca değiştirerek yeniden yazdım, bozdum, değiştirdim, didindim, üzüldüm ve hep umutsuzluğa kapıldım. Yani ben öyle hemen yazıveren yazar tiplerinden değilim. Sonra birden inanılmaz bir durum oldu; 1984 yılı temmuz ayının dört günü içinde Largo Desolato'yu tamamladım, 1985 yılının ekim ayının ilk on günü içinde de Şeytan Çelmesi'ni yazdım. Herhalde değişen bir şey vardı ya da bana bir şeyler oldu. Bunu fazla büyütmek istemiyorum ve çalışma tempomun değişmesinden nasıl bir sonuç çıkaracağımı doğrusu pek bilemiyorum. Her ne ise bu pek önemli değil, hele garantisi hiç yok. Esas olarak bazı dış etkenlerin bunda rol oynadıklarını düşünüyorum.

— Hapishanede Olga'ya Mektuplar adlı kapsamlı bir kitap yazdınız ger i ama, belli sebeplerden hapishane hakkında hiçbir bilgi vermediniz. Orada neler yaptınız? Ne gibi şeylerle uğraştınız?

— Hapse girince, bir gün bunları nasıl yazarım diye düşündüm durdum; karşılaştığım bütün garip ama iç parçalayıcı, komik ama sarsıcı, saçma ama tipik olayları aklımda tutmaya çalıştım; orada içine düştüğüm inanılmaz absürdlükteki olayları bir gün nasıl anlatacağımı düşündüm; orada rastladığım karmakarışık,birbirinden garip yazgılar hakkında en azından Hrabal renkliliğinde örnekler verebileceğimi düşünüp seviniyordum; yazamadığıma üzülüyordum. Sonradan, dışarı çıktığım zaman, hapishane hakkında hiçbir şey yazamayacağıma karar verdim.

Vaclav Havel

Albrecht Dürer'in "İnsanın en soylu duygusu görmedir" sözünü anımsatan Prof. Kaynak, yöneticilerin de renklerin etkisinden yararlandıklarını vurguluyor. (Dört Havari, 1526)

Yöneticinin başvuracağı bir el kitabı

Bir sorun mu var?

Organizasyonel Davranış / Prof. Dr. Tuğray Kaynak / İ.Ü. İşletme Fakültesi İşletme İktisadı Enstitüsü Yayını / 7.500 TL.

İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Personel Yönetimi Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Tuğray Kaynak'ın kaleme aldığı **Organizasyonel Davranış,** kapsam ve içeriğiyle günümüz işletmelerinde yöneticilerin karşı karşıya geldikleri birçok sorunu çözerken başvuracakları bir el kitabı niteliği taşıyor.

İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadı Enstitüsü tarafından yayımlanan kitabında Prof. Dr. Kaynak, işletmelerin alt etmek zorunda bulundukları sorunları şöyle belirliyor: "Üretimin arttırılması, yeniliklerin uygulanması, ürün ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi, maliyetlerin düşük tutulması ve giderek, tarihin hiçbir döneminde görülmemiş boyutlarda bir rekabetle başa çıkma zorunluğu. Tüm bunların yanı sıra organizasyonlar, kendi çalışanlarına nitelikli bir iş yaşamı sağlama, yeterli ücret verme, işgücü dönüşümünü düşük tutma, bireysel verimliliği üst düzeyde gerçekleştirme, organizasyonel etkinliği gerçekleştirme gibi işletme süreçleriyle başetme olgusuyla da karşı karşıyadırlar."

Yazar, **"Beşeri İlişkiler Yaklaşımı", "Organizasyonel Davranış Yaklaşımında Algılama ve Öğrenme Süreçleri", "Motivasyon ve Verimlilik"** olarak üç bölüm altında topladığı kitabında etkin bir yönetim ve verimlilik yaklaşımının temel ilke ve yollarını saptamak, bu yönde belirli yöntemler ortaya koyarak geliştirebilmek amacını güdüyor.

Prof. Dr. Kaynak, soyut belirlemeler yerine, somut ve işletmeye dönük, çalışma yaşamında odaklaşmış örnekler kullanmaya özen gösteriyor. Konuları, olgunun işleyişinin etraflı ve ayrıntılı ayırt edilebilmesi amacıyla psikoloji, sosyoloji, fizyoloji, fizik gibi bilimlerin bulgularından oluşturduğu fonlara oturtarak veriyor. Kitapta geniş bir kaynakça da yer alıyor. □

Nur Nirven

Hermann Hesse ve kadın

Şeytan ve anne, kader ve sevgili

Hesse'nin eserlerinde, bireyin belli bir süreç ve olaylar sonunda kişilik oluşturması, benliğini aşması ya da kişilik mücadelesinden yenik çıkarak kendisini mahvetmesi işlenir. Bu süreçte kadının önemli bir yeri vardır. Hesse, kadın ve erkek arasındaki farklara değil, kadın ile erkeğin birliği ile varılan senteze işaret eder.

"...arkasında bir dünya var onu okuyan."
Kurt Tucholsky

Dr. AYTEN DOĞU GENÇ

Hermann Hesse, 20. yüzyılın ilk yarısının en önemli Alman yazarlarındandır. İnsan ve insanın özyaşamını ele aldığı romanlarında **"insan olma"**nın üç aşamalı bir süreç olduğunu anlatır. Çocukluk devresinin 'duygusal' nitelikli cennet yaşamı, iyi-kötü gibi bütünü oluşturan kutupluluklarının tanınması ile canlılığını yitirir. Saygı ve sevginin temellendirdiği ebeveyn, öğretmen ilişkilerinden şüpheye düşülür. Bu dönemde insanı yönlendiren duygu değildir, **"akıl"**dır. Hesse'nin eserlerinde, bireyin belli bir süreç ve olaylar sonunda kişilik oluşturması, benliğini aşması ya da kişilik mücadelesinden yenik çıkarak kendisini mahvetmesi işlenir. Bu süreçte kadının önemli bir yeri vardır. Çünkü Hesse, zıtlıklardan oluşan bir bütünü göstermeyi amaçlar ve hayatın kutupluluğu sorununu romanlarına malzeme yaparak sanat katına yüceltir. Hesse, kadın ve erkek arasındaki farklara değil, kadın ile erkeğin birliği ile varılan senteze işaret eder.

Hermann Hesse

"Demian"da, Emil Sinclair'in çocuk saflığından sıyrılıp kendisi ve çevresi ile arasındaki çatışmaları yaşayarak kişilik kazanması anlatılır. Emil, baba ocağında, kendi ifadesi ile **"aydınlık dünyada"** mutludur. Ancak, **"karanlık dünya"** olarak betimlediği dış dünya, başka bir deyişle gerçek dünyanın diğer parçası onu cezbeder. Ergenlik döneminde bu dünyayı tanıma fırsatı bulan Emil, şüphe ve yalnızlık içinde kıvranır. **"Karanlık dünya"**dan onu kurtaran parkta rastladığı ve **"Beatrice"** olarak adlandırdığı bir genç kızdır. Emil'in Beatrice ile ilişkisi platoniktir ve roman içinde sembolik bir anlamı vardır. Emil'in, kişilik oluşturmasında önemli bir aşama olan Beatrice, barış ve sevgiyi simgeler. Demian'ın annesi Bayan Eva, Emil'in düşlerindeki insandır. Eva, erkeksi görüntüsü ile kadın-erkeğin, zıtlıkların birliğe ulaşmasını simgeler. O, Emil için, **"şeytan ve anne", "kader ve sevgili"**dir, (S.30) yaşamın anlamıdır. **"(...)Başıma ne gelirse gelsin, bu kadının varlığını bilmek, sesini duymak, yakınlığını solumaktan mutlu idim. Benim için bir anne, bir sevgili, bir Tanrıça olmasının farklı yoktu; önemli olan yakınımda olması idi, yolumun onun çevresinden geçmesi idi."** (S. 139) diyen Emil, Bayan Eva'ya karşı cinsel istek duyar, ancak onunla simgesel yodan birleşir. Düşlerinde bir deniz, bir yıldız şeklini alan Bayan Eva'ya karşı duyguları cinsellik ile cinsel olmayandan kaynaklanır. **'(...) Bazen beni çeken şeyin, Bayan Eva'nın şahsı olmadığını, onun benim iç dünyamın bir simgesi sayılabileceğini ve bu simgenin beni ruhumun derinliklerine çekip götürmek istediğini hissediyordum. (...) Onun yanında yanıp tutuştuğum anlar oluyordu, onun dokunduğu şeyleri öpüyordum. Giderek cinsel ve cinsel olmayan sevgi, gerçek ve simge iç içe geçti.** (S.148) sözleri ile Emil, Eva ile olan ilişkisinin tüm benliğini etkilediğini dile getirir.

Hesse'nin **"Siddhartha"** adlı eserinde bireyselliği aşmak, evrensele ulaşmayı hedefleyen Siddhartha'nın bu mücadelesinde kadının önemli bir yeri var. Siddhartha, konakladığı bir kayıkçı kulübesinde bir rüya görür. Arkadaşı Govinda'ya sarılmıştır. Daha sonra onun Govinda değil de bir kadın olduğunu ve kadının göğsünden emdiğini fark eder. Memeden gelen süt, tatlı ve yoğundur. Bu rüya, Siddhartha'nın gerçekte bilinç altında var olan isteklerinin dışa vurumudur. Siddhartha, şimdiye değin tanımadığı doğa ve insanla tanışmak, bedensel açlığını gidermek ister. Kamala adındaki bir fahişeden aşk sanatını öğrenecektir. Kamala ile birlikte aşk, para, şehvet dünyasında yaşar, dış dünyayı tanır. Siddhartha, Kamala'nın **"Bizim gibi insanlar sevemezler. Çocuk insanlar sevebilir, bu da onların sırları."** (S.62) şeklindeki ifadesine katılır. Bu ilişki Kamala'yı da etkiler. Siddhartha'nın onu ve çocuk insanları terk etmesi üzerine tövbe eder. Artık o, Buda'ya inanan ve servetini Budistlere bağışlayan bir insandır. Hesse, kadını erkekten farklı olarak değerlendirmez. Kamala'nın mesleği yolu ile vardığı olgunluğa işaret eder. İnsan olarak önemini vurgular.

Hesse'nin **"Demian"** ve **"Siddhartha"** adlı romanlarında da görüldüğü gibi, kadın barış ve sevginin sembolüdür ve insanın kişilik kazanma ve benliğini aşma süreçlerinde önemli bir yeri vardır. □

**Dr. Ayten Doğu Genç, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili öğretim üyesidir.*

Vitrindeki kitaplar

Bebeklerde ve Çocuklarda Beslenme / Dr. Rüçhan Altuğ
Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları / 200 s. / 10.000 TL.

Daha önce **Bebek Bakımında Anneye Öğütler** adlı el kitabı yayımlanan Dr. Rüçhan Altuğ elimizdeki yapıtında sağlıklı ve bilinçli beslenmenin yalnızca fizik gücün değil beyin gücünün de kaynağı olduğunu belirterek kitabının amacının beslenmenin esasını teşkil eden protein vitamin mineral gibi besin maddelerinin neler olduklarını açıklamak ve bebeğin beslenmesindeki önemli noktaları vurgulamak olduğunu söylüyor.
Dr. Rüçhan Altuğ şöyle diyor: **"Beslenme son derece önemli olduğu kadar da değişken bir konudur. Beslenmeyi tek bir kalıp halinde düşünüp, her bebeğe uygulanabileceğini zannetmek çok hatalı olur. Beslenmenin değişik şekillerini, metotlarını ve prensiplerini bilmenin önemi kadar, beslenmeyi uygulayacağınız bebeği bilmek, onun sindirim sistemi, lezzet duyguları ve alerjilerini de göz önünde tutmak gereklidir."**

Halkın Dostları Kimlerdir ve Sosyal Demokratlara Karşı Nasıl Savaşırlar? / V.İ. Lenin
Çeviren: Vahap S. Erdoğdu
Sol Yayınları / 228 s. / 6500 TL. / CKK Kod No: 087.061

Sol Yayınları daha önce yayımladığı kitapların yeni basımlarını yapıyor. **"Halkın Dostları Kimlerdir?"**de bunlardan biri. (4. basım). Lenin bu kitap üstüne 1892-93 yıllarında çalışmış. 1894'te St. Petersburg Marksist çevresinin üyelerine okumuştu. İlk basımı ayrı bölümler halinde yapılan, illegal olarak dağıtılan kitabında Lenin, 1876'dan 1918 ortalarına kadar St. Petersburg'da yayımlanan liberal narondniklerin yayın organı **Ruskoye Bogatsvo'da** (Rus Zenginliği) yayımlanmış Marksistlere karşı makalelere yanıt veriyor.

Yıldızın Parladığı Anlar
Stefan Zweig / Çeviren: Burhan Arpad / Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
252 s. / 10.000 TL.

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Stefan Zweig'in ünlü kişiler hakkında kaleme aldığı deneme ve biyografilerini yayımlamayı sürdürüyor. **Dünya Fikir Mimarları** başlığıyla yayımlanan kitapların ikinci cildinde **Balzac, Dickens ve Dostoyevski;** üçüncü cildinde ise **Casanova, Stendhal, Tolstoy** yer alıyor. Yayınevi ayrıca Stefan Zweig'in **Yıldızın Parladığı Anlar**'ı da yayımladı. Kitapta, Haendel, Goethe, Scot, Lenin gibi tanınmış adların yaşamları üstüne denemeler bulunuyor.

Türkiye'de Geri Kalmışlığın Tarihi / İsmail Cem / Cem Yayınevi / 10. basım / 556 s. 25.000 TL. / Kod: 022.013

İsmail Cem'in kitabı 10. basımına ulaştı. İlk kez 1970 yılında basılan kapsamlı araştırmasında İsmail Cem. Osmanlı toplumundan hareketle nasıl ve neden geri kaldığımızı inceliyor. Geri Kalmışlığın Evrensel Mekanizması'nı anlatarak konuya giden İsmail Cem kitabını şu ana başlıklar altında sunuyor:
İleri Osmanlı Toplumu, Geri Kalmışlığın Oluşması, Geri Kalmışlığın Kökleşmesi, Emperyalizmden Kurtuluyoruz, Geri Kalmışlıktan Değil, Temeldeki Bozukluk, Dün ve Bugün, Temeldeki Bozukluğun Sonuçları, Türkiye'nin İmtiyazlı Geri Kalmışlığı.

Bursa'da Tarikatlar ve Tekkeler-I / Mustafa Kara
Uludağ Yayınları / 208 s.

Mustafa Kara kitabının ilk cildinde **Bursa'da Tarikatler ve Tekkeler**'i ele alıyor. Kara, daha sonra Ertuğrul, Kütahya, Afyonkarahisar, Balıkesir'deki tekke ve zaviyeleri de ele alacağını belirtiyor. Tasavvuf kültürünün Anadolu'ya girişini anlatarak konuya giren Kara, 4 ana bölümde şu başlıklar altında sunuyor kitabını: **I-** Bursa Tekkeleri, **II-** Zeyniye, Abdülatif Kudsi ve Zeyniye Dergâhı, **III-** Mevleviye, Ahmed Cünuni Dede ve Bursa Mevlevihanesi, **IV-** Nakşibendiye, Abdullah İlahi ve Simav Tekkesi.

Son Ubıh / Bagrat Şınkuba
Çeviren: Hayri Ersoy
Nart Yayıncılık / 206 s.

Abaza ulusal şairi unvanına sahip şair ve yazar Bagrat Şınkuba, Abaza Özerk S.S. Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanlığı görevini de yürütmüş bir kişilik. Şınkuba, kitabında kişisel ve sınıfsal çıkarlar yüzünden bir halkın anavatanından nasıl uzaklaştırıldığını anlatıyor. Aslı üç kitaptan oluşan yapıtta birinci kitaptaki olaylar Kafkasya'da geçiyor. İkinci ve üçüncü kitaplardaki olaylar ise Türkiye ve bazı Önasya ülkelerinde geçiyor. Çevirmen Hayri Ersoy, **"güncelliği"** nedeniyle ikinci cildin öncelikle çevrildiğini belirtiyor.

SONDAKİKA

***Önce Çocuklar Öldü** / Erbil Tuşalp / Bilgi Yayınevi / 156 s. / 8.500 TL.*

***Kodes A.Ş.** / Yalçın Doğan / Bilgi Yayınevi / 144 s. / 7.500 TL.*

***Başlangıçtan Günümüze Türkiye'de Basın Sansürü** / Alpay Kabacalı / Gazeteciler Cemiyeti Yayınları / 336 s. / 10.000 TL.*

***Sevimli Geyik** / Quiroga / Çocuklar için uyarlayan: Olcay Göçmen / Çocuk Bahçesi Yayınları / 64 s. / 3.000 TL.*

***Serenissima** / Erica Jong / Çeviren: Belkıs Çorakçı / Yılmaz Yayınları / 268 s. / 14.000 TL.*

***Sonsuzluk Yasak** / Nodar Dumbadze / Çeviren: Ali Artun / Yayına Hazırlayan: Mehcure Karaören / Yılmaz Yayınları / 260 s. / 13.000 TL.*

***İsviçre Daha Beyaz Yıkar** / Jean Ziegler / Çeviren: Zafer Üskül / Afa Yayınları / 168 s.*

***Gerçeğin Öteyakası** / Metin Altıok / Türkiye Yazıları Yayınları / 64 s. / 3.500 TL.*

***Japon Gücünün Sırrı** / Karel van Wolferen / Çeviren: İnci Kurmuş / Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları / Büyük boy 562 s. / 22.000 TL.*

***İnsanın Tabiattaki Yeri** / Teilhard de Chardin / Çeviren: Prof. Dr. Hüsrev Hatemi / İşaret Yayınları / 114 s.*

KİTAPLIK

KÂMİL MASARACI

Kitap Kulübü'nde çok satanlar

Şiir, roman, öykü, anı, deneme

066.121 **Erkek Hikâyeleri** / Ümit Kıvanç / Öyküler / İletişim Yayınları
022.317 **Hasretinden Prangalar Eskittim** / Ahmed Arif / Şiir / Cem Yayınevi
021.357 **Kara Kitap** / Orhan Pamuk / Roman / Can Yayınları
027.080 **Sevişmenin Güduklüğü ve Yüceliği** / Melih Cevdet Anday / Deneme / Çağdaş Yayınları
011.119 **Kamil ile Meryem'e Dair** / Artun Ünsal / Roman / Afa Yayınları
022.467 **Bir de Simit Ağacı Olaydı** / Oktay Akbal / Anı / Cem Yayınevi
152.534 **Bir Selin Vardı** / Nur Rökü öz / Anı / Bilgi Yayınevi

İnceleme, araştırma, mizah

125.112 **Dövlet** / Bekir Coşkun / Yazılar / Verso
117.249 **40'ların Cadı Kazanı** / Uğur Mumcu / Tekin Yayınevi
117.251 **Namlunun Ucundaki Haberler** / Ender Coşkun / Araştırma / Tekin Yayınevi
200.046 **Hayret ki Başbakan** / Ender Arol / Mizah / Boyut Yayınevi
191.058 **İşkencenin Önlenmesi** / M.Semih Gemalmaz / Belge / Amaç Yayınları
028.061 **Bulmaca Sözlüğü** / Gül Önet / Sözlük / Çağdaş Yayıncılık

Çocuk

011.120 **Keloğlan Masalları** / Tahir Alangu / Afa Yayınları
097.558 **Susam Sokağı Dizisi** / Remzi Kitabevi

DÜNYA LİSTELERİNDEN

ABD'de çok satan kitaplar

Edebiyat

1) **Kanıtın Ağırlığı** *(The Burden Of Proof)* / Scott Turow
2) **Nam'ın Mesajı** *(Message From Nam)* / Danielle Steel
3) **Tribün** *(The Stand)* / Stephen King
4) **Daha Neler Göreceksiniz Neler!** *(Oh, The Places You'll Go)* / Dr. Scuss
5) **Ejderha** *(Dragon)* / Clive Cussler
6) **Eylül** *(September)* / Rosumunde Pilcher
7) **Son Ültimatom** *(The Bourne Ultimatum)* / Robert Ludlum
8) **Bir Münasebetsiz Kadın** *(An Inconvenient Woman)* / Dominick Dunne
9) **Sullivan'ın Silahı** *(Sullivans Sting)* / Lawrence Sanders

Edebiyat dışı

1) **Çalışan Adamlar** *(Men At Work)* / George F.Will
2) **Dave Barry 40 Yaşında** *(Dave Barry Turns 40)* / Dave Barry
3) **Baba-Oğul A.Ş.** *(Father, Son and CO.)* / Thomas J. Watson Jr. - Peter Petre
4) **Ateş Etme Benim** *(Don't Shoot, It's Only Me)* / Bob Hope - Melville Shavelson
5) **Megatrend 2000** / John Naisbitt
6) **Barbarlar Kapımızda** *(Barbarians At The Gate)* / Bryan Burrough - John Helya
7) **Verilen Sözler ve Tehlikeler** *(Peril and Promise)* / John Chancellor
8) **Üzerine Yattığımda Alev Alev Yanıyordu** *(It Was On Fire When I Lay Down On It)* / Robert Fulghum

8 temmuz tarihli The New York Times Book Review'dan alınmıştır.

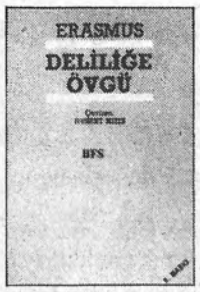

Deliliğe Övgü / Erasmus
Çeviren: Nusret Hızır
BFS Yayınları / 3. basım
7000 TL / Kod: 161.025

Deliliğe Övgü, BFS Yayınları felsefe dizisinde yayımlandı ve üçüncü basımına ulaştı. Erasmus'un bu ünlü yapıtı için kitabın başında yer alan Ahmet Cemal'in kaleme aldığı yazıda şöyle deniliyor: "Günümüzde, Rönesansla birlikte ortaya çıkan hümanizm akımının yaratıcılarından ve en büyük temsilcilerinden biri olarak bilinen Rotterdamlı Erasmus, 1465 yılında Hollanda'nın Rotterdam kentinde doğdu. (...) **Deliliğe Övgü,** Erasmus'un canlılığını, geçerliliğini ve çekiciliğini günümüze değin koruyabilmiş tek yapıtıdır. (...)Gülmece türündeki yapıta egemen olan iki temel görüş vardır. Bunlardan birine göre gerçek bilgelik, deliliktir. Öteki görüşe göre ise kendini bilge sanmak, gerçek deliliktir. (...) Deliliği konuşturma kisvesi altında Erasmus, çağının kilisesine ve o kilisenin mensuplarına en acımasız eleştirilerini yöneltir. Bu niteliğiyle **Deliliğe Övgü** çağlar boyunca bağnazlığa karşı kaleme alınmış en yetkin düzeydeki başyapıtlardan biri olmuştur."

Proleterya Diktatörlüğü Üzerine / Etienne Balibar
Çeviren: M.A.Akay / Pencere Yayınları / 186 s. Kod: 177.005

Fransız Komünist Partisi üyesi olan **Etienne Balibar** kitabında FKP'nin 1976 yılında "proleterya diktatörlüğü" hedefini terk etmesi olayını değerlendirerek Stalin'in ortaya koyduğu dogmatik proleterya diktatörlüğünü ve FKP'nin kendisine koyduğu hedefleri eleştiriyor. Balibar, Lenin'e hatta Marks'a kadar giderek teoriyi yeniden kurmaya çalışıyor. Balibar amacının bir tartışmayı başlatmak olduğunu söylüyor. Sosyalizm nedir? Komünizm nedir? Geçiş evresi nedir? Sosyalizm bir geçiş evresi midir? Hem devletin sürmesi hem de sönümlenmesi ne demektir? Proleteryanın hem bir sınıf haline gelmesi hem de ortadan kaybolma sürecine girmesi nasıl olabilir? gibi sorular Balibar'ın kitabının odaklandığı konular.

Hazreti Ali Divanı / Hazreti Emir Ali İbn-i Ebu Talib
Ant Yayınları / 204 s. / .....
TL. / CKK Kod No. 426.003

Kitap, Hazreti Ali tarafından hayatı boyunca söylenmiş olan manzum sözlerinin yani şiirlerinin **Şerif Murtaza** (Ebu'l Kasım Ali Bin Tahir) adlı İslam bilgininin derlediği beyitlerden oluşuyor. Şimdiye dek çeşitli İslam ülkelerinde yayımlanan kitap ünlü Osmanlı Hanefi bilgini **Müstakim-Zade Süleyman Sadettin Efendi** tarafından 18. yy'da **Şerhu Divanı Ali** adı ile yayımlanmıştı. Anadolu Aleviliğinde özel bir yeri olan Hazreti Ali'nin çok yönlü düşüncelerini anlamak için bir kaynak kitap.

Çok Kapılı Oda / Asım Bezirci / Çağdaş Yayınları
184 s. / 7.000 TL.
CKK Kod: 027.086

Çok Kapılı Oda, Asım Bezirci'nin 1961 yılında Ataç Kitabevi Yayınları arasında çıkan ilk kitabı. 1982 yılında YAZKO Yayınları'nda ikinci basımı yapılan, kitabın elimizdeki üçüncü basımı gözden geçirilmiş ve genişletilmiş bir biçimde yayımlanmış. Bezirci kitabında şiir, edebiyat, çeviri, eleştiri ve özellikle dil konuları üstünde duruyor. Asım Bezirci **Çok Kapılı Oda** üstüne Hüseyin Haydar'la yaptığı söyleşide şöyle diyordu:
"...Gerçeklik çok kapılı bir oda gibidir. Yansıtılması/yeniden üretilmesi yazardan yazara değişir."

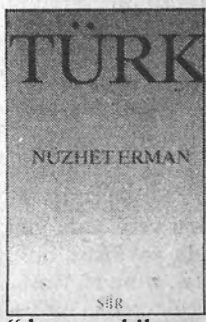

Türk / Nüzhet Erman / Kendi yayını / 42 s. / 5.000 TL /

Danıştay ve Anayasa Mahkemesi'ndeki görevlerinden sonra Nevşehir, Antalya, Rize, Muğla ve Tekirdağ valilikleri de yapan Nüzhet Erman'ın **"davasını bilmeyene tanık olma"** atasözünden yola çıkarak kaleme aldığı şiirler. 1942'den başlayarak şiirleri Yedigün, İnkılapçı Gençlik, Millet, Kaynak, Servet-i Fünun, Ülkü, Varlık ve Hisar dergilerinde yayımlanan Nüzhet Erman halen Türk Dili dergisinde yazıyor.

Yalnız Adam / Eugene Ionesco / Çeviren: Bertan Onaran / Ara Yayıncılık / 124 s. / 5.000 TL.
CKK Kod No: 308.052

Yalnız Adam Ionesco'nun Türkçedeki ilk romanı. Ionesco kitabında kendimizden saklamaya çalıştığımız çelişkileri ince alaylı bir anlatımla yansıtıyor. Anlamsız, aykırı, karanlık yaşamları ustalıkla yazıya döken Ionesco'nun kitabını dilimize Bertan Onaran çevirmiş.

Anı Değil Yaşam / Oktay Akbal / Çağdaş Yayınları
134 s. / 5.000 TL. / CKK Kod No: 027.087

Kitap, gazetemiz köşe yazarlarından Oktay Akbal'ın anı yazılarından oluşuyor. Yaşamı yansıtan, yazın dünyamızdan canlı kişilikleri sunan Oktay Akbal'ın kitabında yer alan yazılardan bazılarının başlıkları şöyle: **Yazar Olmak, Eleştirmeci Yetiştirmek, Nasıl Yazar Olunmaz?, Özdemir Asaf ile Geçen Zaman, Sait Faik'le Gülhane Parkı'nda, Ataç'tan Çizgiler, İsveç'te Bir Lütfü Özkök var.**

Fransız yayıncı Maurice Girodias'ın yaşamı sansürle savaşımla geçti

Erotizmin putkıranı

Nabokov'un "Lolita"sını, Henry Miller'ın "Oğlak Dönencesi"ni 1950'lerde ilk kez yayımlayan Girodias'ın başı Fransız sansürüyle sık sık belaya girmişti. Geçenlerde 72 yaşında ölen Girodias'ın yayıncılık yapması 90 yıl süreyle yasaklanmıştı.

Yayıncılık dünyasının ve 1960'lar Parisi'nin en renkli ve ilginç kişiliklerinden biri, Fransız yayıncı ve yazar **Maurice Girodias,** 3 temmuzda öldü. **Vladimir Nabokov, Henry Miller, William Burroughs, Samuel Beckett, Lawrence Durrell** gibi yazarların birçok kitabının ilk basımlarını yapmış olan Girodias yetmiş iki yaşındaydı. **Lolita, Oğlak Dönencesi** ve **Candy** gibi erotik edebiyatın best-sellerlarının ilk yayıncısı, ünlü Olympia Yayınevi'nin sahibi Girodias, ardında, sansür ve tutuculuğa karşı savaşımla geçen çok çarpıcı bir yayıncılık serüveni ve kadınların sevgilisi olarak yaşadığı görkemli bir Paris yaşamı bıraktı.

Asıl adı **Maurice Kahane** olan Girodias, anılarının yayımlanması dolayısıyla Paris'te kendisiyle yapılan bir radyo söyleşisi sırasında geçirdiği bir kalp krizi sonucu öldü. Oysa Girodias yıllar önce, 1970'lerde, ABD'de **"sürgünde"** yaşadığı sırada tanışmıştı ilk kez **"ölüm"** duygusuyla. Bir gün New York'ta sokakta yürürken ansızın yüreğinde bir yanma duyumsamıştı: **"Hemen kaldırıma uzandım. Tamam, diyordum kendi kendime, sonum geldi işte. Sonra birden fark ettim. Sigaramın yanık külü, rüzgârla uçup göğsümü yakmıştı. O saat sigarayı bırakmaya karar verdim!"**

Ama radyo söyleşisi sırasında geçirdiği gerçek kalp krizini atlatamadı Girodias. İkinci Dünya Savaşı sonrası yayıncılığının en özgün ve etkili kişiliklerinden biri sayılan Girodias, kitaplarını İngiltere ve ABD'de bastıramayan yazarların yapıtlarını Fransa'da İngilizce yayımlayarak edebiyatta Anglosakson tutuculuğuna meydan okudu, Dördüncü Cumhuriyet Fransası'nın sansürünün giderek kırılmasına önemli katkılarda bulundu.

Maurice Girodias ya da gerçek adıyla Maurice Kahane, 1918'de Paris'te İngiliz bir babayla Fransız bir annenin çocuğu olarak doğdu. Babası **Jack Kahane,** tekstil işiyle uğraşan Yahudi bir aileden geliyordu. Ancak delikanlılığında yerleştiği Paris kentinin edebiyat ortamını dokuma işine yeğlemişti. Baba Kahane, 1931'de, Paris'te yaşayan bir İngiliz matbaacıyla birlikte kurduğu **Obelisk Yayınevi**'nden, ilk başlarda yalnızca kendi kitaplarını yayımladı. Jack Kahane'ın **Cecil Barr** takma adıyla yayımladığı bu kitaplar, o günlerin İngilteresi'nin **"muhafazakâr"** ortamında basılma olanağı bulamayan hafif erotik romanlardı. Ancak Jack Kahane giderek benzer durumda bulunan başka yazarların kitaplarına da yer vermeye başladı. 1934 yılında, Amerikalı yazar Henry Miller'ın **Yengeç Dönencesi**'ni ilk kez yayımladı, hem de **Anais Nin**'in parasal desteğiyle. O günlerde babasının yanında çıraklık dönemini yaşayan Maurice de **Yengeç Dönencesi**'nin kapak düzenlemesini hazırladı.

İkinci Dünya Savaşı patlak verdiğinde, Jack Kahane'ın hem İngilizliği, hem Fransızlığı, hem de Yahudiliği Nazilere karşı birleşiverdi. Oğlu Maurice'in orduya yazılmasını istedi, ama Maurice askerler ve savaş konusunda babasıyla aynı düşünceleri paylaşmaktan uzaktı. Baba Kahane, 1939'da, ortalıkta kol gezen Yahudi düşmanlığına iyice öfkelendiği bir gün, koca bir şişe konyağı devirdi ve o gece bir kalp krizi geçirerek öldü. Maurice Kahane'a babasından, kadınlara olan tutkusu, şenlikli yaşama düşkünlüğü, alışılmadık kitaplar yayımlama keyfi ve Henry Miller'ın dostluğu miras kaldı. Ne var ki Maurice, bu mirası devralmakla birlikte, babasının soyadını devralmaktan kaçınacak, Nazi işgali altındaki Fransa'da Yahudi olmayan annesinin kızlık soyadını alacak, bundan sonraki yaşamında **Maurice Girodias** adıyla tanınacaktı.

Maurice Girodias, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından, 1953 yılında **Olympia Yayınevi**'ni kurdu. Olympia çok geçmeden, nitelikli birer edebiyat yapıtı olmalarına karşın Anglosakson dünyasında **"yasaklanmış kitaplar"**-ın damgasını vurduğu bir yayınevine dönüştü. Ama yalnızca İngiliz ve Amerikalı yazarlarla yetinmedi Girodias. **Henry Miller, Lawrence Durrell, William Burroughs, Samuel Beckett, Terry Southern** ile **Mason Hoffenberg, Chester Himes** ve **James Patrick Donleavy**'lerin yanı sıra **Nikos Kazancakis, Jean Genet, Nina Berberova, Raymond Queneau, Vladimir Rabokov** ve **Georges Battaille**'ları da yayımladı.

Beckett'in **Watt**'ını 1953'te, **Molloy**'unu 1955'te basan Girodias, Henry Miller'ın **Oğlak Dönencesi, Sexus** ve **Clicy'de Huzurlu Günler** adlı yapıtlarının da ilk yayıncısı oldu. İngiliz yazar William Burroughs'un ünlü **The Naked Lunch**'ını **(Çıplak Yemek)** da basan Girodias, bir yandan da Burroughs'a **Akhbar del Piombo** takma adıyla bir yığın erotik kitap yazdırdı. Ophelia Yayınevi'nden de Travel'ler, John Panuion(Seyyahın Dostu) dizisinden çıkardığı kitapları özellikle turistlere ve Amerikalı askerlere satarak Olympia'ya destek de sağladı. Ancak bir süre sonra Nabokov'un **Lolita**'sı ve Terry Southern'la Mason Hoffenberg'in **Candy**'si, Girodias'a umulmadık bir servet kazandıracak, yalnızca Fransa'da değil uluslararası piyasada da birer best-seller olacaklardı.

1960'ların başlarında, neredeyse yalnız **Lolita**'nın getirdiği parayla açtığı üç lokantası vardı Girodias'ın Paris'te. Rus Lokantası, Brezilya Lokantası ve American Blues Bar'ın yöneticiliklerine zamanın ünlü ve güzel kadınlarını getiren Girodias'ın Olympia Yayınevi'nin bürosu da dünyanın dört bir yanından gelen yayıncıların **"kâbe"**si olmuştu. Ünlü yayıncı, Fransız sansürüyle başının sık sık belaya girdiği o yıllarda Paris'te **La Grande Severine** adlı bir de gece kulübü açtı. Bir binanın bodrum katındaki gece kulübünde özellikle kabare türü oyunlara da yer veren Girodias, **Marquis de Sade'ın Yatak Odasında Felsefe** adlı yapıtından yola çıkılarak hazırlanmış bir oyun sahnelemeye kalkışınca, mahallenin papazı tarafından polise şikâyet edilecek, en sonunda 1964 yılında **La Grande Severine** de →

Maurice Girodias, Nabokov'un 'Lolitası'ndan kazandığı parayla 1960'ların başında üç lokanta açtı. 'Lolita' o yıllarda beyazperdeye de uyarlandı. Üstte Lolita'yı canlandıran Sue Lyon filmden bir sahnede görülüyor.

"müstehcen" ve **"muzır"** bulunacak, kapatılacaktı.

1950'li ve 1960'lı yıllarda toplatılan kitaplarından ötürü sık sık mahkemeye çıkarılan Girodias zaman zaman hapis yatmak zorunda da kaldı. Kendisiyle 1964'te yapılan bir söyleşide belirttiğine göre Olympia'dan yayımlanan 200 kadar kitaptan 65-70 kadarı Fransız sansürünce **"muzır"** bulundu, 1956'da da Olympia'nın deposu basılarak bütün kitaplara el konuldu. Girodias'ın başı yalnızca Fransız sansürüyle değil, İngiliz gümrük muhafızları ve hükümetiyle de belaya girdi. Olympia Yayınevi'nin Fransa'da bastığı İngilizce erotik kitapların İngiltere'ye sokulmasını engellemek isteyen İngilizler, sık sık Fransız polisinin yardımını istediler. Fransız polisi de bu yardımı esirgemedi onlardan.

Maurice Girodias, en sonunda Ingilizlerden intikamını yine kendisi gibi bir yayıncıya yaraşır bir biçimde aldı. Ama bu kez iş **"muzır"**lık boyutlarını da aşacak, politik ya da diplomatik bir **"skandal"**a dönüşecekti:

Sir **Roger Casement,** İngiltere'de uzun yıllar devlet hizmetinde bulunmuş seçkin bir kişiydi. 1911'den önce, Kongo'da önemli toplumsal ve siyasal görevler üstlenmiş, şövalye unvanıyla onurlandırılmıştı. Ne var ki aynı zamanda bir İrlanda milliyetçisi olan Sir Roger, bir süre sonra bir Alman denizaltısıyla silah getirirken yakalanmış, silahların gizli bir İrlanda örgütü olan **Sinn Fein'e** götürülmekte olduğu anlaşılmıştı. Sir Roger 1916 yılında tutuklanmış, yargılanmış, vatana ihanet suçundan idam edilmişti. Ancak bu arada Roger Casement'la birlikte, tuttuğu günceler de ele geçirilmişti. **Casement Günceleri** ya da **Kara Günceler'de** Sir Roger çok değişik çevrelerden kişilerle girişmiş olduğu eşcinsel ilişkileri anlatıyordu. İngiltere İçişleri Bakanlığı yetkilileri, duruşmalar sırasında Roger Casement'ın basında **"sempatik"** gösterilmesini önlemek amacıyla, güncenin metnini birkaç önemli ve saygın gazeteciye sızdırmışlardı. Ama dışarıya karşı, Casement'ın güncesinin varlığı bakanlık tarafından sürekli olarak yadsınmıştı.

İşte bu noktada, Girodias, Girodias'lığını bir kez daha gösterdi ve Sir Roger Casement'ın güncelerini ele geçirerek yayımladı. İngiltere İçişleri Bakanlığı, Girodias'ın Fransa'da yayımladığı güncenin düzmece olduğunu ileri sürdü. Ne var ki sonradan tarihçiler güncenin gerçek olduğunu kabul ettiler.

Sir Roger'ın güncesini yayımlaması üzerine, Girodias'ın yayınevine yapılan baskılar daha da arttı. İngiltere yetkilileri de Fransız yetkililer de bu **"lanetli"** yayıncıdan kurtulmak istiyorlardı artık. Serüven, en sonunda Fransız sansürünün aldığı tüyler ürpertici bir kararla sona erdi: Girodias'ın Fransa'da yayıncılık yapması 90 yıl süreyle yasaklandı! Yıl 1967'ydi...

Bütün bu baskılardan sonra kendi kendini ABD'ye **"sürgün eden"** Girodias orada da birçok erotik kitap yayımladı, sanat kitapları çıkardı, Fransız gazetelerine yazılar yazdı, **Yeryüzünde Bir Gün** adını taşıyan özyaşamöyküsünün Geliyorum adlı ilk cildini (ABD'de **Kurbağa Prens** adıyla yayımladı) tamamladı. Gelgelelim, Maurice Girodias ABD'de de uzun süre tutunamadı. Başkişisinin ABD Dışişleri Bakanı **Henry Kissinger** olduğu bir siyaset kurgu romanı yayımlamaya kalkışınca, 1974 yılında Amerikalı yetkililer tarafından sınırdışı edildi.

Fransa'ya döndükten sonra özyaşamöyküsünün ikinci cildi **Eros'un Bahçeleri'**ni de yayımlayan Girodias için **Independent** gazetesinde **John Calder** şöyle diyor:

"İlk evliliğinden iki kızı vardı. Ama kendi adını taşımayan başka çocukları da olduğu söyleniyor. Tutkularının nelere mal olacağını hiç hesap etmeyen, adalete ve özgürlüğe yürekten inanan, iflah olmaz bir romantik ve asi, yerleşik gelenekleri hiçe sayan biriydi. Coşkuyla ilgilendiği konuların başındaysa azınlıkların sorunları, insan hakları, düşünce ve yayın özgürlükleri geliyordu..."□

Asım Bezirci, kitabında eleştirinin kendine özgü mantığını anlatıyor

Bilimsel, nesnel, gerçekçi

Bilimden Yana / Asım Bezirci / Yön Yayıncılık / 278 s. / 6.600 TL.

SEVİM ÇİĞDEM

Deneme-eleştiri türüne giren **"Bilimden Yana"**, eleştirinin kendine özgü disiplinini ve mantığını açık, duru, özlü, yalın bir anlatımla ortaya koyan bir kitap. Edebiyatımızın değişik dönemlerine, sorunlarına, ürünlerine, şair ve yazarlarına ilişkin deneme, inceleme, araştırma örnekleri vermiş olan ve yazdığı, çevirdiği, derleyip düzenlediği kitapların sayısı 63'e ulaşan Asım Bezirci, bu eseriyle "eleştiri-eleştirmen" ikilisi üzerinde yoğunlaşmaya bir basamak hazırlamış.

Gözden geçirilip 15 yeni yazıyla genişletilip geliştirilerek üçüncü basımı yapılan **"Bilimden Yana"**, üç ana bölümden oluşuyor. Eleştirel denemeleri kapsayan birinci bölümde "eleştirinin kuramı ve yöntemi" değişik başlıklar altında enine boyuna irdelenmiş. Eleştirilerden oluşan ikinci bölümde ise Nurullah Ataç'tan Atilla Birkiye'ye kadar başlıca denemeci ve eleştiricilerimiz yargılanıyor (Böylece, kuram kılgıyla birleşmiş oluyor). Üçüncü bölümde Bezirci'nin şiir, edebiyat,

Asım Bezirci, "Sanat bir yaratmadır, eleştiriyse yaratılanı yargılama" diyor.

eleştiri, gelenek, etkileme ve tanıtma konularında yazarlarla yaptığı konuşmalar yer alıyor.

Eleştirme edebiyatı ile girişimimizi besleyebilecek bir özenle ve temiz, işlek, güzel bir Türkçeyle yazılmış olan **"Bilimden Yana"** sunulan bilgiler, kanıtlar ve örneklerle sağlam bir dokuya kavuşmuş. Öncü ve kuruculardan olduğu nesnel/bilimsel eleştiriden ödün vermeyen Bezirci, eleştiri alanında yanılgıya düşmememiz için, bazı şeyleri vurgulama gereğini duymuş: "Günümüzde eleştiriyi sanatla yani edebiyatla bir tutmak yanlış bir görüştür. Çünkü ikisi arasında konu, yöntem, yapı bakımından önemli ayrılıklar vardır (ya da belirmiştir). Sanatın konusu insan, eleştirininse eserdir. Sanat insanı yansıtır, eleştiriyse eseri tanıtır. Sanat gerçekliği estetik yolla, imgelerle canlandırır, eleştiriyse yalın bir dille, kavramlarla anlatır. Sanat bir yaratmadır, eleştiriyse yaratılanı yargılama. Sanat bir kurmadır, eleştiriyse bir çözümleme vb."

Bezirci bu satırlarla eleştiri türünün ve eleştirmenin konumunu dile getirmiş oluyor. Bu ve benzeri anımsatma ve uyarılar ile içerdiği öneriler ve ölçütler eleştiri konusunda "kulağımıza küpe olacak" nitelikte. Başka bir deyişle, **"Bilimden Yana"** eleştiride öznelciliğe, izlenimciliğe dizginleri kaptırmama ilkesi ve gerçeği nesnelce ortaya çıkarma amacı üzerine kurulmuş.

"Bilimden Yana"da eleştirinin kuram ve yöntemi sergilendiği kadar eleştirmenin konumu ve işlevi ile taşıması gereken özellikler de belirtilmiş. Kitabı okurken kendinizi boy aynasında tutma fırsatını bulabileceğiniz gibi belki de yazdıklarınıza yeniden dönme isteğini duyacaksınız. Bu kez, sanıyorum ki eleştirel bakış açınız daha bir netleşmiş, ufkunuz daha bir genişlemiş olacak...

Bezirci, bir anlamda, geleneksel görüşlerimizle, eksiklerimizle yüzleştiriyor bizi. Bakış açımızı değiştirip geliştirmeye uğraşıyor. Dile getirmeye, benimsetmeye, yaymaya çalıştığı düşünceleri uygulama eğilimi uyandırıyor içimizde. Çağdaş, bilimsel, nesnel, gerçekçi bir eleştiri anlayışına ulaşmamız için yol açıyor önümüzde.

"Bilimden Yana" bu yolda yürüyenlere, yürümek isteyeceklere ilk adımlarında bir fener gibi ışık tutacak, uyarıcı, eğitici, öğretici bir "kılavuz kitap". Bezirci eleştiri alanında yanlışların alıp başını gitmesini önlemek için yumuşak, saygılı ve sıcak bir üslupla bıkmadan, yorulmadan ve ödün vermeden çaba gösteriyor.

"Bilimden Yana"yı okuduktan sonra, eleştirisel bakışınızda bir değişim, bir gelişim olduğunu görerek kapağını kapayacaksınız. Ama bir daha, bir daha ona elinizi uzatma gereğini duyacağınızı düşüneceksiniz. Bezirci bir "başvuru kaynağı" olan bu eseriyle bize eleştirinin abecesini sunuyor. □

KİTAPTAN BİR BÖLÜM

Eleştiricilikte yaratıcı olmak

— Eseri çözümlemeye en elverişli yöntemleri bulmak, değer biçmeye en elverişli ölçütleri seçmek, ortaya çıkarmak. Giderek, yeni yöntemler, ölçütler, belgeler, yorumlar ve düşünceler getirmek ya da var olanları geliştirmek, aşmak.

— Kişisel ve yeni görüşlerle, buluşlarla, araştırmalarla eleştirinin ortak bahçesini zenginleştirmek.

— Eseri değişik bir açıdan ele almak, yorumlamak ve bilinmedik, tadılmadık bir yanını aydınlatmak.

— Bireysel ve sanatsal olduğu kadar toplumsal ve kültürel kaynaklarını ve bunların sınıfsal çatışmalarla ilişkilerini de bulup göstererek eserin daha iyi anlaşılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak.

— Şimdiye değin tanıtılmamış ya da kötü (yahut iyi) tanıtılmış bir eserin gerçek durumunu ortaya çıkarmak, öncü değerleri keşfetmek vb...

İşte eleştirmenin asıl yaratıcılığı budur: Başkasının eserinden kalkarak yeni bir sanat eseri yaratmak değil, yaratılmış bir eseri yeni yöntemlerle, yeni açılardan, yeni belgelerle açıklayarak değerlendirmek."

Selçuk Kundakçı ile Sedat Tosunoğlu "Son Buharlılar"ı fotoğrafladılar

'Son elveda'sı buharlıların...

Son Buharlılar (Demiryolu ve İnsan) / Selçuk Kundakçı - Sedat Tosunoğlu / Kendi Yayınları / 1. hamur, büyük boy, siyah - beyaz baskılı.

REFİK DURBAŞ

Hareket defteri masanın üzerinde duruyor. Tahta kültablasında ucu yanık bir sigara. Bir bardak çay, henüz demlenmiş.

Pencerenin dışında dayanılmaz güzellikte bir sonbahar.

Çayından daha bir yudum almamış, sigarasından bir nefes çekmemiş, yüzünü o dayanılmaz güzellikten sonbahara çevirmiş, akşam 5.45 trenini bekliyor.

Afyon-Dinar arasında son buharlısını günün.

Kaç çinko demlikte çay demlenmiştir böyle. Kaç paket sigara içilmiştir. Eskiden, yolun gözdesiyken buharlılar, uçlu Amerikan sigaraları mı vardı? Yak bir Birinci, yolunu gözle buharlının...

Kaç defter doldurulmuştur böyle...

Defterlerin hayatı biraz da bizim hayatımız değil mi? Hep geç kalmış, rötarlı hayatımızın...

Selçuk Kundakçı ile **Sedat Tosunoğlu**'nun **"Son Buharlılar"** fotoğraf albümü işte bu "rötarlı hayatımızın" hareket defterine düşürülmüş bir dipnotu sanki... Demiryolu ve insan adına düşürülmüş bir dipnotu.

Kundakçı ve Tosunoğlu geçen yıl aralarına İlteriş Tezer'i alarak "Demiryolu ve İnsan"ı fotoğraflamışlardı. Bu kez, "Demiryolu ve İnsan II" altbaşlığında "Son Buharlılar"ı görüntülemişler. 100 yılı aşkın bir süredir ülkemizde hizmet veren son buharlıları...

Fotoğraflar Çerkezköy, Kdz. Ereğli, Zonguldak, Balıkesir, Izmir, Çamlık-Selçuk, Uşak, Afyon-Dinar, Eğirdir, Isparta, Kütühya-Tavşanlı'da çekilmiş ama, yerlerin ne önemi var, hangimizin buharlı lokomotiflerle ilgili bir anısı yoktur?

Ayrılığın sığınağı peronlar hangimizi hüzünlendirmez?

İşte kanepelerine güneş vurmuş bir peron. Rayların ıslaklığında güneşin ışıkları pırıl pırıl...

Bir adam kanepenin ucunda. Gözleri gelen trende mi, gelecek olanda mı?

Yüzü, herhangi birimizin yüzü de olabilir...

Çok mu önemli peronun adı? Zonguldak'ta da olabilir, Balıkesir'de de...

Önemli olan beklemek değil mi gideni ya da gelmekte olanı...

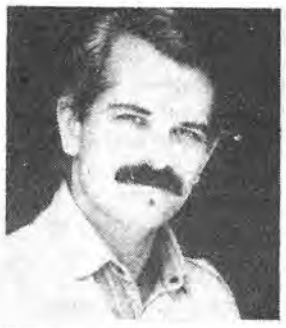

Sedat Tosunoğlu

Selçuk Kundakçı

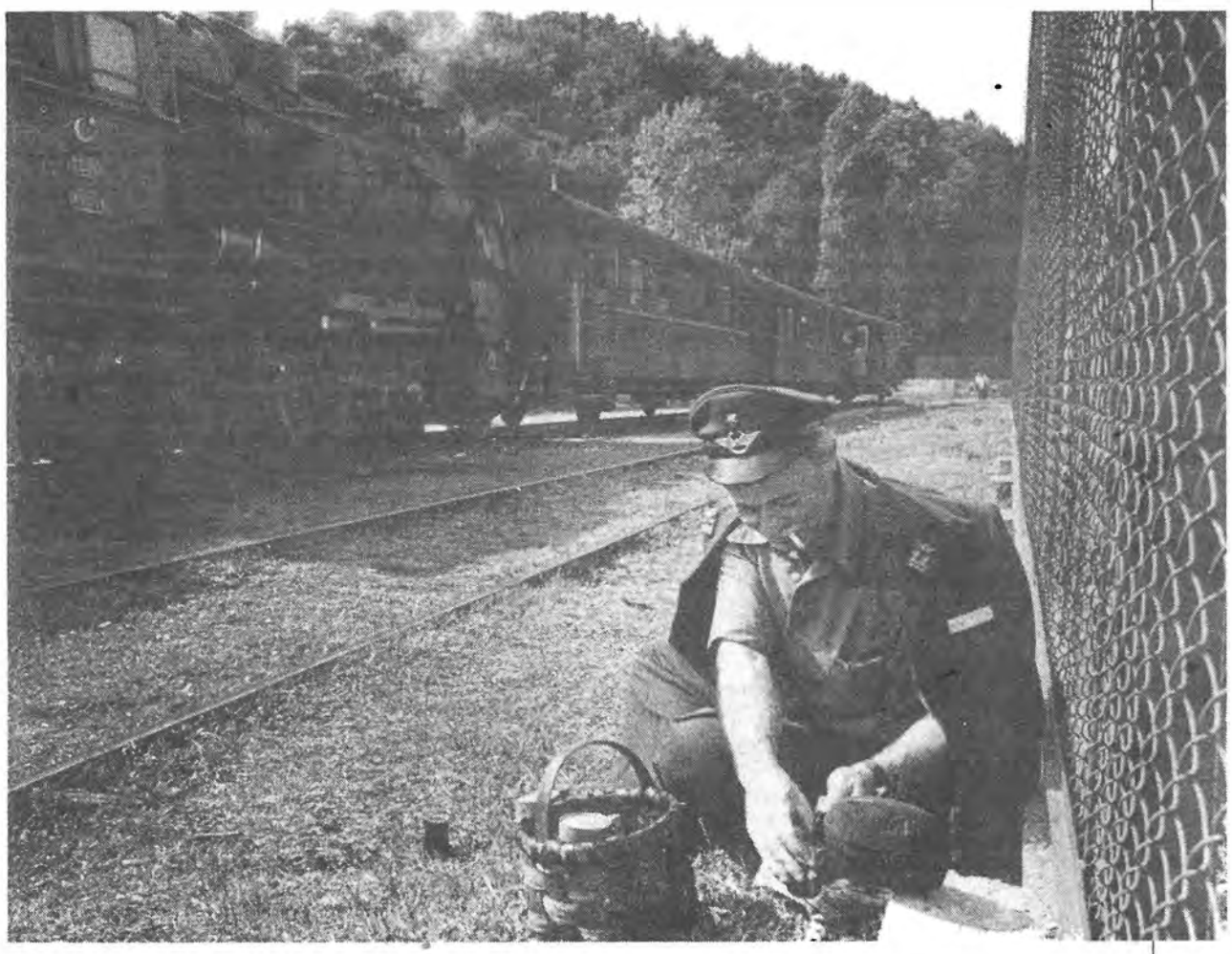

Öyleyse salsın istimini kara tren dağların arasından. Akursuların kıyısından. Gölgesi düşse de aydınlığına suların.

Sen çayını her dem taze tut usta...
Sigaranı yanık bırak...
Kar içinde kalsa da yol kavşakları...

Çocuklar tekerleklerinin dizi dibinde toplayacak çiçek bulacaktır mutlaka.

Ey tren, kara tren. Sen olmasaydın kim anımsardı Gökme köyü durağını.

Trenlerin tarihi biraz da durakların tarihi değil mi bu yüzden?

Bir de yolcularına sormalı tarihini trenlerin. Onlardan çok kim bilebilir ki... Uykunun ve uykusuzluğun tarihini bildikleri gibi... Hüznün ve ayrılığın tarihini bildikleri gibi...

Ülkü Tamer "Sözlük" adlı şiirinde "Ğ" için şöyle bir mısra düşmüştür:

"alfabenin ıssız deresi."

Buharlı trenler için de söylenemez mi aynı şey? Demir yolların ıssız deresi buharlı trenler...

Ceketi ve kasketini duvara asmış. Gençliğini de. Oturmuş pencerenin önüne yollarda geçen ömrünü düşünüyor. Arkası şimendiferli "Serkisof" marka saat hangi zamanı gösteriyor? 1983 sonbaharında İstanbul'dan Diyarbakır'a giderken Hekimhanlı yolcuyu düşünüyorum:

"Parmaklarının ucuyla bir sigara sarıyor
bir bana bir de kendine
Duruyor tren Ulaş mı burası Çetinkaya mı
kalkıyor tren ıssız bir istasyon
kimseler
neredeler
kasketi kaşlarında bir adam
ağır
titrek adımlarla atıyor kendisini son vagona
saçları kınalı serçeler
havalanıyor
istasyon sefinin bahçesinden
bir sigara daha kaçağa
Hekimhan'da"

Yakın bir gelecekte buharlı trenler tarihin zulasında yerlerini alacak. Trenlerle birlikte o insanlar da... O insanların acıları, hüzünleri, ayrılıkları, sevinçleri, kavuşmaları, gurbetleri, sılaları da... Ama sanıyorum bir fotoğrafları kalacak: Nisan 1989'la İstanbul mayıs 1990 arasında... İki tarih arasına sıkışıp kalmış 100 yıllık bir ömrün fotoğrafları...

Bir tünelden çıkıp bir başka tünele girerken son buharlılar...

Fotoğrafların sanat değeri bu işten anlayanlara kalsın. Ben kendi fotoğrafımı bile çekemedim henüz.

Ama bütün bu anlattıklarımdı bana söyledikleri Selçuk Kundakçı ile Sedat Tosunoğlu'nun çektikleri... Hepsini de anlatabilmiş değilim.

İyisi mi bir son buharlının arka vagon panceresine kurulup bir de oradan bakmalı. Kampana sesi duyulmasa da olur.

"Son elvedası"na demirden yolların... □

Engin Geçtan'la yazı, kitaplar, okurlar ve varoluşçuluğa dair

'Varoluşçu takılınmaz'

Engin Geçtan, varoluşçuluğu varoluşçu psikiyatri ile karıştırmamak gerektiğini söylüyor.

YANKI YAZGAN

Varoluş ve Psikiyatri piyasaya çıktığında, Engin Geçtan'ı artık hakkında bir şeyler söylemesi için ikna etmeye karar verdim. **Varoluş ve Psikiyatri** yazarın giderek daha özgünleşen çizgisinin dördüncü kitabıydı ve doğrudan yaratıcılığa ilişkin bölümler içeriyordu. Engin Geçtan'la yazı, kitaplar, okurlar ve varoluşçuluğa ilişkin söyleşimiz bittiğinde; yazma eylemi hakkındaki görüşlerine ek bir sürü beklemediğim ayrıntıyı sunmuştu.

— Engin bey, pek çok meslektaşınızın yapmadığı bir şeyi gerçekleştiriyorsunuz: Kitap yazmak. "Çağdaş Yaşam" ile başlayan bu süreç, nasıl ve neden başlamıştı, merak ediyorum doğrusu.

— Kitaplarımın hiçbirini, bir ürün ortaya çıkarmam "gerektiğini" düşünürek yazmadım. Önce iyi belirlenmemiş bir yazma isteği ya da dürtüsü, daha sonra, ne yazmak istediğimin giderek biçimlenmesi ve sonunda yazma eylemi. Yani önceden kendime ısmarlamadan yazdım. Ama sonradan, neden yazmış olduğuma ilişkin bazı gerekçeler ürettim tabii. Çünkü herkes gibi ben de buna koşullanmışım. Her davranışın bir amacı olduğunu kabul ediyorum, ama amaçlarımızı tanımlayabilmek her zaman mümkün olmuyor. Kendimizi zorladığımızda bulduğumuz nedenler ise bir tahmin olmaktan öte anlam taşımayabiliyor. Bu dört kitabın yazılışı da öyle. Bu soruyu ben de kendime sordum zaman zaman. Ama neden yazdığımı bildiğimi sanmıyorum!

— "Çağdaş Yaşam" ve "Psikanaliz ve Sonrası" didaktik yönleri daha ağırlıklı ve birikiminizi nesnel bir biçimde dile getiren kitaplar olduğu halde, üçüncü kitabınız "İnsan Olmak" insan davranışlarına ilişkin kişisel sentezinizi yansıtıyor. Bu farklılık sizce de var mı? Nedenleri ne olabilir?

— İlk iki kitabımı yazarken akademik ortamın tutucu sayılabilecek kalıplarının dışına çıkmaktan kaçınmış olduğumun ben de farkındayım. Kısmen, kitap yazmayı daha önce hiç denememiş olmamdan ötürü yaşadığım çekingenliğe karşı koruyucu bir yapıya sığınmak istemekten, kısmen de kişisel sentezimin henüz gereğince oluşmamış olduğuna inanmış olmamdan kaynaklandı bu. Bugün de dönüp geriye baktığımda, temkinli davranmış olmamı o zamanki gerçeğimin doğal bir gereği olarak görüyorum. Yine de özellikle **"Çağdaş Yaşam"**da, akademik kalıpların dışına biraz olsun çıkabilmiş olduğumu sanıyorum. Yoksa meslek dışı okuyucu tarafından böylesi bir kabul göremezdi diye düşünüyorum.

"İnsan Olmak" kitabının ise farklı bir öyküsü var. Kalıpların dışına çıkmaya çalışarak yazmayı deneme isteğini belli belirsiz fark etmeye başladığım bir dönem yaşamaktayken 1981-82 kışında bir gün Ankara'da çalıştığım üniversite biriminin kapısından girerken birinin benimle görüşmek için beklediğini söylediler. İddiasız tavırları bir çift zeki gözle kontrast oluşturan orta yaşlı bir adamla karşılaştım. İstanbul'dan geldiğini, iki kitabımı da okumuş olduğunu ve benimle kısa bir süre için de olsa konuşmak istediğini söyledi. Böylesi talepleri genellikle karşılayamıyorum, ama o onda vaktim vardı. Kısa ziyareti sırasında bana özetle şu mesajı verdi: "Önceki kitaplarınızı daha çok meslek çevreleri için yazdığınız anlaşılıyor, ama bizim için de yazmalısınız!" Ve bu isteğini yürekten ve ikna edici bir biçimde dile getirdi. İstanbul'un eski semtlerinden birinde yaşayan, sanırım emekli bir memurdu.

— Yazarlık "stiliniz"i t rif etmeniz mümkün mü? Daha başka bir deyişle, yazma eyleminizin ayırdedici özelliklerinden söz etseniz?

— Şu ana kadar konuştuklarımız içinde yazma eylemimi biraz olsun anlatmış olduğumu sanıyorum. Ama **"yazar"** sıfatına, dolayısıyla **"stil"** sözcüğüne itirazım olabilir. Çünkü kendimi yazar addedmiyorum. Üç yıl önce İstanbul'da tenha bir otobüse binmiştim. Otobüsün arka tarafında üniversite öğrencisi görünümlü bir grup genç vardı. İçlerinden biri beni görünce **"A!.. İnsan Olmak'ın yazarı bindi"** diye haykırdı birden. Utandığımı hatırlıyorum, yazar sözcüğünden ötürü. O sıfatı bana ait değilmişçesine yaşadım.

Bana göre yazar, yaratıcı yazardır. Jung'un deyimiyle **"arketipsel. imajların kişisel yoldan anlatımı"**nı gerçekleştirebilen kişi. Ya da psikanalitik terminolojiyle, zihindeki **"Birincil süreçleri ikincil süreçlere dönüştürmeksizin, ama ikincil süreçler tarafından anlaşılabilecek bir biçimde"** dile getirebilen kişi. (Bunlardan son kitabımda biraz söz ettim zaten.) Ben ise klinik deneyimlerinden edindiğim kişisel izlenimleri ve oluşturduğum sentezleri, bilimsel sayılabilecek bir temel üzerinde sunmaya çalışıyorum okuyucuma. Yazdıklarım arketipsel imajlardan ya da birincil süreçlerden kaynaklanmıyor; doğrudan ikincil süreç ürünleri olarak ortaya çıkıyor. Zaten mesleki kimliğimi bir "klinisyen" olarak algıladım başından beri. Üniversitede ders vermek ve alanımla ilgili yazılar yazmak ise onun türevleri. Şu anda benimle bir yazar olarak konuşmakta olmanız da yadırgatıcı bir yaşantı benim için. Ama hoşuma da gidiyor.

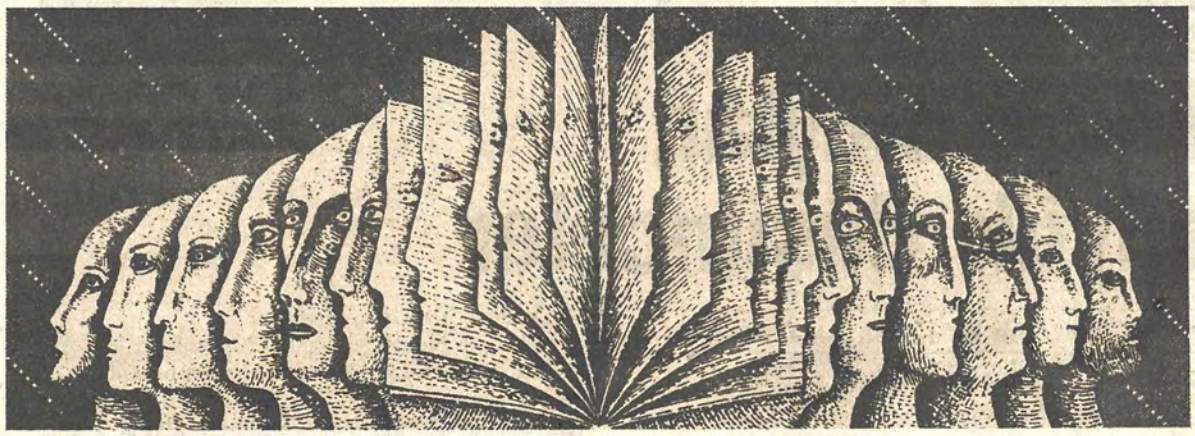

— Bugünlerde yayımlanan son kitabınız "Varoluş ve Psikiyatri" içerik ve tarzınız açısından, diğer kitaplarınıza göre "sizce" farklılıklar taşıyor mu? Taşıyorsa bu farklılıklar neler?

— Farklılığı yayıncım da fark etmiş olacak ki benim de onayımı alarak, bu kitabın kapağına adımı akademik titrim olmadan koymayı daha uygun buldu. Daha doğrusu, yapabilmeyi isteyip de yapamadığımı benim adıma yapmış oldu. Böylece, akademik kalıpların koruyucu şemsiyesinden yoksun ve çıplak, ama özgür kılındım bu kez. Umarım bunu hak etmişimdir.

"Varoluş ve Psikiyatri" birbirinden farklı, ama bana göre birbirini tamamlayıcı iki ayrı bölümden oluşuyor. İlkinde psikiyatriye bakış açımı ve uygulamadaki yaklaşımımı olabildiğince öznel bir dille anlatmaya ve bu arada varoluşçu psikiyatriyi tanıtmaya çalıştım. İkinci bölümde, **"Anlamsızlık", "Kollektif N rsisizm", "Yaşam ve Ölüm"** gibi başlıklar var. Örnek olay tabii Türk toplumu. Bu kitabın diğerlerinden farklılığı, yazılırkenki tutumumdan kaynaklandı bence. Önceki kitaplarımı, önce ana çizgilerini belirleyerek yazmıştım. Tabii yazılma süreci içinde bu çerçeve bazı değişikliklere uğradı, ama esasta aynı kaldı. "Varoluş ve Psikiyatri"yi yazarken böyle bir şey söz konusu olmadı ve bir paragraf sonra neler yazacağımı bilmeksizin öylece özgür bırakabildim kendimi. Bunu tekstin içeriğindeki zigzaglardan da fark etmek mümkün. Buna rağmen içeriğin, en azından bana göre tutarsız olmaması benim için biraz şaşırtıcı oldu. Yani kitap, içeriğinin bir uygulaması oldu sanki.

— O zaman son kitaba biraz daha yaklaşalım. "Varoluşçuluk" sizin açısından ne gibi anlamlar ifade ediyor?

— Birkaç yıl öncesine kadar, mesleki yaklaşımımı "varoluşçu psikiyatri" olarak nitelendirmemekte direndim. Çünkü emin değildim. Üstelik böylesi etiketlemeler yanlış yorumlamalara neden olabiliyor. Geçen yıl bir grup çalışmasında felsefi görünümlü bir kavram ortaya atılarak bunun çevresinde çağrışımlar yapıldığını ve bu çalışmanın varoluşçu psikiyatri kapsamında değerlendirildiğini duydum, tabii bana iletilen bilgi gerçeği yansıtıyorsa. İnsanın var oluşu ya da yaşamın anlamı üzerine düşünce üretmekle varoluşçu psikiyatri arasında ilişki göremiyorum. Son yıllarda bir sözcük türetildi, özellikle genç kesim arasında oldukça yaygın kullanılan: **"takılmak."** Bu sözcüğü kullanarak ifade edersem, insan şu ya da bu takılabilir, ama varoluşçu takılınamaz.

Üstelik, bir düşünce biçimi olarak varoluşçuluğu, varoluşçu psikiyatri ile karıştırmamak gerekir. Örneğin, varoluşçuluk denilince ülkemizde çoğu insanın aklına Sartre geliyor. Ama ben, varoluşçu psikiyatri ile Sartre arasında doğrudan bir bağ kuramıyorum. Varoluşçu psikiyatri, Heidegger'in ontolojisi ve Husserl'in fenomenolojisinin psikanalitik tedavi süreçlerine uyarlanmasını tanımlar. Psikanalitik ya da benzeri bir temel üzerinde hareket etmeksizin sürdürülen bazı uygulamaların varoluşçu psikiyatri kapsamında değerlendirilmesine de karşıyım. Bunu yapan zaten birkaç Amerikalı, ama bazı insanları ucuzluğa yöneltmeyi başarabiliyorlar. Öte yandan, düşünerek bilim üretme günleri artık giderek geride kaldığı için, varoluşçu psikiyatri gelecekte psikanalitik kuram yerine nörobiyoloji temeli üzerinde fenomenleri anlamaya çalışacak diye düşünüyorum. Galiba ben o yöne doğru "kıpırdamaya" başladım. Kendi konum değil ama bana öyle geliyor ki varoluşçu düşünce de kendisini nörofilozofiye uyarlama durumunda kalacak zamanla. □

Gilles Deleuze: "Toplumlar en kımıldamaz gibi göründüklerinde bile moleküler değişimlere maruz kalırlar.".

Küçük olaylar, büyük düşünceler

Diyaloglar / Gilles Deleuze - Claire Parnet / Çeviren: Ali Akay / Bağlam Yayınları / 198 s.

Gilles Deleuze 1925 Paris doğumlu bir filozof. 1969'da Paris VIII. Vincennes Üniversitesi'nde felsefe profesörlüğü yaparken solcu eylemlerde bulunmuş bir kişilik. Deleuze, solcu eylemlerde bulundu, ama FKP'ye (Fransız Komünist Partisi) üye olmadı. Marks'tan vazgeçmedi, 1968'i asla reddetmedi. Özellikle son yıllarda adı yine kendisi gibi bir filozof olan **Felix Guattari** ile birlikte en çok anılan düşünürlerden biri.

Yapısalcılık sonrası çizgi içinde bir filozof olarak değerlendirilen Deleuze **Kapitalizm ve Sonrası** adlı iki ciltlik kitabında kapitalizmin dışında kalanların sadece şizofrenler olduğunu vurgular, **Freud** ve **Claude Levi-Strauss**'u eleştirir.

İşte bu ünlü filozofun Claire Parnet ile birlikte hazırladığı **Diyaloglar** adlı yapıtı kısa bir süre önce **Ali Akay**'ın çevirisiyle yayımlandı. Parnet de felsefe öğrenimi görmüş bir kişilik ve halen L'Autre Journal adlı bir kültürel gazetenin başyazarı. Deleuze üstüne çevirmenine iki soru sorduk:

— Deleuze'ü niçin çevirdiniz?

— Deleuze toplumların bugünkü biçimlerini en ilginç şekilde açıklayan düşünürlerden biri. Bu nedenle de en saygın konumda. Öyle ki fizikçiler Deleuze'ün düşüncelerinde modern fiziğin öğelerini bulmaktalar. Foucault bir makalesinde şöyle diyordu: **"Belki bir gün gökler Deleuzecü olacak."**

Deleuze **"en kımıldamayanların en çok hareket ettiklerini"** hız ve hareket arasındaki farka işaret ederek söyler. Toplumlar en kımıldamaz gibi göründüklerinde bile moleküler değişimlere maruz kalırlar. Dolayısıyla büyük sarsıntılar geçiren dünyamızda değişimler zaten önceden **"mikro eşikler"** olarak vardı ona göre.

— Moleküler değişimler hangi küçük olaylara tekabül ediyor?

— Örneğin, köylüler ne zamandan beri ağanın karşısında elleri ceplerinde konuşuyorlar gibi. Bunlar en farkedilmeyen oluşlardır. Potansiyel olarak varlıklarını sürdürürler. Ama küçük değişimler toplumları derinden etkileyen şeylerdir. Deleuze ve Guattari bunun adına **"fark edilmez-oluş"** adını verirler. Onlara göre tüm bir felsefe Nietzsche'den beri bir oluş sürecine girmiştir. Hayvan-oluş, kadın-oluş, azınlık-oluş. Bu oluşlar hayvan gibi olmak, kadınlaşmak, azınlık gibi konuşmak demek değildir. Oluşlarda ikili kapmalar vardır. Biri değişirken diğeri de değişmektedir. Deleuze'ün dediği gibi: **"Devrimin geleceği sorusuyla hiç ilgisi olmayan bir devrimci oluş vardır."** □

G E L E C E Ğ İ N G E Ç M İ Ş İ

Korkularımız

Korkular (Takıntılar, Saplantılar) / Prof. Dr. Özcan Köknel / Altın Kitaplar / 316 s. / 15.750 TL.

CKK Kod No: 007.499

MELİH CEVDET ANDAY

"İnsanların korkmaması, korkusuz olması, cesaretli ve güçlü olduklarını göstermez; tam tersi, budala olduklarının temel belirtisidir" demiş Erasmus. Korku üstüne söylenmiş şu sözlere de bir göz atalım: "Ben ve korku ikiz kardeşiz - Hobbes", "Belirli bir korkum yoktu... Ama yine de ne gariptir ki belirsiz, kahredici bir korku içinde yaşıyordum - Carlyle".

Bilgisine ve bilim ahlakına büyük hayranlık duyduğum Sayın Prof. Dr. Özcan Köknel'in yeni yapıtı "Korkular"ı, tıpkı öteki kitapları gibi merak ve ilgi ile okuyorum. Şöyle diyor Köknel daha kitabının başlarında: "Kimi insan korkusuz olmayı, korkmamayı bir erkeklik, saygınlık, üstünlük simgesi olarak kabul eder. Hatta kimi çevrelerde erkek çocukların korkması kınanır. Korkmadığını ileri süren, korkusuz olmakla övünen bir insanla konuştuğunuzda, onun öteki duygulanımları bakımından da çok yavan ve yüzeysel olduğunu görürsünüz."

Öyle ise korkudan korkmayalım mı?

Konu bunca basit değil elbet; ruhsal tedaviyi gerekli kıldığında korku bir hastalık olarak karşımıza çıkmış demektir.

Şu terminlerin üzerinde duralım kısaca:

— **Kaygı** (anksiyete), insanlarda doğuştan var olan, belirsiz, gerçekle bağlantısız; anlaşılması, anlatılması, imgelenmesi, tasarlanması olanaksız; geleceğe yönelik, hoş olmayan, elem veren bir duygulanım durumudur.

— **Korku,** gerçek bir tehlike ya da tehdit karşısında ortaya çıkar, insanın bedensel, ruhsal, toplumsal varlığını kollamaya, korumaya yönelik doğal, normal bir duygulanım durumudur. Bu durum da kaygı gibi insana elem verir.

— **Fobi** ise ruhsal bozukluk ve hastalıklarla ortaya çıkan korku durumudur.

Öyle ise korkmayalım, korkularımıza egemen olmağa çalışalım ya da tedaviden umar bekleyelim.

Ama... Ama korkunun o kadar çok çeşiti var ki hangi biri ile başedeceksiniz! Bir gözatalım korku çeşitlerine: Ölüm korkusu, cin korkusu, büyü korkusu, fare korkusu, örümcek korkusu, yükseklik korkusu, asansör korkusu, trafik ve uçuş korkusu, alan korkusu, baba korkusu, Tanrı ve cehennem korkusu, "âlem ne der" korkusu, mikrop korkusu, dışlanma korkusu, dinsel ve yasal ceza korkusu, cinsel güçsüzlük ve kısırlık korkusu, kanser korkusu, yaşlılık korkusu.

Bunca korku içinde nasıl yaşayabildiğimize şaşılır!

Prof. Dr. Köknel, bu korkular arasındaki Tanrı korkusuna değinirken şöyle diyor:

"Böylece Tanrı ve dinsel inançlar, ailenin, anne babanın ve çevrenin çocuğa ilişkin amaçlarını, beklentilerini yerine getirmek için araç olarak kullanılır, çocuk ailenin, anne babanın isteklerine uymamanın, onlara karşı gelmenin Tanrıyı kızdıracağından, kendisini çarpacağından korkar. Bu tip gereksiz, yersiz, aşırı bir Tanrı korkusu yaratmak, çocuğun üstbenliğinde olumsuz bir Tanrı imgesi ve dehşete, korkuya dayanan dinsel davranış biçimi oluşturur."

İlkel toplum insanının tabu korkusundan çektiği acıları düşünüyorum, sonra uygar insanın korkularına dönüyorum ... Hangisinin daha mutsuz olduğuna bir türlü karar veremiyorum. Kuşkusuz Şaman ile ruh hekimini bir tutuyor değilim; ama bütün sağaltma olanaklarına karşın korkularımız azalmıyor, tam tersine çoğalıyor. □

Bülent Tanör, kitabında hep gündemde kalan bir yaraya parmak basıyor

Türkiye'nin sorunu: İnsan hakları

Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu /
Bülent Tanör / BDS Yayınları / 90 s. /
10.000 TL. / CKK Kod No: 002.001

ERDOĞAN TEZİÇ

Üniversite çatısı altında, insan haklarını bütünü ile kucaklayan daha önce yayımlanmış sınırlı sayıdaki kitaplara (B. Savcı / İnsan Hakları, M.Kapani / Kamu Hürriyetleri, İ.Akın / Temel Hak ve Özgürlükler) bu yıl içinde gene üniversite çevresinden bir yenisi eklendi. Ama bu kez farklı bir boyutta. Daha önce **"Siyasi Düşünce Özgürlüğü ve 1961 Anayasası"**, **"Anayasa Hukukunda Sosyal Haklar"** tez çalışmaları ile bu konuda birikimi olan bir öğretim üyesi tarafından. B. Tanör, 1983 yılında 1402 sayılı yasaya dayanılarak görevinden uzaklaştırılmış, ancak çalışmalarını yılmadan sürdürebilmiş bir anayasa hukukçusu olarak, bu kitabı ile insan haklarına yalnızca hukuki değil, fakat değişik boyutları ile yaklaşmaktadır. Kitabın yazarı her ne kadar, bütün hak ve özgürlükleri değil, fakat **"seçilmiş bazı kategorileri"** kapsamına aldığını belirtiyorsa da (s.22), aslında kitap hayli geniş kapsamlı ve bütünü kucaklar niteliktedir. Daha önemlisi, kitap Türkiye'de kendinden önce yayımlanmış olanlardan farklı olarak, insan haklarının **"ihlallerini"** araştırmaktadır. İki ana bölümden oluşan kitabın I. bölümünde **"ihlallerin boyutları"** (s. 23-248), II. bölümde de **"ihlallerin kaynakları"** (s.253-435) irdelenmektedir.

Kitabın içerdiği konular, günümüzde hep gündemde olanlar. Bu da insan hakları ile ilgili her konuda aşılması gereken uzun yolu, ya da sorunları açığa vurması bakımından hayli anlamlı. Kısaca, çağdaş toplumların giderek daha duyarlı oldukları, belki de 21. y.y.'da çevre konusu ile tek gündem maddesini oluşturacak olan insan hakları, Türkiye açısından hayli sorunlu. Bu yazının dar kapsamında, üzerinde en çok mürekkep akıtılan konulara değinilecektir. Bunların başında, ceza yasasında yapılmak istenen düşünce kısıtlamaları ile ilgili değişiklikler geliyor. Yazar, bu yasanın yalnız 141, 142 ve 163. maddelerini değil, daha geniş bir yelpazeye yayılarak konuya yaklaşıyor. Ama özellikle 141, 142. maddelerin uygulanmasında ortaya koyduğu örnekler (s. 98-105) hiç kuşkusuz gelecekte mizah ustalarına hayli esin kaynağı olacak nitelikte. Bir yazarın, **"mizahsız toplum olmaz, ama her şey mizah olursa o toplum korkunçtur"** sözünün, aslında yalnız düşün hayatının değil, toplumun bütününü kıskaca alan rejimlerin ölçeği olması bakımından evrensel bir değeri var. Düşünce ve örgütlenme yasaklarına karşı, gerçi mahkemelerimizin zaman zaman liberal bakış açısına yerleşebildikleri kararları da var (s.106) ama, bu maddelerin uygulamadaki çarpıklıkları, gündemdeki değişiklik tartışmalarını ortadan kaldırmamaktadır. B. Tanör, bu alandaki ihlalleri bütün açıklığı ile ortaya koyarken, bunların Türk hukuk düzeninden ayıklanması ya da yeni bir bakış açısına göre okunması zorunluluğunu gündemde tutuyor. Öte yandan, 163. madde ile ilgili görüşünü ortaya koyarken, 141, 142 ve 163. maddeleri eş değerde görenlerle birleşmektedir. Bu sonuncu maddenin 21.1.1983 tarih ve 2787 sayılı yasa ile değiştirilmesinden sonra, yeni 3. ve 4. fıkralarda iki türlü faaliyetin cezalandırıldığını ve 3. fıkranın bir düşünce suçu oluşturduğu kanısına varıyor. (s. 107-108). Oysa, B. Tanör, kitabının sunuş kısmında, insan haklarına yalnızca hukuki değil, daha geniş boyutları ile yaklaştığını belirtirken ne yazık ki, bu konuda **"lafzi"** yoruma takılı kalmakta ve kendisiyle tutarlı olmamaktadır. Zira, İslam dininin bütüncü özelliği gözardı edilerek 163. madde ile ilgili yaptığı yorum, laiklik ilkesinde bu kez başkaca hukuki gediklerin de açılmasına elverişlidir. Aynı biçimde düşünenlerin, tutarlılık uğruna tutarsızlığa saplandıkları bu konuda, B. Tanör de aynı tutarsızlığa düşmekten kendini kurtaramıyor.

Düşünce özgürlüğünün genişlemesi kuşkusuz ceza yasasındaki maddelerle sınırlı değil. Üstelik yalnızca yasal düzenlemelerle de uygar **"standarda"** ulaşmanın olanağı yok. Tanör'ün kitabı bu açıdan önemli ipuçlarından birini de veriyor. Şöyle ki kitabın II. bölümünde ihlallerin kaynaklarını tek tek, hayli başarılı bir biçimde açıklarken, **"yargılama hukuku ve kültürü"** başlığı altında ihlallerin yargıdan kaynaklanan yönlerini cesaretle dile getirmekte, yargıçların hukuku yaratabilme işlevini de karşılaştırmalı olarak ele almaktadır (s. 428-435). Kuşkusuz, yasa metinlerini değiştirmeden, değişen koşullara göre onlara yeni içerik kazandırabilmede yargıcın önemli rolü vardır. Bu açıdan en yakın ve çarpıcı örnek, Türk Anayasa Mahkemesi'nin 8.12.1988 tarihli 1988/1 sayılı kararıdır. Yüce mahkememiz bu kararı ile ceza yasasının 141. maddesini yeni bir anlayışla okumakta ve yorumlamaktadır. Ne yazık ki, B. Tanör gibi belli birikimi olan bir hukukçunun, liberal bakış açısına, daha doğrusu evrensel ölçülere dayanan bu karara gereken önemi vermediği, buna yalnızca değinmekle yetindiği görülüyor. (s.346).

Bu satırların yazarının bir vesileyle dile getirdiği gibi, Türkiye'nin insan hakları sorunu yalnızca yasal düzenlemelerle çözülemeyecek kadar çok yönlüdür. Tarihten gelen birikimlerin, alışkanlıkların, devlet-insan ilişkilerindeki tercihlerin henüz berraklığa kavuşamamış olmasının (örneğin 1982 Anayasası'nın başlangıcındaki **"kutsal devlet"** gibi) bunda büyük payı vardır. Osmanlı İmparatorluğu'ndan günümüze intikal eden en büyük mirasın (!) bir özelliği de hukukun buhranlı dönemlerle, ulaşılması özlenen düzen arasında sıkışık ara yerde kalmış olmasıdır. Sıkıntıların yarattığı sorunları, ulaşılması istenen düzene göre çözebilmek kanun kavramının içeriğini de boşaltmıştır. Onun içindir ki **"yok kanun yap kanun"** ya da zaman zaman yasama faaliyetleri değerlendirilirken sayısal ölçülere dayanarak, **"biz kendi dönemimizde şu kadar kanun çıkardık"** övünmelerinin garabeti bunun tipik belirtileridir. Onun için, karşılaşılan her sorunda yasa değişiklikleriyle çıkış yolu aramanın kolaylığına ve yüzeyselliğine kapılmadan, yasaların değişen koşullarda yeniden okunabilmelerinde yargıçlara yüce görevler düşmektedir. Aksi halde, yasa koyucunun geçici siyasi tercihlerine bağlı olarak yapacağı düzenlemeler yeni değer yargılarına yol açacaktır. Oysa, yargıçların soruna hukuki çerçevede yaratıcı yaklaşımları, çok daha güvenli ve istikrarlı sonuçlar doğurur. Tabii bunun ön koşulu, yargı bağımsızlığının tam anlamı ile sağlanmasıdır.

B. Tanör'ün geniş kapsamlı ve sabırlı araştırmasına yapılabilecek bir başka eleştiri de ihlallerin kaynakları bölümüne giriş olarak, tarihimizden gelenleri eksik bırakmış olmasıdır. Osmanlı İmparatorluğu'nda neden çağdaş bir anayasacılık ve insan hakları doktrini gelişmemiştir sorularının ardında yatan yapısal, dinsel, askersel özellikler, bugünün sorunlarının da derindeki kökleridir. Batı'daki oluşumlarla, bizdeki ters oluşumlar uçurumunun hâlâ kapanamaması, ister istemez her konuda **"çifte standart"** çığlıkları ile savunma durumunda kalmamıza yol açıyor. Birkaç yüzyıllık **"insanı algılama"** farklılığıdır ki, zamansız çaldığımız Avrupa Topluluğu kapısını bir süre daha açtırması olası değil. Kaldı ki buraya girebilme telaşından öteye, önce kendimizin özgür, renkli, baskısız, kültürel serpilme ve açılma olanaklarına kavuşabilmemiz gerçekleştirildiği ölçüde, eski söyleyişle **"talep etme matlup ol"** aşamasını beklemek, onurlu tutumun kaçınılmaz sonucu olacaktır. B. Tanör'ün, siyasal haklar bölümünde değindiği (s. 182-187), binlerce yurttaşına hâlâ vatandaşlığını **"kaybettirme"** ve mallarına el koyma gibi ilkel kabile anlayışını yansıtan düzenleme ve uygulamaya bir an önce son vermedikçe, çağdaş toplum düzeyine ulaşmaktan söz etmek bir anlam taşımayacaktır. Unutmamak gerekir ki Avrupa Topluluğu, ekonomik birlik olmanın çok çok ötesinde bir hukuk birliği olup, bunun kapısına ulaşan yola da insan haklarından girilir. Bu bakımdan, B. Tanör'ün kitabı, insan hakları konusunda kendi standartlarımızın ne düzeyde olduğunu ortaya koyması ve tekrar açık seçik hatırlatması açısından hayli anlamlı. □

Türkiye'nin insan hakları sorunu yalnızca yasal düzenlemelerle çözülemeyecek kadar çok yönlü.

* *Erdoğan Teziç, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesidir.*

Pazar geceleri 2. kanalda Hemingway'i izliyor musunuz?

Efsaneye dönüşen aşk yaşamı

Toplam 6 saatlik Amerikan yapımı TV dizisi 'Hemingway' kötü bir zamanlamayla Dünya Kupası sırasında 2. kanalda yayımlanmaya başladı. Alman Bernhard Sinkel'in yönettiği; Mayk Hammer olarak tanıdığımız aktör Stacy Keach'in Hemingway'i canlandırdığı 8 bölümlük dizide, ünlü romancının iç âlemi ve yaşamında önemli yer tutan kadınlar anlatılıyor.

KSUNGU ÇAPAN

Ketchum, Sun Valley-Idaho'da 2 Temmuz 1961'-de sabah vakti bir silah sesiyle uyanan Mary Welsh, karnı ve kafası paramparça olmuş, beyni dağılmış Hemingway'in cesediyle karşılaşıp, henüz daha uyku sersemliğinden sıyrılamadan gördüğü bu feci manzarayla o anda şoka girmişti. Av ve silah tutkunu yazar, uzun süredir kalbinin teklediği, çevresinde olanı biteni doğru dürüst kavrayamadığı, sık sık Mary'yle tartıştığı, içkiyi çoğaltıp gitgide maddi ve manevi bakımdan daha güçsüz düştüğü yaşamını sonunda bedenine doğrulttuğu tüfeğiyle noktalamayı seçmişti.

O'Henry'den beri klişeleşmiş hikâye türüne yeni bir soluk getirip kısa düzyazı ustası olarak çoğu yazarı, birkaç kuşağı etkilemiş, "durumlara dayanan, psikolojik uzantılı" yalın üslubu, savaş, av, spor, vb. temaları arkalayan romanları, Paris'ten İspanya iç savaşına, kargaşa içindeki 1922'lerin İstanbul'undan Afrika'ya kadar uzanan çok renkli, hızlı, zengin "gazeteci-yazar" yaşantısı ve aşklarıyla çağdaş Amerikan edebiyatının ön saflarını tutagelmiş ünlü yazar **Ernest Miller Hemingway**'in ölümü, "bir av kazasıydı, temizlerken silahı birden ateş aldı" gibisinden gerekçelerle örtbas edilmek istenmişti ailesince. Oysa 1928'de tabancayla intihar etmiş olan varlıklı bir doktor babayla şarkıcı bir anneden olma yazarın, 1899'da Oak Park-Illinois'de başlayan 62 yıllık yaşamı, romanlarından hiç de geri kalmayan böylesi trajik bir intiharla noktalanıyordu.

Güneş de Doğar, Silahlara Veda, Kilimanjaro'nun Karları, Çanlar Kimin İçin Çalıyor, İhtiyar Adam ve Deniz, vb. gibi çoğu romanı, allanıp pullanmış, bir hayli cilalanmış, gösterişli Hollywood filmlerine konu edilmiş büyük romancının, duygusal grafiği ve trafiği iniş-çıkışlarla dolu ve çok "kalabalık" yaşamının da Amerikalı sinemacıların ilgi alanından kurtulabilmesi tabii ki mümkün değildi uzun süre. Bir ay boyunca dünya kupasının işgaline terk edilmiş, futbol tarafından parsellenmiş TV ekranlarında, yazarın yoğun hareketli ve çarpıcı bir romanı çağrıştıran yaşamı ve aşkları üstüne tezgâhlanmış, toplam 6 saatlik, Amerikan yapımı, yeni bir TV dizisi, kötü zamanlamayla, âdeta bindiği dalı kesen TRT tarafından harcanarak ve sessiz sedasız ikinci kanalda yayımlandı pazar geceleri: **Hemingway.**

Alman **Bernhard Sinkel**'in yönettiği, bir süre önce kokain bağımlılığı nedeniyle polisle başı belaya girip basının diline düşmüş, sinemaseverlerin Mickey Spillane (Mayk Hammer) olarak anımsayacağı aktör **Stacy Keach**'in de Hemingway'i canlandırdığı bu 8 bölümlük TV dizisi, romancının "iç âlemine ve kadınların çok önemli bir yer tuttuğu duygu dünyasına" kamera yöneltiyordu. Güneş de Doğar'ı yayımladığında, oğluna bir daha böyle ahlâksız romanlar yazmamasını sıkı sıkıya tembihleyen, yazarın çocukluğundan beri hem çekiştiği hem de dizinin dibinden pek ayrılmadığı, "prensiplerinden asla taviz vermez" annesi Grace Hemingway'in baskısı ve etkisiyle olsa gerek, sürekli kendinden yaşça büyük kadınlarla gönül ilişkisine girmiş, genellikle kapıldığı tüm kadınları çeşitli öykü ve romanlarına kahraman yapmış, bütün ömrünce yıldırım aşka inanmış, şıpsevdi Hemingway'in hayatında yer almış belli başlı kadınların resmi geçit yaptığı bu dizinin, edebiyatla sıkı fıkı değilse de en azından bazı popüler Hemingway romanlarına aşina olmuş seyirci-okuyucunun ilgisini çektiği kuşkusuz.

1917'de, liseden sonra yazar olmayı kafasına koyarak Kansas City Star gazetesine muhabir giren, 1918'de gönüllü cankurtaran şoförlüğü yaptığı 1. Dünya Savaşı'nda bacağından yaralanıp Milano'da yattığı hastanenin hemşireleriyle kırıştırırken hayatında ilk kez âşık olarak Alman asıllı, 26 yaşındaki **Agnes Hannah Von Kurowsky**'ye sırılsıklam tutulan genç Hemingway'in "aşk defteri" 1921'de, annesinin karşı çıkmasına karşın, yine görür görmez "büyülendiği" 29 yaşındaki garson kız **Hadley Richardson**'la evlenmesiyle biraz durulur gibi oldu. Dizide **Chaplin**'in kızlarından **Josephine Chaplin**'in oynadığı Hadley, aşırı duygulu, heyecanlı ve kıskanç yazara 6 yıl katlandı. Cicim yıllarında Hadley'in parasıyla Paris'i mesken tutup Gertrude Stein'in "kraliçelik ettiği" Amerikalı bohem sanatçı çevrelerine girerek "tembel ve sefih" bir yaşantıya talim eden Hemingway, çok geçmeden güzel İngiliz dulu **Lady Duff Twysden**'le düşüp kalkmaya başladı. Eğlence ve boğa güreşi tutkunu bu kadın da Güneş de Doğar'ın kahramanı Lady Brett Ashley olarak yansıdı Hemingway'in eserine. Romanlarının başarı kazanmasıyla yıldızı gittikçe parlayan yazarın karısı Hadley'i çok üzen bir başka ilişkisi de Vogue'ün Paris bürosunda çalışan moda gazetecisi **Pauline Pfeiffer**'leydi ve dizide **Marisa Berenson**'un layıkıyla canlandırdığı, yazardan 4 yaş büyük bu akıllı ve güzel kadınla Hemingway, 1927'de Paris'te evlendiler.

İkinci evliliği, yazarın bohem yaşantısını değiştirdi, Hadley'in doğurduğu **Bumby**'ye kardeş olarak **Patrick**'le **Gregory** adlı iki oğul sahibi daha olan Hemingway'i, 1928'de babasının intihar edişiyle girdiği bunalımdan Pauline çekip kurtardı. Artık sekreterler, dadılarla yolculuklara çıkıyorlar, sözgelimi Çehov'la kıyaslandığında eskisi gibi "kızarmıyordu" Hamingway. Romanları, öyküleri, Esquire'daki yazılarıyla köşeyi dönmüştü. Afrika tutkusunu Kilimanjaro'nun Karları'nda ortaya koyduktan sonra bir Amerikan basın ajansının temsilciliği önerisini kabul edip İspanya iç savaşına yollanan Hemingway, bu kez anti-faşit bir yazar ve Eleo-→

Hemingway'ın evlendiği kadınları oynayanlar: Marisa Berenson (Pauline Pfeiffer), Lisa Banes (Martha Gellhorn), Pamela Reed (Mary Welsh).

nor Roosevelt'in de arkadaşı olan **Martha Gellhorn**'a bir barda rastlayıp âşık oluyordu. Savaş hattında uçuşan mermiler, patlayan bombalar arasında yiğit bir erkek gibi boy gösteren Martha'yla 1941'de üçüncü evliliğini yapan romancının bundan sonraki yaşamı, çeşitli yolculuklarla iş ve av serüvenlerinde geçiyordu. Süregelen 2. Dünya Savaşı'nda kocasıyla birlikte her tehlikeye atılmak isteyerek Hemingway'in tepkisini çeken "erkek Fatma" Martha'dan (Lisa Banes) sonraysa yazarın intiharına kadar ilişkisini sürdüreceği Mary Welsh devreye girecekti. ABD'de kanser teşhisi konan hastalığından sonra gittikçe daha çok alkole garkolan ve 1954 Nobel edebiyat ödülünü kazanmasına karşın giderek verimi düşen Hemingway, "mücadeleci" Martha'dan koptuğu dönemde, kendisine kucak açıp teselli ederek moral veren Mary'yle tıpkı gençliğindeki gibi caz çağının ve yitik kuşak yazarlarının başkenti olan Paris'te işi pişirip mercimeği fırına vermişti. Dizide, Hollywood'un son dönemde yetişen yeni kadın yıldızlarından Pamela Reed tarafından canlandırılan Mary, yaşamına kendi eliyle son verdiği kuşkusuz Hemingway'in litrelerce alkol tükettiği, gitgide huysuzlaşıp çekilmezleşen yaşamını çekip çeviren kadındı son yıllarında.

İnsanın doğaya, çevre koşullarına, savaşa karşı koyuşunu, direnişini ve yoğun mücadelesini çoğu kez kaderci ve karamsar dünya görüşüyle, yalın üslubuyla yazdığı bütün kitaplarına sığdırmış olan, 20. yüzyılın en ünlü romancılarından Hemingway'i beylik kalıplarla ele alan bu Hollywood dizisi ister istemez kimi başka yazarları çağrıştırdı izleyenlere. Örneğin Nâzım'ın yaşamını. □

TÜRKÇE'DE HEMINGWAY

Güneş de Doğar / Çeviren: Sinan Fişek / Adam Yayınları / 264 s / 12.500 TL. / CKK Kod No: 002.091
Silahlara Veda / Çeviren: Mehmet Harmancı / Altın Kitaplar 280 s. / 10.000 TL. / CKK Kod No: 007.071
Kazanana Ödül Yok / Çeviren: Aylin Sağtür / Bilgi Yayınevi 182 s / 7.000 TL. / CKK Kod No: 152.311
Akıntı Adaları / Çeviren: Mehmet Harmancı / Bilgi Yayınevi 432 s. / 13.000 TL. / CKK Kod No: 152.324
Çanlar Kimin İçin Çalıyor / Çeviren: Erol Mutlu / Bilgi Yayınevi / 402 s. / 13.000 TL. / CKK Kod No: 152.386
Ya Hep Ya Hiç / Çeviren: Tarık Dursun K. / Bilgi Yayınevi / 202 s. / 6.500 TL. / CKK Kod No: 152.424
İşgal İstanbulu / Çeviren: M. Ali Kayabal / Bilgi Yayınevi / 288 s. / 9.000 TL. / CKK Kod No: 152.435
Paris Bir Şenliktir / Çeviren: Saydam Özel / Bilgi Yayınevi / 230 s. / 8.000 TL. / CKK Kod No: 152.157
Yaşlı Adam ve Deniz / Çeviren: Anjel Server / Oda Yayınları / 88 s / 3.500 TL. / CKK Kod No: 086.032
Askerin Dönüşü / Çeviren: Mehmet Harmancı / Oda Yayınları / 160 s. / 5.500 TL. / CKK Kod No: 086.041
Irmağı Geçmek / Çeviren: Mehmet Harmancı / Oda Yayınları / 264 s. / 7.500 TL. / CKK Kod No: 086.113
Kilimanjaro'nun Karları / Çeviren: Aziz Üstel / N. Başman / Bilgi Yayınevi 134 s. / 6.000 TL. / CKK Kod No: 152.295

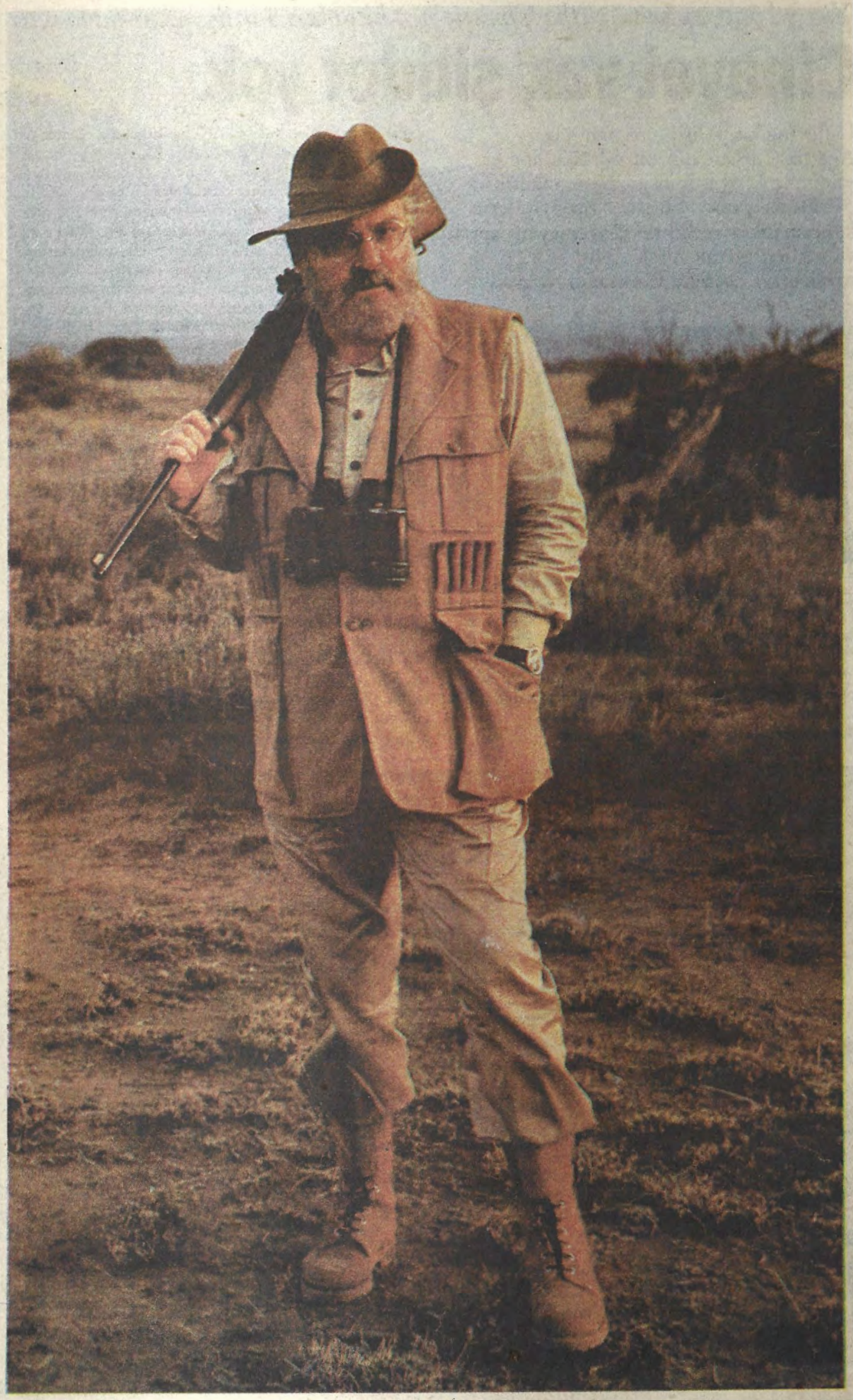

Ernest Hemingway'i, dizide, daha önce de Mayk Hammer'i oynayan Stacy Keach canlandırıyor.

Yüz yıl önce doğan Agatha Christie'nin kitapları 1 milyardan fazla sattı

Cinayet var, şiddet yok

Ünlü İngiliz polisiye roman yazarı Agatha Christie'nin bu yıl 100. doğum yıldönümü. Kiminin gözünde mantıksız öykülerin yazarı Christie. Bu öykülerin kahramanları gerçekte var olmayan, aptal ve taklitçi olarak niteleniyor. Söz savunmaya geçtiğinde yazar bir cinayetin dehşet öyküsü olmadan da anlatılabileceğini gösteriyor. Bu da kalem sahibinin gizi. Poirot ve Miss Marple gibi ünlü dedektiflerin yaratıcısı Christie sorgulanıyor. Ama kendi deyimiyle o gerçek öykülerin yazarı.

DERLEYEN **ASLI KAYABAL**

Asıl adı Agatha Mary Clarisse Miller olan Agatha Christie, 15 Eylül 1890'da İngiltere'de Torquay'da doğdu. Babası amatör tiyatro topluluklarına meraklı, güvensiz yatırımlara karşı eğilimli bir Amerikalıydı. Annesi medyum, ağabeyi Monty tam bir soytarı, ablası Madge ise sürekli giysi değiştiren rahatsız bir kızdı. Yazar, I. Dünya Savaşı'nın ardından pilot Archie Christie ile evlendi. Hayatı boyunca çekingen ve içe dönük biri oldu.

Genç Agatha'nın polisiye romanlar yazmadan önce meşum öyküler ve pembe dizi romanları yazdığı biliniyor. Polisiye roman yazarlığında, klasik bir roman olan "Mystery Story" etkili oldu. Bu romanın Fransız dedektifi J. Rouletabille'di. Agatha da kendine Belçikalı bir dedektif seçmekte gecikmedi. Bu Hercule Piorot idi. Kimine göre de genç Agatha G.K. Chesterton'un Hercule Flambeau'sundan etkilenmişti. Bu arada BBC eski çalışanlarından Margaret Osoba yazarın 100. doğum yıldönümünde yeni bir iddia ortaya attı. Buna göre Christie'nin dedektifi H.Poirot 19. yüzyılın korku romanları yazarı F.Howel Evans'dan çalıntıydı. 1909'da, Agatha 19 yaşındayken Evans'ın bir romanı yayımlandı. Bu romanda geçen soruşturmacının adı Poiret'di. M. Osoba'ya göre Christie'nin Poirot'su Evans'ın Poiret'inden izler taşıyor.

Agatha Christie ilk büyük başarısını 30 yaşında **"Poirot a styles court"** adlı romanı ile elde etti. Önce cinayetten hareket ediyor ardından kişileri keşfetmeye çalışıyordu. Gizler yaratmakta üstüne yoktu. İlk romanından itibaren belli bir sıradanlığı seçmişti.

Bazılarına göre Belçikalı dedektif H.Poirot gösterişli bir grurun simgesiydi. Poirot'nun küçük gri hücreleri büyük Sherlok'un zekâsında yer tutuyordu. Yaşlı kız Miss Marple açığa çıkarılması zor durumları ustaca aydınlatıyordu. Christie romanlarında yıllar boyu, servetle ilgili işlenen cinayetlerin ardından nice, Adeli Fortescua'lar, Lady Alessandra'lar, sir Montague Depleacher'ler, Merrall'lar, George, David ve Vivian'lar, adları genellikle Gladys olan soluk yüzlü hizmetçi kızlar sorgulandı. Kahramanlar bazen giysi değiştiriyor ve yurtdışına çıkıyordu. Nil ve Nizza'da geçen öyküler diğerlerinden farksızdı. Dış ülkelerde geçen maceralara Amerikalı bir konuk da katılıyordu. Christie romanları çözülen gizle birlikte çekiciliğini yitiriyordu.

Agatha Christie'nin 86 yaşındayken çekilmiş bir fotoğrafı

Christie'nin yarattığı dedektif Poirot, kimilerine göre gösterişli bir gururun simgesiydi. "Nil'de Ölüm"de Poirot'yu Peter Ustinov canlandırmıştı.

Yazarın romanlarında fantezilere yer yok. Canlılık duyumsanmıyor. Orta sınıf bir burjuva ailesinin renkli ve canlı yaşamının içinde olmasına karşın şaşırtıcı bir özellik bu. Christie'nin romanlarında gözlenen sonsuz sıradanlığa bağlılık yazarın çocukluk yıllarındaki arkadaşları ile açıklanabilir. Bunlar aşçılar, hizmetçiler ve çocuk bakıcılarıdır. Romanlarda listeden ilk silinen suçlular Agatha Christie'nin çocuk dünyasındaki bu dostlarıdır. I. Dünya Savaşı'nda bir dönem eczacılık yaptığından zehirler konusunda bilgili olan yazar silahlara yabancıdır.

70 yıl boyunca aralıksız yazan Christie'nin giz yüklü kitapları 21. yüzyılın okurlarını da çekeceğe benziyor. Yazdığı dil olan İngilizceden basılan kitapların sayısı 1 milyarı çoktan aştı. Tüm dünyada 44 dile çevrilen kitaplarının satışı da 1 milyar dolayında.

Yazarın romanlarından sinema ve TV için yapılan uyarlamalar Christie'nin kaleminden çıkmayan **"şık"** ve **"nostaljik"** özellikler taşıyor.

Oyuncak

Agatha Christie romanlarının başarısı belki de bunların küçük yaştaki okurların başucu kitabı olmalarında. İçinde ne olduğunu görmek meraki ile kırılan ve yeniden monte edilen oyuncaklar gibi Christie romanları da okunduktan sonra çekiciliğini yitiriyor ve bir →

kenara atılıyor. Ama sırada bir başka Christie kitabı beliriyor.

Agatha Christie **"The Murder of Roger Ackroyd"** (Roger Ackroyd'un Katli) adlı kitabı ile tüm dünyada tanındı. Bu romanda katil dedektif Poirot'nun arkadaşı Dr. Sheppard'dır. Yazarın öykülerinde geçen polisiye roman yazarı Mrs. Ariadne Oliver, Agatha Christie'den başkası değildir.

Agatha Christie doğumunun 100. yılında eylül ayından Torquay'da anılacak, anma törenleri için ünlü Orient Express Torquay'a özel bir sefer yapacak.

Söz savunmanın

Evet, A. Christie'ye göre bir cinayet romanını dehşet öyküsüne dönüştürmeden de anlatmak olası. Ünlü yazar İtalyanların Il Messaggero gazetesine bir dönem şöyle demişti: **"Yaptığım işlerin hiçbir önem taşımadığını düşünüyorum. Ölümümden 10 yıl sonra kimse beni anımsamayacak."** Christie 1976 yılında öldü. Ölümünden bu yana tam 14 yıl geçti, ancak romanları tüm dünyada 100.000'lerce kopya satıyor.

Yazar Times'a da şunları söylemişti: **"Kanlı ölümlerden hoşlanmıyorum. Şiddete karşıyım. Korkutürü romanları pek sevmem çünkü sadisttirler. Bu romanlarda yaratıcılık ve düş ürünleri yer almaz. Bazen bu ülkede yaşamaktan da ürküyorum. Kişilerin kendi kendilerine acı çektirmekten zevk aldıklarını gözlüyorum."** Agatha Christie sade bir gözlemciydi. Ateşli silahları sevmiyordu. Onun silahı **"zehirdi."** Christie entelektüel değildi. Edebi zevkleri Jane Austin ve Conan Doyle'la sınırlı kalıyordu.

İtalyan araştırmacı Emma Ercoli'nin Agatha Christie üzerine yazdığı denemede ünlü yazar özetle şöyle tanıtılıyor: **"Agatha Christie klasik anlamda polisiye roman yazarlığının kalıpçı şemalarını aşmış bir yazar. Romanları sunduğu dünyanın eşi ve özel bir duyarlılıkla yüklü.** 'Tam bir İngiliz' **Christie. Ilımlılık, denge, ayrılık, ince mizah, ortam ve kahramanların sunuluşuna eşlik eden nitelikler. Yazar, bizlere basit bir polisiye roman vermekle kalmıyor, kedini çevreleyen tipik İngiliz alışkanlıkları ile örgütlü bir dünya tanıtıyor. Kimi eleştirmenlerin gözünde o aşırı kuralcı bir yazar. Yazarlık yaşamını ta başından beri devrimci bir pozisyon üstlendi. Aydınlar, Latince hocaları, avukatlar, elektronik uzmanları Christie romanlarının tutkunları. İşkencenin yer almadığı, şiddet ve sadizmden kopuk işlenen cinayetler onun kaleminde belli bir düzenle gerçekleşiyor"**

Agatha Christie "Tam bir İngiliz"di. Kitaplarında kahramanlarını da İngiliz alışkanlıkları ile örülü bir dünyada sundu. Yukarıda onun beyazperdeye uyarlanan "Nil'de Ölüm"ünden bir sahne görülüyor.

Agatha Christie'nin yeteneği cesetleri yer aldığı giz dolu cinayetlerde izleniyor. Onun romanlarındaki öldürücü tek silah zehir değil. Bıçak, balta, tabanca boğma ve asmadan da yararlanıyor. Christie'nin polisiye roman teorisinde cinayet öykünün başlangıcında değil, sonunda yer alıyor. Polisiye roman aynı zamanda bir av öyküsü. Bunun ahlaki bir yönü de var. Bozguna uğrayan **"kötü"** ile zafere kavuşan **"iyi"** de tanım buluyor. Tema masumiyetin savunulması. Yazara göre dedektif Poirot büyük bir hata! Bazı romanlarında karşımıza çıkan polisiye roman yazarı Ariadne Oliver ise Christie'nin mizahı üst benliğini temsil ediyor. Kimileri, yazarın okuru hileli yollarla aldattığını ileri sürdülerse de A. Christie her zaman gerçeği yazdığını vurgulayarak savundu kendini. □

Agatha Christie ikinci eşi Max Mallovan'la yaz tatilini geçirdiği Greenway House'da. Yıl 1946.

Yaşlı kız Miss Marple, Agatha Christie'nin yarattığı bir başka tip. Miss Marple'ı "Nil'de Ölüm" filminde Bette Davis canlandırmıştı.

İletişim Yayınları İletişim Yayınları İletişim Yayınları İletişim Yayınları İletişim Yayın

GÜNDELİK HAYATTA PERESTROYKA

Adrian Geiges

Perestroyka'nın kurumlarla, bürokrasiyle, iktisadi işleyişle ilgili bir resmi yüzü var. Bir de, bu sürecin gündelik hayatta, günlük "sıradan" insan ilişkilerinde yansıyan yüzü... Yorumlanması, sonuç çıkarılması belki henüz zor; fakat çok canlı bir gözlem kaynağı. Alman gazeteci Geiges, *perestroyka*'nın bu yüzünü, araştırmacı-gazeteci kimliğiyle değil, hayatın içine karışarak izlemiş: Bir fabrikada mesai yaparak, öğrencilerle birlikte derslere girerek, genclik kulüplerine, eğlencelere "takılarak"...

DAĞITIM: İLETİŞİM PAZARLAMA A.Ş.
İSTANBUL: Klodfarer Cad., İletişim Han, No.7, Kat.1, Cağaloğlu, 34400, Tel: 516 22 63-64
ANKARA : Selanik Cad., No: 72/A, Kızılay, 06640 Tel: 125 06 82
İZMİR : 859. Sokak, No.1/8, Zemin Kat, Konak, 35250 Tel: 13 10 40

İletişim Yayınları İletişim Yayınları İletişim Yayınları İletişim Yayınları İletişim Yayınları

bilim ve sosyalizm yayınları
9
İKİNCİ BASKI

BİR BATILI GAZETECİNİN KALEMİNDEN
stalin
J.T. MURPHY

BİR BATILI GAZETECİNİN KALEMİNDEN
STALİN
Jack T. Murphy
Çeviren: Celâl Üster
BİLİM VE SOSYALİZM YAYINLARI

Birikim
Aylık Sosyalist Dergi

Dünyadaki değişimler ve amaçların yeniden tanımlanma zorunluluğu ☐ Açık, saydam ve "temiz" bir dünya istiyoruz / MURAT BELGE ☐ Bay K ile Marx'ın "hayaleti" / SÜLEYMAN BULUT ☐ Sosyalist örgütlenmenin teorik öncülleri üzerine (I) / MEHMET ÖZGEN ☐ Sosyalist sağlık hizmetleri tartışmasına giriş (II) / ATA SOYER ☐ Sınıf mücadelesi üzerine / OLEG ŞAHNAZAROV ☐ "Almanya bir daha asla!" ☐ Saygın ve çilekeş bir bilgenin eko-sosyalist ütopyası / ÖMER LAÇİNER ☐ Bir komünist tevkifatının öyküsü / EMİN KARACA ☐ Demokrasi düşmanı bir "ideolog" II ☐ TTB büyük kongresi ve kitle meslek örgütleri / ŞÜKRÜ AKSU ☐ "Üniversite eğitiminin neresindeyiz?" / M. KEMAL ADATEPE ☐ "Haklı dayak yoktur" / SELMA ALTUN ☐ Gönüllü bir yanıt / MELİH ERGEN

TEMMUZ SAYISI BAYİLERDE

Birikim Yayınları K.Ayasofya Cad. No.17/A Sultanahmet 34400 İstanbul Tel. 512 17 34

8. BASKI

ÖZAL HİKAYESİ
Hasan Cemal
8.BASIM

Bilgi Yayınevi
Meşrutiyet Cad. 46/A
Telf: 131 81 22-131 16 65
134 12 71
Yenişehir-Ankara

Bilgi Dağıtım
Babıâli Cad. 19/2
Telf: 522 52 01
526 70 97
Cağaloğlu-İSTANBUL

Ruhun sınırsızlığını arayan bir filozof: Nietzche

'Yeterince insan mısınız?'

İyinin ve Kötünün Ötesinde / F.Nietzsche / Çeviren: Prof. Dr. Ahmet İnan / Ara Yayıncılık / 9.500 TL

GÜLSELİ İNAL

Yeterince insan mısınız? İşte Nietzsche'nin yakıcı sorusu, tüm insanlığa yönelttiği soru. Özgür istemin düşcüsü Nietzsche, tüm yapıtlarında zihinsel yetilerin dorukların yoklayan, ruhun sınırsızlığını yılmadan arayan sistemler dışı filozof, aşkın olanın savunucusu. **Anti-Christ**'ten sonra dilimize çevrilen -ne mutlu çevirene de okuyana da- **İyinin ve Kötünün Ötesinde** (Jenseist Von Gut Und Böse) filozofun sınırsız ruhunun ve düşüncesinin pekçok formunu içeriyor. Anti Christ'te Hıristiyanlığın insanı nasıl uyuşturduğundan yola çıkarak dinsel bütün dogmalara ve yaptırımlara karşı duruşunu ve isyanını tatmıştık. Oysa Nietzsche'nin en popüler eseri **Böyle Buyurdu Zerdüşt** İncil'e duyduğu hayranlık ve kıskançlık sonunda yazılmıştı. Bütün sınırsızlığına karşın kendi içinde tuhaf özendirmeleri ve yükseklikleri taşıyan biri olarak Nietzsche, İsa ile gerçek anlamda tanıştıktan sonra ruhunun yüksekliklerini barındıracağı bir eser verme fantezisi ve arzusuyla yazmıştı Zerdüşt'ü.

İyinin ve Kötünün Ötesinde'de, eleştirel armoni oldukça yüklü ve çarpıcı. Felsefeciler, filozoflar, idealizmin büyük düşünürleri kitapta delik deşik edilir. Filozofun kafa yorduğu, çırpındığı, uğruna kanat gerdiği tek varlık insandır. Elinde tuttuğu büyük bir zümrüt taşını insanlığın üzerine büyüteç gibi tutarak onlara saf zümrüt ışığı altında bakmak ister. Sorusu açıktır Nietzsche'nin, insanlar özden ne kadar pay almışlardır, ne kadar yaratıcıdırlar, ne kadar teslimiyetçi. Büyütecinin açık yeşil ışığında Avrupa insanını, özellikle kendi ulusunu inceler ve buruk bir tatla konuşur. Avrupa insanında yakaladığı sonu gelmez zihinsel kayış acı vericidir ona göre. Düşüncenin çürümesi ise uygarlıkların çürümesine neden olacaktır. İnsan toplumlarındaki yapay iyi- kötü ayrımını alaycı bir edayla eleştirir ve onun ötesinde duranı görür; çok daha saf olanı, temiz olanı, düşlediği insanı.

Nietzsche'nin eskimiş olana düşkünlüğü, hem ilk insan uygarlıklarının çok daha özgür ruh taşımasından hem de çağımız toplumlarından umudunu yitirmesindendir.

Uygarlıklar, sistemler, ahlak hep baskı üzerine kurulduğundan hepsini reddetmektedir filozof. Binlerce yıldır yıkılamayan ahlak dogmaları Nietzsche'nin elinde tuz buz olur, ahlak felsefecilerini ise yapay ve saçma bulmaktadır. Uyumun her biçimini, uzlaşmanın kirliliğini ve girdiği biçimleri eleştirir, kutsal olanı yıkar geçer. İnsanların ya da sıradan düşünürlerin yarattığı iyi ve kötü tanımları ona hiçbir şey ifade etmez. İnsanoğlunun yeryüzündeki gidişi, kan emicilik, soysuzlaşma, düşüncenin çürümesi Nietzsche'nin öfkeyle insanlığa duyurmak istediği olgulardır.

İdealist filozoflara gelince tutuk ve teslimiyetçi buldukları, çok ilginçtir ki Kant (Nietzsche, Kant için böyle bir tanım kullanır: "Könisbergli Çinli") ona göre yalnızca bir eleştirmendir, Kant'ın kategorik imperatif'ini, Schopenhauer'in temel ahlak önermelerini ve ahlak üzerine düşünen filozofları bayatlamış ve küflü bulur. Çünkü felsefi sistemlerin çoğunda (Spinoza hariç) kendiliğinden bir teslimiyet, ulu varlığa yaslanma vardır. Nietzsche'nin ahlaka, insan erdemlerine ya da insan yapısına bakışı çok ötelerden; özgür istemin boyutlarından, birbirine taviz vermeyen ruhların içindendir. Ona göre her insan kendini sınamalıdır, bağımsızlığa mı yazgılı, boyun eğmeye mi!

Okuyucu kitapta, düşünürün içinde kopan fırtınanın şiddetine ve diriltici atmosferine kolaylıkla girebilir. Nedeniyse kullandığı dilin tazeliği ve yakıcılığı! Nietzsche'nin bütün karşı çıkışlarını ve ruhunun fırtınalarını anlamak için okuyucu cümle aralarındaki boşluklarda biraz oyalanmalıdır. Art arda gelen düşünce bombardımanıyla serseme dönüp yönünü kaybetme tehlikesiyle de karşılaşabilir çünkü.

Okurun, onun bulunduğu yamaçlara tırmanıp oralardaki buz gibi havayı soluması gerekir. Tüm bunların yanı sıra taviz vermeyen bir ses olarak Nietzsche gerçekte yaşamı bir şenlik olarak görmek istemiştir, tanrılara yaraşır bir şenlik. Kadınlarla ilgili düşüncelerine gelince; bir gün Nietzsche ile bir yerde karşılaşırsam bunu ona soracağım.

Nietzsche'nin bütün yapıtlarını önce incir ağacında yaşayan yaşlı yılanlar okudu sonra da bizler. □

Nietzsche

P O R T R E

Friedrich Wilhelm Nietzsche, 15 Ekim 1844'te Almanya'nın küçük bir kasabasında; Röcken'de doğdu. Babasını beş yaşındayken kaybeden küçük Fritz ortaöğrenimi ünlü klasik okul Schulpforta'da tamamladı. Yükseköğrenim için önce teolojiye başlayan Nietzsche, hocası ünlü bilgin Ritschl'in etkisiyle filolojiye ve eski Yunan eserlerine yöneldi. Bonn ve Leipzig üniversitelerinde okuduktan sonra daha doktorasını vermeden 1869 yılında Basel Üniversitesi'nin Klasik Filoloji Kürsüsü'ne olağanüstü profesör olarak çağrıldı. İlk yapıtı, **Musikinin Ruhundan Tragedyanın Doğuşu.** Kitap hem ilgi uyandırdı hem de şimşekleri üzerine çekti.

1879'da gönüllü olarak katıldığı 1870 savaşında geçirdiği hastalıkların artmasıyla üniversitedeki görevinden ayrıldı. Sağlığını koruyabilmek için kışları İtalya'da, yazları İsviçre dağlarında yaşayarak kendini yazılarına verdi. 1883'te Rus asıllı kadın şair Lou Salome'yi tanıdı ve **Böyle Buyurdu Zerdüşt**'ü yazmaya başladı. Bu kitabını **İyinin ve Kötünün Ötesinde** adlı yapıtı izledi, 1887'de **Ahlakın Soykütüğü** yayımlandı.

Sonraları başka büyük yapıtlar tasarlayan düşünür sırasıyla **Wagner Olayı, Putların Batışı, Der Anti Christ, Ecco Homo** ve **Dionysus Dityrambosları** adlı kitaplarını yayımladı.

Nietzsche 1900 yılında öldü. □

Zaman ve mekândan bağımsız bütünlük

Bir / Richard Bach / Çeviren: Belkıs Çorakçı

Arkadaş Yayınevi / 220 s.

Richard Bach, bir pilot. Bütün uçmasını bilenler gibi yerçekimi yasasını yenmiş. Özgürlük tutkusu onu yeryüzü dünyasının kabuğuna çakılı olarak kalma zorunluluğundan kurtarmış...

Kozasını delerek yeni ufuklara doğru uçmas nı keşfedeni anlattığı o güzelim **Martı**'sından sonra **Mavi Tüy, Sonsuza Uzanan Köprü** adlı kitaplarından da tanıdığımız **Richard Bach**'ın dilimize bir kitabı daha çevrildi: **Bir...**

Richard Ba h ve **Sonsuza Uzanan Köprü** kitabında okurlarına tanıştırdığı eşi **Leslie, Bir** adlı romanda bizleri değişik zaman ve mekânlarda gizemli bir yolculuğa çıkarıyor; bir insan yaşamına yön veren, bir kimliği belirleyen yol ayrımlarında gezdiriyor, sevgi ve ayrılık, yenilgi ve direnç, yaşam ve ölüm duraklarından geçiriyor.

Bir'de, kaos içinde bulunan bir dünyada insanın denge arayışı mistik bir üslupla anlatılıyor. **Richard Bach** da mistik bir yazar aslında.

Bir'de anlatılanların us ve mantık dışı, önceden kestirilemeyen bir boyutu olmakla birlikte, yalnızca bu nedenle us dışı ya da us karşıtı olduğu, düşünceyi dışladığı söylenemez. Değişik gerçeklik düzeylerinin, bir **'varlık'** olan insanın **'bir'**den çok boyutu olduğunu anlatıyor Bach. Saygı ve kuşkunun iç içeliğini vurgularken bir yandan da **kuantum fiziği**'yle el ele vererek zaman ve mekânı aşıyor; tabii bir de **Holografi Teorisi** var işin içinde: **Görüntüler dünyasının başka biçimde kavranması olayı.**

İlginç bir kitap, **Bir.** Dünyamızın geleceğini belirleyecek olan toplumsal kararlarla; savaş ve barış, din ve şiddet kavramlarıyla hesaplaşırken bir bakıyorsunuz, bilinci aşan **'bir'** düzene geçmişsiniz.

Yaşam ve ölüm, varlık ve yokluk sorunsalına eğilen bir yapıt

İnsan Nedir ki

İnsan Nedir ki... / Max Frisch /
Çeviren: Gürsel Aytaç, Ara Yayınları /
126 sayfa / 9.000 TL

Doç. Dr. TUNA ERTEM

Değerli bilim adamı, eleştirmen Prof. Dr. Gürsel Aytaç, yoğun çalışmalarına iki yeni ürün daha kattı bu yeni yılda. Gündoğan Yayınları'nın çıkardığı "geniş anlamda edebiyatı ilgilendiren konular"la Alman edebiyatı alanındaki araştırma ve incelemelerini içeren **Edebiyat Yazıları I**'in yanı sıra Max Frisch'ten dilimize kazandırdığı **İnsan Nedir ki...** adlı anlatı çevirisi Ara Yayınları tarafından okuyucuya sunuldu.

İnsanın evrendeki yerinin ve boyutlarının Antik dönemden günümüze değin çeşitli düşünürler tarafından irdelendiğini ve ilginç yorumlara yol açtığını biliyoruz.

Örneğin Montaigne **Denemeler**'inde insanı "yaratıkların en zavallısı, en cılızı, öyleyken de en mağruru" olarak tanımlarken Pascal, **Düşünceler**'inde insanı, makro sonsuzla mikro sonsuz arasına sıkışmış olağanüstü bir varlık olarak niteler.

Yüzyılımızda ise insanın evrendeki yeri sorunsalını gündeme getiren yazarlar arasında Roman kökenli edebiyatçıların (İsviçreli sanatçıların) çoğunlukta olması yalnızca bir rastlantı olmasa gerektir. Max Frisch'ten önce, Fransız dilinde yazan çağdaş klasikler arasında sayabileceğimiz İsviçreli yazar Charles Ferdinand Ramuz (1878-1947), doğa olaylarının bu denli belirgin ve değişken olduğu dağlık yöre insanının doğa önündeki konumunu ve bu devasa güç karşısındaki bazen boyun eğen, bazen başkaldıran tutumunu eserlerine konu edinmiştir. Doğa ile insanın bu iç içe, fakat bir noktada paradoksal birlikteliği, o bölge yazarlarını bu konuda düşünmeye yöneltmiştir kuşkusuz. Ramuz, insanın evrendeki yerini sorgulayan **İnsanın Boyu** adlı denemesinin yanı sıra, bir müzik sözü olarak yazdığı, gene **İnsanın Boyu** başlığını taşıyan dizelerinde şöyle tanımlar onu:

"İnsan küçük / İnsan büyük / İnsan zayıf / İnsan güçlü / Gök kubbe altında ezilmiş / Gök kubbeyi sırtlandığı halde."

Max Frisch ise özgün adı **Der Mensch erscheint im Holozan"** (İnsan Holozan Döneminde Ortaya Çıkar) olan, ancak Türkçeye, Prof. Dr. Aytaç'ın çok yerinde bir yorumuyla **İnsan Nedir ki...** başlığıyla çevrilen bu romanında, insanın evrendeki yerini, çağdaş düşünce adamının tedirgin bilinci içinde irdeliyor. Yaşam ve ölüm, varlık ve yokluk sorunsalını, insan-doğa ilişkisi düzleminde, sıradan olduğu ölçüde evrensel olan Herr Geiser tiplemesiyle ele alıyor. Son derece yalın ve hemen hemen olaysız geçen anlatının temel kişisi Herr Geiser, 74 yaşında dul bir emekli. Basel'den gelip İtalyan Alplerinde küçük bir köye yerleşmiş, 14 yıldan beri mutlak bir yalnızlık içinde yaşantısını sürdürüyor. Olayın büyük bir kısmı Herr Geiser'in vadideki evinde geçerken küçük bir bölümü ormanda yaptığı gezintiye ayrılmış. Zaman dilimi ağustos ayı. Anlatının ana teması, yalnız bir insanın yağmur, sis, gök gürültüsü ve dolunun ardından gelebilecek bir toprak kayması korkusuna dayanıyor.

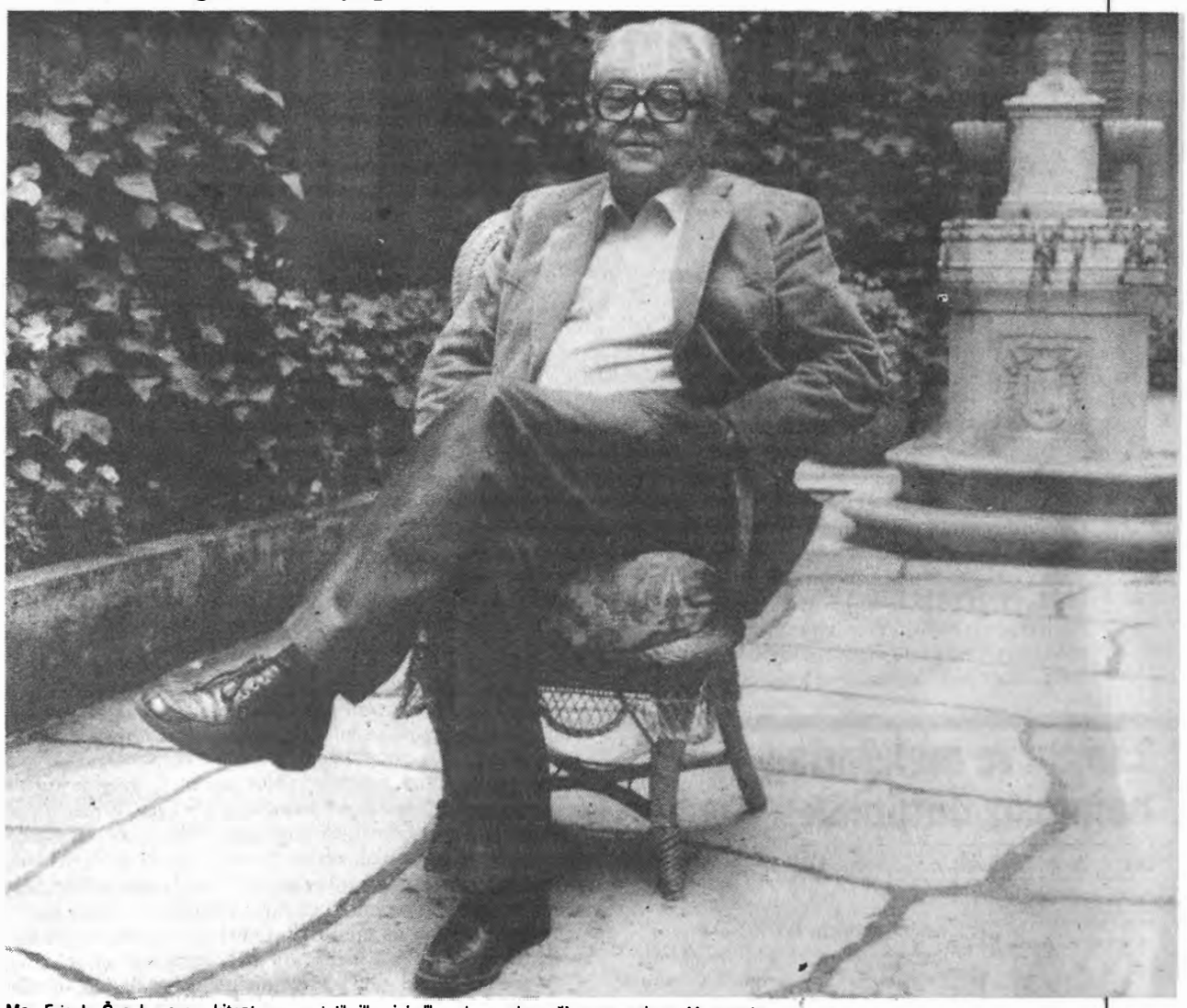

Max Frisch: Özenle yazan, kitaplarının estetik ilkesini dil ve kurguyla sağlamaya çalışan bir sanatçı.

Yazar, Herr Geiser'in yaşadığı Tessin vadisinin yüzyıllardan beri geçirdiği jeolojik ve topografik oluşumlara paralel olarak kahramanın beynindeki değişimi yaklaşık bir haftalık bir süreye sığdırıyor. Herr Geiser'in beyni ile yer kabuğunun uğradığı değişiklik birbirine benzer biçimde ortaya çıkarken, bu iki oluşum, içine aldıkları zaman süreci açısından büyük bir farklılık gösteriyor.

Max Frisch, yedi yılda baştan sona dört kez yeniden yazdığı eserine son başlığını 1978'de koymuş. Eser bazı eleştirmenlerce otobiyografik olarak nitelendirildiği halde yazar bu görüşe karşı çıkıyor. Tessin vadisini ve çevrenin topografik özelliklerini yakından tanıdığını, ancak Herr Geiser'in kendisi olmadığını söylüyor. O köyde yaşayan Armand Schulthess adlı, her şeyi bilmek isteyen münzevi bir ihtiyarı model olarak seçmiştir kahramanına. Çağdaş eleştirmen Martin Walser'in deyişiyle "Frisch kendisini tamamıyla eserden geri çekmiş, yalnızca malzemesini değerlendirmiştir". Elindeki otobiyografik malzemeyi değerlendirirken de özel yaşam - sanat ilişkisini adeta simgeleştiriyor. Eserdeki doğa-birey ilişkisi de aynı simgesel yapıyla veriliyor. Örneğin Herr Geiser'in **Tessin Kantonu Tarihi**'nden kesip duvara astığı alıntıda, okyanusta tortu taşlarının oluşturduğu tabakalara değinilirken aynı anda kahramanın beyninde kireçlenme başgösteriyor. Bir başka bölümde, yağmur nedeniyle güncel yaşamda ortaya çıkan iletişim kopukluğu ve sessizliğin ardından ilk afet belirtisi olarak Herr Geiser'in bahçesindeki küçük setin çöküşü gelirken aynı şekilde, mutlak bir yalnızlık içinde yaşantısını sürdürüp birtakım bilgileri yeniden kazanmak isteyen kahramanın beynindeki kopukluk ortaya çıkıyor. Daha eserin ilk sayfalarında, kitaplardan kestiği doğaya yönelik bilgileri duvarlara yapıştırırken hafıza ve beyin konusundaki bilgileri de beraberinde topluyor Herr Geiser. "Hafıza kaybı korkunç olurdu", "Hafıza olmadı mı bilgi de yok" gibi düşünceler, kahramanın, afet sezgisine paralel olarak beynindeki afeti de yavaş yavaş sezinlediğini gösteriyor. Onun beyninde olagelen bu afete okuyucu, arada bir ortaya çıkan kısa cümlelerle hazırlanıyor: "Bes belli beyin hücreleri ölüyor", "Beyni o kadar kireçlenmedi".

Romanın kurgusu, yukarıda sözünü ettiğimiz Charles Ferdinand Ramuz'un eserlerinde gördüğümüz gibi, kurmacadan uzak, hemen tümüyle gözlem ve montaja dayalı, sinema tekniği diyebileceğimiz bir teknikle oluşturulmuş. Olaylar, Herr Geiser'in objektifinden, onun günlüğü biçiminde aktarılıyor. Sıkıntılı bir bekleyiş havası içinde geçirdiği anlardan verilen çeşitli kesitler, okuyucuda, beyazperde karşısında olduğu izlenimini uyandırıyor. Aynı ülkenin farklı bölgelerinde yetişmiş, farklı dil kullanan bu iki yazarın, Ramuz ile Frisch'in eserlerindeki öz ve biçime değin bu benzerliğin, yörenin etkileyici doğa özelliklerinden kaynaklandığını yinelemekte yarar var.

"O anlatı" biçiminin, bir başka deyişle "edilgen" anlatının kullanıldığı eserde birkaç betimleme sahnesinin dışında hemen hiç uzun paragraf yok. Herr Geiser'in beynindeki kopuk düşünce sistemine uygun, birbiriy-

le ilintisiz kısa cümlelerle, şiirsel yapıyı çağrıştıran bir anlatımla aktarılıyor olay. Yer yer ansiklopedilerden, bilimsel ve kutsal kitaplardan alınan bölüm ve şemalarla kesilen anlatıda tek tek cümlelere yer veriliyor. Olayın öyküsüyle alıntılar arasında bağlantı kurma görevi okuyucuya yükleniyor. Anlatı ile alıntı cümlelerinin çapraz bir biçimde art arda sıralanmasıyla okuyucu, sorular sorarak düşünmeye, hatta eseri kendi kafasında yeniden oluşturmaya yönlendiriliyor. Bu nedenle eser geniş halk kitlelerine değil, aydın kesime hitap ediyor. Neden - sonuç ilişkisini kurma görevini okuyucuya bırakarak eserin daha etkili, daha güçlü olacağına inanıyor yazar.

Eserde ayrıca ara motif olarak zamanın akıcılığı temasına yer verilmiş. Başta Marcel Proust olmak üzere pek çok çağdaş yazarın eserlerinde temel motif olarak karşımıza çıkan bu tema, Herr Geiser'in şu sözleriyle insan varlığının geçiciliğini ve "absurde" konumunu bir kez daha vurgulamış oluyor:

"Herr Geiser yavaşça kayan damlalardan zamanın durmadığını görmek için yine pencere kıyısına gittiğinde (zaten bütün yerküre tarihinde olmamıştır böyle bir şey!) ve kol saatine bakmadan edemediğinde, saat altıyı yedi geçtiğini gösteriyor.".

Eserin sonlarına doğru vadinin arka tarafında erozyon başlıyor, yamaçlar yavaş yavaş kayıyor ama ölen kimse olmuyor. Bunun yanı sıra Herr Geiser'in beynindeki hafıza kaybı kendini gösteriyor. Sürekli unutup yeniden hatırlamalarla verilen gerçek, gittikçe hızlanan bir tempoyla ortaya çıkıyor: "Sol göz kapağında ağrı yok, göz kapağına elle dokunulunca göz kapağı hissiz". Daha sonra dengesiz davranışlar başgösteriyor: Kediyi yemek için şöminede kızartıyor, sonra sokağa atıyor. Felç, göz kapağının ardından ağız ucuna iniyor. Bu arada yerküre üzerindeki doğal oluşumlarla insan bedenindeki fizyolojik oluşumlar (kestane ağaçları kanseri - beyin felci) kitaplardan kesilen küpürler aracılığı ile birbiri ardından çarpıcı açıklamalarla veriliyor. Ancak Tessin vadisinde doğa, tüm ürküntü verici erozyon belirtilerine rağmen böyle bir değişikliğe uğramamış, yağmurun dinmesi ve güneşin yeniden görünmesi ile birlikte, ortaçağdan beri alışılagelen köy yaşantısı aynı tempoyla akışını sürdürmeye başlamıştır. Olan yalnızca Herr Geiser'in beyninde olmuştur. Böylece Max Frisch, insan yaşantısıyla doğa arasındaki benzerliği verirken, insanın doğa karşısındaki güçsüz fakat düşündürücü konumunu bir kez daha vurgulamak istemektedir.

Prof. Dr. Gürsel Aytaç, haziran 1989'da Zürih'te Max Frisch ile edebi çeviri üzerine yaptığı söyleşiden sonra şu görüşlere yer veriyor.

"Özenle yazan, kitaplarının estetik ilkesini dil ve kurguyla sağlamaya çalışan bir sanatçı olduğu için anlatım tekniklerinin çeviride yansıtılıp yansıtılmayışı onu çok ilgilendiriyor. Edebiyatta özün, yani kitabın içeriğinin başka dile aktarılması yeterli değildir. Önemli olan, 'nasıl' sorusunun, yani üsluba, anlatım tekniğine, kurguya ilişkin özelliklerin çeviride yansıtılmasıdır".

Dikkatli ve titiz bir bilim adamı, bir eleştirmen olduğu kadar usta bir çevirmen olan Prof. Aytaç, çevirisinde, yazarın isteği ve kendi görüşleri doğrultusunda bu ilkeleri büyük bir duyarlılıkla uygulamış, Frisch'in anlatım tekniğini, hatta eserin biçimsel yapısını özenle koruyarak okuyucuya, Türkçe yazılmış izlenimini veren ve rahatça okuma olanağı sağlayan bir çalışma sunmuştur. Kendi deyişi ile eleştirilerinde "esere nesnel olarak bakabilmeyi" gerçekleştirirken bu çevirisinde yazarla özdeşleşmeyi başarmıştır.

Daha önce romanlarından yalnızca **Homo Faber'i (Çarpık Sevda)** dilimize çevrilen Max Frisch'i yakından tanımak ve onunla birlikte insanın evrendeki konumu üzerine düşünmek isteyen aydın Türk okuruna içtenlikle salık verilecek bir eser. □

"Hizmetçiler"in yazarı Jean Genet

Çarmıhı sırtında bir yazar

Hizmetçiler / Jean Genet / Çeviren: Salâh Birsel / Nisan Yayınları / 60 s. 3.000 TL. / CKK Kod No: 248.021

FATMA ORAN

"Bayağılığı burjuvayı, yüzükler takmaya, köstek zincirleri, bilezikler, boyunbağları ve yakalıklarla süslemeye zorlar. Kimliğini gizlemek, hatta işkembesini anlatmak için bile ölçülü, tumturaklı sözcükler seçer. Burjuvanın kanayan yarası, piçliğidir. Yani, soy kütüğünün kesilmiş olması...." diyen **'lanetli'** şair, romancı ve oyun yazarı **Jean Genet,** 19 Aralık 1910'da Paris'te doğdu. Doğdu da gördü dünyanın kaç bucak olduğunu...

Annesinin bile terk ettiği evlilik dışı bir çocuktu. Bir köylü ailesi tarafından büyütüldü. On yaşında hırsızlık yaparken yakalandı ve kötülüğüyle ünlü Mettray Islahevi'ne gönderildi. Islahevindeki aşağılayıcı deneyimlerinden birçoğunu daha sonra **Gülün Mucizesi** (Miracle de la Rose, 1945-46) adlı romanında anlattı.

1926'da ıslahevinden canını zor kurtararak Fransız sömürge birliklerine katıldı, ama burada da yapamadı. Çok geçmeden gene kaçıp Avrupa'nın çeşitli kentlerinde hırsızlık, kaçakçılık olaylarına karıştı. Tam bir serseri gibi yaşadığı 1930-39 yılları arasındaki bu dönemin-

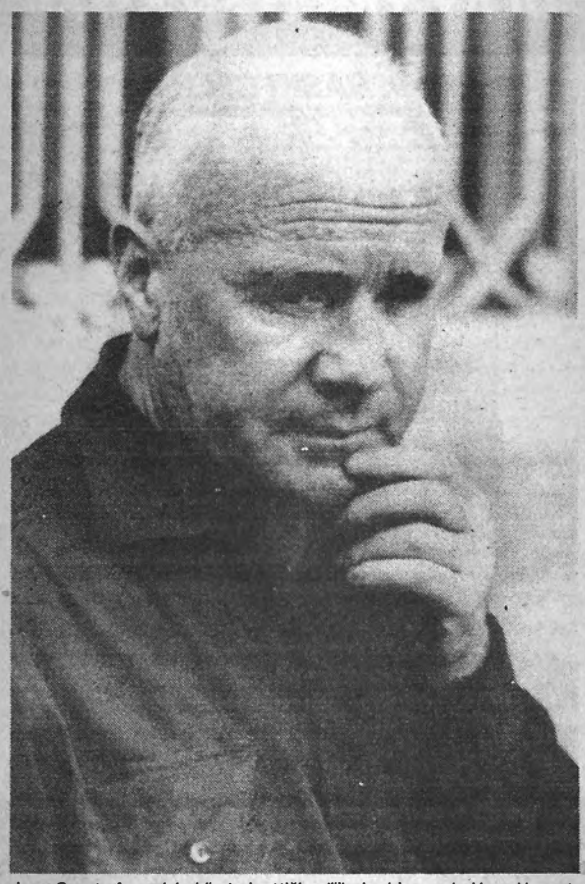

Jean Genet: Annesinin bile terk ettiği evlilik dışı bir çocuk. Hırsızlık yaptı, ıslahevinde yattı. Sömürge birliklerine katıldı. Ölümsüz yapıtlar verdi.

den kesitlere, **Hırsızın Günlüğü** (Journaldu Voleur) adlı otobiyografik yapıtında yer verdi.

Estetikçi, varoluşçu ve **'uyumsuzluk'** anlayışının öncüsü olarak üne kavuşan **Jean Genet,** yazmaya 1942'de Fresnes'de hırsızlık suçundan hapis yatarken başladı. Başdöndürücü bir yaşam sürmenin verdiği gerilimle, **Faulkner, Proust** gibi yazarların etkisiyle yapıtlarını kaleme alıyordu.

İlk romanı, **Çiçeklerin Meryem Anası** (Notre-dame des Fleurs, 1944), **Jean Costeau'**nun, ardından da **Jean Paul Sartre** ile **Simone de Beauvoir'**ın ilgisini çeken **Genet,** bu romanında, savaş öncesi Montmarte'ın muhabbet tellalları, sapıklar ve katillerden oluşan yeraltı dünyasını canlı bir biçimde anlatıyordu. Derken, 1947'de onuncu kez hırsızlık suçundan yargılanıp ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı, ama ünlü yazarlardan oluşan bir kurulun Fransa Cumhurbaşkanı'na başvurması sonucunda bağışlandı.

Doğduğu andan beri hayatın sillesini yemiş, çilelerin hepsini çekmiş bir yazar olarak romanları büyük ilgiyle karşılanan **Genet,** kapitalist toplumun, sömürü düzeninin, paranın temellendirdiği inançlarla koşulların toplum dışına ittiği kişilerden biri olmanın hıncıyla yazıyordu.

Cenaze Töreni (Pompes Funèbres, 1947) ve 1982'de sinemaya uyarlanan **Brest Anlaşmazlığı** (Querelle de Brest, 1947) adlı şiirsel iki uzun öykü daha yazdıktan sonra tiyatro ile ilgilenmeye başladı. Kısa ve neo-klasik anlayışla yazılmış tek perdelik ilk oyunlarında **Sartre'**ın etkisi güçlüydü. **Çözetim Altında,** da (Haute Surveillance, 1949 / Yazko Çeviri - Eylül 81) hapishane konularını işlemeyi sürdüren **Genet,** sizlere tanıtmayı amaçladığımız **Hizmetçiler** (Les Bonnes, 1947) adlı oyunuyla karmaşık kimlik sorunlarını yansıtmaya başladı. **Öncü Tiyatro'**nun **Samuel Beckett** ve **Eugene Ionesco** gibi temsilcilerinin de benmsediği bu temayı **Balkon (Le Balcon, 1956), Zenciler** (Les Nègres, 1958) ve **Paravanlar** (Les Paravents, 1961) adlı sonraki oyunlarında da sürdürdü.

Genet'nin **Hizmetçiler** de dahil olmak üzere tüm oyunlarında, karakterler, kendi gerçek kimliklerini bir başkasının kimliğinde algılamaya çalıştıkları için bir **'belirsizlik'** ortamında var olurlar. Genet, dışavurumcu bir yaklaşımla izleyicilerini şaşırtarak ikiyüzlülüklerini açığa çıkarmayı ve onları **'oyun'**un suç ortağı yapmayı hedefler.

Hizmetçiler, ilk kez 1947'de, Paris'te, **Louis Jouvet'**nin yönetmenliğinde sahneye kondu. 1955'te **Tania Balachova'**nın sahne düzeniyle yeniden sahne ışıklarını gören oyun, üçüncü kez de 1961 yılında, **Jean-Marie Serreau'**nun yönetmenliğiyle tekrarlandı.

Uyumsuzluk Tiyatrosu'nun en önemli eseri olarak görülen **Hizmetçiler,** 1963 Cannes Film Festivali'nde Fransa'yı temsil eden **Nico Papatakis'**in **Les Abysses** adlı filmini de etkilemiş bir oyundur.

Birinci basımı, 1963'te **Milli Eğitim Bakanlığı'**nca yayımlanan **Hizmetçiler'**in çevirisi, dil ustamız **Salâh Birsel'**in şen-şakrak imzasını taşıyor.

Geçen aylarda yayımlanan **Giacometti'nin Atölyesi** adlı kitaptan ve **İris Kantemir'**in 15. sayımızdaki duyarlı ve aydınlatıcı yazısından da tanıdığınız **Jean Genet,** bu kez de **Mehmet Güreli'**nin titiz seçimiyle yeniden sizlerle...

İLKE BASIN YAYIM 'DEN

2 FIRSAT

ÜNLERİ YURT DIŞINA TAŞAN USTALARIN ESERLERİ ŞİMDİ TAKSİTLE

AZİZ NESİN

Nah Kalkınırız, Bulgaristan'da Türkler Türkiye'de Kürtler, Bay Düdük, Anıtı Dikilen Sinek, Ah Biz Eşekler, Korkudan Korkmak, Hangi Parti Kazanacak, Yetmiş Yaşım Merhaba, Fil Hamdi, Havadan Sudan, İhtilali Nasıl Yaptık, Vatan Sağolsun, Namus Gazı, Damda Deli Var, Yedek Parça, Koltuk, Kazan Töreni, Azizname, Şimdiki Çocuklar Harika, İnsanlar Uyanıyor, İnsanlar Konuşa Konuşa, Surname, Salkım Salkım Asılacak Adamlar, Yüz Liraya Bir Deli, Tek Yol,Tatlı Betüş, Bütün Oyunlar 2, Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz, Benim Delilerim, Zübük, Sondan Başa, Merhaba, Deliler Boşandı.

PEŞİNAT: 63.000.-
TAKSİT: 9 X 35.000. -
TOPLAM EDERİ: 378.000. -

YAŞAR KEMAL

Yılanı Öldürseler, Deniz Küstü, Gökyüzü Mavi Kaldı, Üç Anadolu Efsanesi, Höyükteki Nar Ağacı, İnce Memed I, İnce Memed II, Binboğalar Efsanesi, Çakırcalı Efe, Yaşar Kemal Sözlüğü, Sarı Sıcak, Al Gözüm Seyreyle Salih, Filler Sultanı, Kuşlar da Gitti, Ağrı Dağı Efsanesi, Orta Direk, İnce Memed III, Teneke, Allahın Askerleri, Yağmurcuk Kuşu, Yer Demir Gök Bakır, Peri Bacaları, Denizler Kurudu, Nuh'un Gemisi, Bir Bulut Kaynıyor, Kale Kapısı, Ölmez Otu, Demirciler Çarşısı Cinayeti, Yusufçuk Yusuf, İnce Memed IV.

PEŞİNAT: 63.000.-
TAKSİT: 9 X 35.000. -
TOPLAM EDERİ: 378.000.-

İKİ KOLEKSİYON BİR ARADA
PEŞİNAT: 106.000.-
TAKSİT: 10 X 65.000. -
TOPLAM EDERİ: 756.000. -
BU UYGULAMA 10.9.1990 KADAR GEÇERLİDİR.

İLKE BASIN YAYIM
Eski Osmanlı Sok. Dilan Sitesi A Blok Kat.5 D.10
Mecidiyeköy-İst.Tel:174 98 74-174 98 75 -174 80 32

İSTEK KUPONU:
AZİZ NESİN ☐ YAŞAR KEMAL ☐
İSİM: _____
MESLEK: _____ DOĞUM YILI: _____
İŞ ADRESİ: _____
_____
_____
ŞEHİR: _____ TELEFON: _____

ÖZÜR

Okura iyi bir kitap sunmak için kurduğumuz **TÜM DENETİM MEKANİZMALARINA RAĞMEN Pierre Clastres**'ın **"Devlete Karşı Toplum"** isimli çalışması sorunlu bir çeviriyle yayımlanmıştır.

Tüm Ayrıntı okurlarından özür diler; yakın bir gelecekte düzeltilmiş bir çeviri yayımlayacağımızı duyurur; kitapçı ve dağıtıcıların satışı durdurarak söz konusu kitabı yayınevine iade etmelerini, okurların satın aldıkları kitabı yeni çeviri yayımlandığında değiştirebilmeleri için muhafaza etmelerini rica ederiz.

AYRINTI

ayrıntılar önemlidir!..

cem yayınevi

OKTAY AKBAL
Bir de
Simit Ağacı Olaydı

DENEMELER

NURUOSMANİYE CAD. KARDEŞLER HAN 1/3 CAĞALOĞLU - İSTANBUL

cem yayınevi

REFİK DURBAŞ
Ahmed Arif
Anlatıyor
Kalbim Dinamit Kuyusu

NURUOSMANİYE CAD. KARDEŞLER HAN 1/3 CAĞALOĞLU - İSTANBUL

OLAY YARATAN KİTAP

9. BASKI ÇIKTI

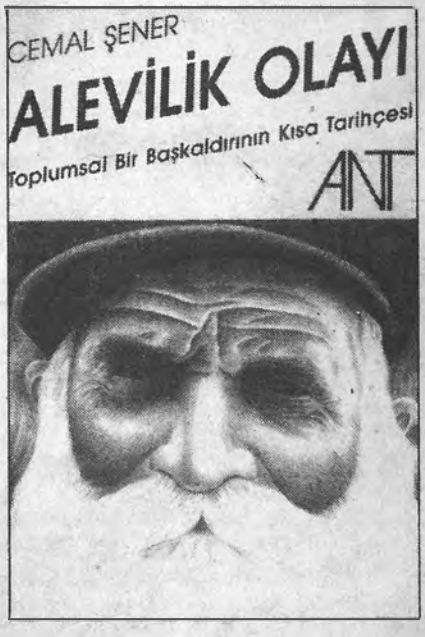

C.K.K. ve TÜM KİTAPÇILARDA

ARKADAŞ DAĞITIM: 513 85 86

BEKLENEN KİTAP ÇIKTI

HAZRETİ ALİ DİYOR Kİ:

C.K.K. ve TÜM KİTAPÇILARDA

ARKADAŞ DAĞITIM: 513 85 86

Daha Aydınlık Bir Türkiye'nin Temeline Harç Koyma Gururunu Siz de Yaşayın.

KİTAP ALIN PEŞİN FİYATINA TAKSİTLE ÖDEYİN.

Yıllık enflasyonun yüzde yüzleri zorladığı günümüzde **EPSİLON YAYINCILIK** siz kitapsverlere **peşin fiyatına taksitle** hemen teslim edilecek değerli kitaplar sunuyor.

VARLIK YAYINLARI, AFA YAYINLARI ve **CEM YAYINEVİ**'nin eserlerini şimdi kendiniz seçerek edinebileceksiniz.

Bu olanaktan yararlanmak için, aşağıdaki listeden **en az 30 kitap** işaretleyerek sipariş kuponunu eksiksiz doldurup ilanı adresimize göndermeniz yeterlidir. Toplam fiyatın % 20'si kitaplar elinize ulaştığında peşinat olarak alınacaktır. Kalan miktarı 6 eşit taksitte posta çekleri ile ödeyeceksiniz.

VARLIK YAYINLARI

ANLATI DİZİSİ

Beyaz Geceler/Dostoyevski	5.000
İnsancıklar/Dostoyevski	5.000
Ebedi Koca/Dostoyevski	7.000
Bir Yufka Yürekli/Dostoyevski	4.000
Kumarbaz/Dostoyevski	8.000
Öteki/Dostoyevski	6.000
İlk Aşk/Turgenyev	4.000
Bahar Seli/Turgenyev	6.000
Yüzbaşının Kızı/Puşkin	5.000
Bir Delinin Hatıra Defteri/Gogol	5.000
Açlık/Knut Hamsun	6.000
Akdeniz/Panait Istrati	7.000
Sokak Kızı/Panait Istrati	5.000
Arkadaş/Panait Istrati	7.000
Perlmutter Ailesi/Panait Istrati	5.000
İhtiyar Balıkçı/Ernest Hemingway	4.000
İnci/John Steinbeck	4.000
Fareler ve İnsanlar/J.Steinbeck	5.000
Sardalye Sokağı/John Steinbeck	6.000
İzlanda Balıkçısı/Pierre Loti	8.000
Yabancı/Albert Camus	5.000
Düşüş/Albert Camus	5.000
Bulantı/Jean-Paul Sartre	8.000
İş İşten Geçti/Jean-Paul Sartre	6.000
Bilgi Ağacı/Pio Baroja	8.000
Halkalı Köle/Bekir Yıldız	6.000
Aile Savaşları/Bekir Yıldız	6.000
Yaman Göç-Reform Masalı/B.Yıldız	5.000
Bozkır Gelini/Bekir Yıldız	4.000
Kaçakçı Şahan/Bekir Yıldız	4.000
Nevşehir'den Newyork'a/Yalçın Pekşen	10.000
Ölü Bir Deniz/Erhan Bener	8.000
Kadınlar da Vardır/Erendiz Atasü	8.000
Beyaz Güvercin/Hüseyin Akyüz	4.000
Kalkın Nazım'a Gidelim/Fahri Erdinç	5.000
Putika/Cemil Kavukçu	5.000
Onuncu Sigara/İsmet Kür	10.000
Dede Korkut Hikayeleri/Cevdet Kudret	7.000
Benim Oğlum Bina Okur/C.Kudret	6.000

ŞİİR DİZİSİ

Varlık Şiirleri Antolojisi/Ü.Tamer	12.000
Bütün Şiirleri 1/F.Garcia Lorca	10.000
Yirmi Aşk Şiiri ve Umutsuz Bir Şarkı/Neruda	4.000
Şiirler/Mayakovski	6.000
Şiirler/Yannis Ritsos	10.000
Erotika/Yannis Ritsos	5.000
Rumluk & Yaşlı Kadınlar ve Deniz/Y.Ritsos	4.000
Bütün Şiirleri/Seferis	10.000
Newyork'a Mezar/Adonis	3.000
Kardeş Türküler/A. Behramoğlu	7.000
Dörtlükler/Ataol Behramoğlu	3.000
İyi Bir Yurttaş Aranıyor/A.Behramoğlu	3.000
Kızıma Mektuplar/A. Behramoğlu	3.000
Bir Afişin Önünde/Salih Bolat	3.000
Sınır ve Sonsuz/Salih Bolat	3.000
Gül Sevgili Yurdum/A.Püsküllüoğlu	3.000
Araya Giren Görüntüler/Kemal Özer	3.000
Sesler ve Küller/Behçet Aysan	3.000
Gecede Söylenen Türküler/B.Aykın	3.000
Ve Yürüdük Gecenin Ateşleri İçinden/H.Ferhad	3.000
Halk Şiiri Antolojisi/E.Cem Güney	6.000

BİLGİ DİZİSİ

Güç Çocuğun Eğitimi/Alfred Adler	8.000
Mutlu Olma Sanatı/Alain	5.000
Mutluluk Yolu/Bertrand Russell	5.000
Kendini Yaratan İnsan/Gordon Childe	6.000
Politikaya Giriş/Maurice Duverger	8.000
Siyaset Sosyolojisi/M.Duverger	12.000
Zerdüşt Böyle Diyordu/F.Nietzsche	10.000
Müzik Tarihi/İlhan Mimaroğlu	10.000
Tiyatro Tarihi/Memet Fuat	10.000
Dinler Tarihi/Felicien Challaye	8.000
Dünü ve Bugünüyle Televizyon/E.C.Tamer	6.000
Yazı ve Yazınsal Türler/E.Özdemir	12.000
Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü/B. Necatigil	12.000
Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü/B. Necatigil	15.000
Edebiyat Terimleri Sözlüğü/L.Sami Akalın	12.000
Atasözlerimiz/Yusuf Çotuksöken	6.000
Deyimlerimiz/Yusuf Çotuksöken	6.000
Yapısalcılığın Eleştirisine Doğru/A.Birkiye	7.000
Estetik Yazılar/ Aziz Çalışlar	8.000
Yılmaz Güney Kitabı/Atilla Dorsay	10.000
Sinemayı Sanat Yapanlar/A.Dorsay	10.000
Yönetmenler, Filmler, Ülkeler-I/A. Dorsay	12.000
Yönetmenler, Filmler, Ülkeler-2/A. Dorsay	12.000
Atatürk Diyor ki/Mustafa Baydar	6.000

AFA YAYINLARI

ÇAĞDAŞ USTALAR DİZİSİ

Camus/Conor Cruise O'Brien	5.000
Weber/Donald MacRae	5.000
Wittgenstein/David Pears	9.000
Keynes/Donald Moggridge	8.000
Orwell/Raymond Williams	6.000
Lévi-Strauss/Edmund Leach	6.500
Le Corbusier/Stephen Gardiner	6.000
Saussure/Jonathan Culler	6.000
Darwin/Wilma George	8.500
Foucault/J.G.Merquior	10.000
Pound/Donald Davie	6.000
Joyce/John Gross	5.000
Lawrence/Frank Kermode	8.500

21. YÜZYILA DOĞRU DİZİSİ

Cennetin Yolları/André Gorz	9.000
Biz Devrimi Çok Sevmiştik/D.Cohn-Bendit	8.500
Bir Uzun Yürüyüştü 68/Alev Er	6.500
Biz Demokrasiyi Zincirlerinden Kurtardık/O.Palme	9.500
Ulusların Yeni Zenginliği/Guy Sorman	12.500
Avrupa'yı Düşünmek/Edgar Morin	11.000
Stalin Baroku/Ertuğrul Özkök	7.000
Enflasyonu Aşmak İçin/O.Ulagay	11.000
Kapitalizm, Komünizm.../Menşikov-Galbraith	11.000

SİNEMA DİZİSİ

Ayna/Erden Kiral	4.000
Carlos Saura/Hans M.Eichenlaub	8.000
Akira Kurosawa/Aldo Tassone	12.500
Wim Wenders/Uwe Künzel	9.000
Ingmar Bergman/Raymond Lefèvre	6.000
Son Nefesim/Luis Bunuel	15.000
Bir Senaryo Yazmak/Michel Chion	12.500
Hitchcock/François Truffaut	16.000
Yılmaz Güney/Agâh Özgüç	8.000
Luchino Visconti	8.500
Charlie Chaplin/A.Bazin-E.Rohmer	7.000
Fellini Fellini'yi Anlatıyor	7.000
Sinema Dedi ki./Ülkü Tamer	5.000
Sinemada Yönetmenlik/Edward Dmytryk	7.000
Lütfi Ö.Akad/A.Şerif Onaran	10.000

TÜRKİYE ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR

Süperler ve Türkiye/M.Altan	11.000
DSP-SHP/S.Gürsel-Ş.Alpay	8.000
Rejim ve Asker/İlkmet Özdemir	14.000
Devlet Krizi/İlkmet Özdemir	15.000
Siyaset ve Asker/Zafer Üskül	10.000

KADIN DİZİSİ

Kendine Ait Bir Oda/V.Woolf	6.000
Başka Ateşler/A.Manguel (der)	7.000
Eviyle Evli Kadınlar/Seidenberg-DeCrow	11.000
Değişim/Liv Ullmann	10.000
Dullara Yas Yakışır/E.Atasü	8.500
Büyük Düzensizlik/Marie Cardinal	8.500
Aslında Aşk da Yok/Duygu Asena	9.000
Bir Kadın/Anne Delbée	16.000
Yeni Duyarlılık/Anais Nin	6.500
Gelecek Kadın Mı/Lynne Segal	15.000
Kadınlar Dekameronu/J.Vosnessenskaya	17.000
Georgette/Carmen Moravia	6.000

ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA YAZARLARI

Nar Çiçeği/Aras Ören	9.000
Aynalarda Yaz/S.Ateş Ayvaz	5.000
Korku Oyunu/Mahir Öztaş	6.000
Bir Yer Göstericinin Hayatı/H.Aktunç	6.000
Düş Günler/Güven Turan	6.000
A'nın Gizli Yaşamı/Aras Ören	5.500
Kamil ile Meryem'e Dair/A.Ünsal	7.000
Konuştuğumuz Gibi Uzaklara/K.Başar	5.500
Ateşli Sabır/A.Skarmeta	5.500
Büyük Defter/Agota Kristof	7.000
Rus Kızı/J.L.Cebrian	7.000
Lenz/Peter Schneider	5.500
Cam Kenarında Mogadişu/F.C.Delius	11.000
Bozkırkurdu/Hermann Hesse	10.000
Acı/Marguerite Duras	7.000
Deminn/Hermann Hesse	8.000
Narziss ve Goldmund/Hermann Heese	16.000
İhanet/Leonore Fleischer	14.000
Kassandra/Christa Wolf	8.000
Kanıt/Agota Kristof	8.000
Bir Reklamcının İtirafları/David Ogilvy	8.500
Yarın Çok Star Olacak/J.Séguéla	12.500

DENEME - ANI

Babil Yazıları/Enis Batur	7.000
İngiliz Edebiyatına Giriş/J.L.Borges	5.000
Kafadan Doğumlar/Günter Grass	6.000
Edebiyat Defteri/Füsun Akatlı	7.500
Denemeler/T.S.Eliot	6.000
Sanatsal İnancım/M.Teodorakis	5.000
Düşünmeyi Öğrenme ve Öğretme/Z.İpşiroğlu	5.000
Borges ve Ben/J.L.Borges	5.000
Roman Sanatı/Milan Kundera	8.500
Felsefe Kıyılarında/Füsun Akatlı	9.000
Taormina/Hilmi Yavuz	5.000
Son İmparator/Pu Yi	15.000
Özlemin Eski Tadı Yok/S.Signoret	15.000
Ve Hayat Devam Ediyor/J.Semprun	12.500
Boş Alan/Peter Brook	8.000
Ben Bir Orkestra Şefiyim/C. Munch	6.000

YENİ ANNE BABA - YENİ ÇOCUK

Anne Baba Boşanıyor/İ.Fritsch	5.000
"Tek Başıma Büyütüyorum"/Behr-Hasing	5.000
Babalar da Çocuk Bakabilir/B.Schön	6.000
Çalışan Anne/R.Müller-Kaldenberg	5.000
Tek Çocuk/E.Rossberg	5.000
"Bu Çocuk da Ne İstiyor?"/I.Bodenburg	5.000
Hasta Çocuk/H.H.Hopf	6.000
Anneler Babalar Cinsel Eğitimi Öğreniyorlar/ H.Kentler	10.000
Anne Baba, Bana Kulak Verin!/.Speichert	6000
TV Video Delileri/J. Uwe Rogge	6.000

CEM YAYINEVİ

DÜNYA YAZARLARI

Savaş ve Barış (4 cilt)/Tolstoy	80.000
Anna Karenina (4 cilt/Tolstoy	50.000
Sivastopol Öyküleri/Tolstoy	5.000
Suç ve Ceza (2 cilt)/Dostoyevski	25.000
Budala/Dostoyevski	25.000
Tüm Soneler/Shakespeare	12.000
Denemeler/Montaigne	12.000
Moby Dick/H.Melville	20.000
Böyle Buyurdu Zerdüşt/Nietzsche	12.000
Goriot Baba/Balzac	12.000
Vadideki Zambak/Balzac	10.000
Aşk Rüyası/Gorki	12.000
Utopia/Thomas More	5.000
Hikâyeler/Çehov	12.000
Bütün Şiirler/Lorca	25.000
Tüm Öykü ve Romanlar/Puşkin	25.000
Bir Savaşın Tasviri/Kafka	10.000
Günaha Son Çağrı/Kazancakis	17.500
Allahın Garibi/Kazancakis	12.000
Gün Uzar Yüzyıl Olur/C.Aytmatov	12.000
Arbat Çocukları 1/Rıbakov	20.000
Arbat Çocukları 2/Rıbakov	13.000
Öyküler/Fazıl İskender	7.000
Söyle Alain/Alain Bosquet	4.000
Ayak İzleri/Peter Curman	4.000
Yugoslav Şiiri Antolojisi/Necati Zekeriya	15.000
Seçme Alman Öyküleri (antoloji)	10.000
Çeviri Şiirleri (antoloji)	3.000
İsviçre Öyküleri (antoloji)	10.000
Seldwyla İnsanları/G.Keller	7.000
Mariya İçin Para/V.Rasputin	4.000
Aylaklığa Övgü/B.Russel	7.000

Listede işaretlemiş olduğum kitapları satın almak istiyorum.

Adı, Soyadı: .....

Doğum tarihi:.....**Mesleği:**.....

Ev Adresi: .....

.....**Ev Tel:**.....

İş Adresi:.....

.....**İş Tel:**.....

Teslim yeri Ev ○ İş ○

İmza:

Epsilon

YAYINCILIK HİZMETLERİ TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Cumhuriyet cad. Üftade sok. 13/2 Elmadağ-İSTANBUL Tel: 132 04 81-140 17 82

RICHARD BACH

ve yeni kitabı

"BİR..."

Bizi zaman ve mekan içinde büyülü bir yolculuğa çıkarıyor. Kimi zaman bir insan yaşamına yön veren yol ayrımlarında geziniyor, kimi zaman da dünyanın geleceğini belirleyen kararları sorguluyor.

BÜTÜN KİTAPÇILARDA !

Fiyatı : 8.500TL.

Yazarın yayınevimizce çıkartılan diğer kitapları

Martı : 3.000TL.
Mavi Tüy : 6.500TL.
Sonsuza Uzanan Köprü : 10.000TL.

Dağıtım İstanbul : Cemmay 527 0153
Ankara : Adaş 134 46 24

Tek isteklerde Damga Pulu yollanması rica olunur.

arkadaş

ARKADAŞ YAYINEVİ : Mithatpaşa Cad. 28-D
Yenişehir - ANKARA
Tel: 134 46 24 (4 Hat) Fax: 134 38 52

ELEKTRONİK YENİ ORG METODU

Yar. Doç. A. Aydın İlik - Robert Farkas
Fiat I. Hamur : 15.000 - III Hamur : 13.000

arkadaş

MÜZİK ALBÜMÜ

Org - gitar - flüt için
Yar. Doç. A. Aydın İlik
Fiat I. Hamur: 16.000 - II Hamur: 14.000
İkisi birden I. Hamur : 31.000
II. Hamur : 27.000

BÜTÜN SEÇKİN KİTAPÇI ve MÜZİK MAĞAZALARINDA

Tek isteklerde Damga Pulu rica olunur.
Dağıtım : İst. Cem May 527 01 53
Ank. ADAŞ 134 46 24

arkadaş

Arkadaş Yayınevi: Mithatpaşa Cad. No: 28
Yenişehir / ANKARA
Tel : 134 46 24 (4 Hat)
Fax : 134 38 52

arkadaş

KIRKHARAMİLER

TÜRKİYE'DE HOLDİNGLER

Hangi alanlara egemenler?
Tekelleşmeleri ne boyutta?
Nasıl kurulup, nasıl büyüdüler?
Yurtdışı bağlantıları nelerdir?...

MUSTAFA SÖNMEZ'İN KİTABINDA

1990'a dek yenilenen verilerle 4. baskı çıktı!

ARKADAŞ YAYINEVİ: Mithatpaşa Cad. 28 Yenişehir-ANK.
Tel: 1344624 (4 hat) Fax: 1343852
DAĞITIM: ADAŞ DAĞITIM: 1344624 ANKARA
CEMMAY: 5270153 İSTANBUL

Fiatı: 10.000 TL.
Tek isteklerde damga pulu gönderilmesi rica olunur.

CUMHURİYET YILLIK

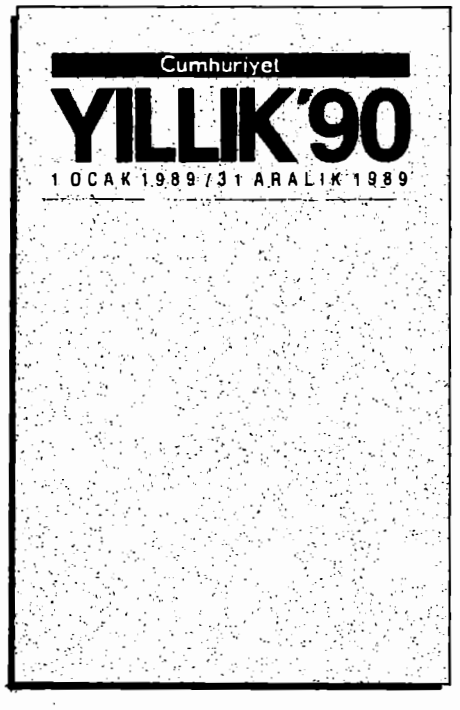

1990

1989 YILININ OLAYLARI...

CUMHURİYET GAZETESİ'NDEN SEÇMELER,

KÖŞE YAZILARI,

KARİKATÜRLER,

1989 YILININ TUTANAĞI

Büyük Boy Lüks Ciltli, 328 Sayfa
KDV Dahil 21.000 TL.

Cumhuriyet Kitap Kulübü ve Temsilciliklerinde

Türkocağı Cad. 39-41, Cağaloğlu-Istanbul
Tel: 512 05 05/517

Başka Türkiye Yok!

türkiye günlüğü

Üç aylık fikir ve kültür dergisi

YAZ SAYISI ÇIKTI...

Osmanlı Tarihi ve Toplum Yapısı Tartışmaları

Osmanlı Tarihi: Bir "İnanç Alanı!" / **A. Turan ALKAN**
Osmanlı Tarihi ve Kimlik Sorunlarımız / **Yahya Sezai TEZEL**
Kemal Tahir ve Diğer ATÜT Bakış Açılı Yazarlar / **Ünsal OSKAY**
Mülâkat / **İlber ORTAYLI**
Osmanlı Toplum Yapısının Evrimi / **Halil İNALCIK (Çev. M. ÖZDEN-F. UNAN)**
Mülakât / **Sina AKŞİN**
Osmanlı Kimliği Sorununa Kişisel Bir Yaklaşım / **Mehmet Ali KILIÇBAY**
Toplumsal Kültürün Türk Siyasal Yaşamına Etkisi / **Bülent ECEVİT**
Farabi'nin Siyaset Felsefesi Üstüne / **Mustafa ERDOĞAN**
Osmanlı Âmme Hukuku Hakkında Bazı Tesbitler / **Ahmed AKGÜNDÜZ**
Tarih Üzerine Pratisyen Bir Deneme / **Durmuş HOCAOĞLU**
Osmanlı'da Dengeler Üzerine / **Ayhan PALA**
"Emrim Yerine Vardığın Yazub Bildiresin" / **Ahmet Nezihi TURAN**
Tezkireler ve Türk Edebi Küllürü / **Namık AÇIKGÖZ**
Yeniçeri Ocağının Teşekkülü / **Nahoum WEİSSMANN (Çev. Erman TOPBAŞ)**
Türk Demokrasisinin Dünü, Bugünü ve Yarını / **Metin HEPER**
Demokrasi ve Sosyal Adalet / **Levent KÖKER**
Mülâkat / **Sedattin ELİBOL**
Mükerreren "Kılıçbay'ın Tanzimat'ı" Hakkında / **Mümtaz'er TÜRKÖNE**
Hatanın Diyalekliği ve Eleştiri / **Mehmet Ali KILIÇBAY**
F. Braudel'in "Akdeniz"i / **A.Güner SAYAR**

Sayı 11 □ Yaz 1990 □ 7500 TL.

KİTAPÇILARDA

Haberleşme: P.K. 60 Yenişehir/06642 ANKARA
Tel: 131 67 87
Posta Çeki: 363626
Yurt içi (yıllık) abone bedeli: **30.000 TL.**

Felsefede dev bir çeviri girişimi: Copleston Felsefe Tarihi

Uzman yardımıyla Kant

Kant / Copleston Felsefe Tarihi / 6. cilt / Çeviren: Aziz Yardımlı / İdea Yayıncılık / 387 s. / 29500 / TL CKK
Kod No: 286.010

DOĞAN ÖZLEM

Şu sözler felsefe tarihinde pek az filozof için söylenmiştir: "Kant'a karşı olmak için bile önce Kantçı olmayı bilmek gerekir" **(Heimsoeth);** "Kant'tan sonra felsefe tarihi, artık ancak Kant öncesi ve Kant sonrası diye bölümlenebilir" **(Vorlaender);** "Hegelcilikten Marksizme, pozitivizmden hermeneutike, son yüz elli yılın hemen tüm felsefelerinde, açık veya örtük, dolaylı veya dolaysız, Kant'ın izi vardır" **(Löwith).**

Böylesine önemli bir filozofla Türk okuru ilk kez ancak 1935'te Emin Erişirgil'in **"Kant'tan Parçalar"** adlı çevirisiyle tanışabilmiştir. 1970'lere kadar, önce Macit Gökberk'in 1948 tarihli **"Kant ile Herder'in Tarih Anlayışları"** adlı kitabını ve yine Macit Gökberk'in **"Salt Aklın Eleştirisi"**nin ilk 70 sayfalık bölümünün ders için teksir edilmiş çevirisini görüyoruz. Aynı süre içerisinde Yavuz Abadan / Seha Meray çevirisi **"Ebedi Barış Üzerine Felsefi Deneme"** (1960), Takiyettin Mengüşoğlu'nun Heimsoeth'den çevirdiği **"Immanuel Kant'ın Felsefesi"** (1967, 2. baskı 1986), yine Mengüşoğlu'nun **"Kant ve Scheler'de İnsan Problemi"** (1969) ve Bedia Akarsu'nun 2. cildini Kant'a ayırdığı **"Ahlâk Öğretileri"** (1970, 2. baskı 1988) adlı kitapları yayımlandı. Bu dönemde ayrıca Oruç Aruoba'nın **"Nesnenin Bağlantısallığı (Hume-Kant-Wittgenstein) Üzerine Bir Çalışma"** (1979) adlı yayımlanmamış doktora tezini (yayımlanması dileğiyle) zikretmek gerek. 1980'li yıllar Türkçe Kant yazını bakımından en verimli yıllar oldu. Kant'ın eserlerinden, İoanna Kuçuradi **"Pratik Aklın Eleştirisi"** (1980) ile **"Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi"**ni (1982) ve İoanna Kuçuradi / Yusuf Örnek, **"Prolegomena"**yı (1984), Seçkin Cılızoğlu **"Evrensel Doğa Tarihi ve Gökler Kuramı'**nı (1982), Uluğ Nutku **"Dünya Yurttaşlığı Amacına Yönelik Genel Bir Tarih Düşüncesi"**ni (1982) Türkçeye kazandırdılar. Nejat Bozkurt, Kant'ın eserlerinden parçaları **"Seçilmiş Yazılar"**da (1984) Türkçeye çevirdi. Aynı yıllarda Afşar Timuçin L. Goldmann'dan **"Kant Felsefesine Giriş"**i (1983) ve Doğan Özlem, E.Cassirer'den **"Kant'ın Yaşamı ve Öğretisi"**ni (1988) çevirdiler; Taylan Altuğ, **"Kant Estetiği"**ni (1989) yayımladı.

Kant çevirilerinin ve Kant komentarlarının yarım yüzyılı aşan bu bilançosu, Türkçe Kant yazını bakımından hâlâ yetersiz durumda olduğumuzu gösterebilir. Kant'ın üç temel "Eleştiri"sinden ikisinin ("Salt Aklın Eleştirisi" ve "Yargıgücünün Eleştirisi") hâlâ tam çevirilerine sahip değiliz. Bu nedenle, Kant'la ilgili her yeni yayın, bu yetersizliğin giderilmesi açısından ilgiyle karşılanmaya layıktır.

Copleston'ın 1960 baskısı **Felsefe Tarihi**'nin 6. cildinde yer alan "Kant" bölümünün Türkçede yayımlanmış olması bu açıdan oldukça sevindiricidir. Kitap, "Yaşam ve Yapıtlar", "İlk Eleştiri'nin Konuları", "Estetik ve Erekbilim", "Opus Postumum" ve "Genel Vargılar" bölümlerini içeriyor. İlk bölümde Kant'ın yaşamı ve eleştiri-öncesi dönemi ele alınmış. 2, 3. ve 4. bölümler, "Salt Aklın Eleştirisi" temelinde Kant'ın teorik felsefesinin genel betimine ayrılmış. 5. bölüm, Kant'ın etiğini ve din eleştirisini kapsamakta. 6. bölüm Kant estetiğini ve teleolojisini (erekbilim) işlemekte. 7. bölüm, Kant'ın arkada bıraktığı elyazmalarının (opus postumum) değerlendirilmesini içeriyor. Son bölüm ise insan ve filozof Kant üzerine genel vargılara ayrılmış.

Kant felsefesinin tümü üzerine yazılmış bir kitabı kısa bir tanıtma yazısı içerisinde değerlendirmek ve eleştirmek olanaksızdır ve burada ancak genel izlenimleri aktarmakla yetinmek uygun olabilir. Copleston, kitabın planında, Überweg'den Windelband, Vorlaender, Cohen, Cassirer, Aster, Kroner ve Heimsoeth'e kadar, ünlü Kant yorumcularının küçük farklarla aynen korudukları bir ortak planı örnek almış ve kaynakçanın incelenmesinden de görüleceği gibi Almanca Kant komentarlarından büyük ölçüde yararlanmış.

Kant, bilgi kuramını (epistemoloji) felsefenin temel disiplini haline getiren, ontolojiyi, geleneksel metafiziği ve teolojiyi tahtlarından indiren filozoflardan biri ve başlıcasıdır. Copleston, kitap boyunca Kant'ın bu yönünü derinliğine işliyor. Ancak Kant'ın bilgi kuramını felsefenin temel disiplini kılmasının ardındaki temel motivasyona yeterince eğildiği söylenemez. Kant'ın "Kopernikusvari devrim"i, felsefede ilgi odağının **nesne** (ve varlık) yerine **özne** (ve insan) kılınmasında kendini gösterir. Kant, Batlamyus'un yer-merkezli (geosantrik) astronomisinin, yerini Kopernikus'un güneş-merkezli (heliosantrik) astronomisine terk etmesini örnek vererek kendisinin nesne-merkezli bir felsefe yerine özne-merkezli bir felsefe getirdiğini, hiç de haksız olmayan bir övünçle belirtir. "Kendini bil" buyruğu, Sokrates'ten beri filozofları yönlendiren bir buyruk olmuştur. Ancak bu buyruk, felsefe tarihinde (sofistler dışında) çok büyük ölçüde, özneyi de "nesneler arasında bir nesne" olarak gören bir temel anlayış doğrultusunda yerine getirilmek istenmiştir. Kant'ın önemi, bu bin yılların buyruğunu, "özneyi özne olarak tanıma" doğrultusunda yerine getirme çabasında yatar. Bilen özne, bir şeyi (nesneyi, varlığı) bildiğini söylemeden önce, o şeyi nasıl bildiğini bilmek, kendindeki bilme yeti ve olanaklarını araştırmak zorundadır. Bu, bilgi sorununa nesne ve varlıktan değil, özneden ve öznenin bilme kapasitesinden yola çıkarak yönelmeyi gerektirir. İşte Kant felsefesinin bir bakıma hareket noktasını oluşturan bu temel tutumun ardında, Kant'ın özgül **insan felsefesi** yatar. Kant felsefesi, Cassirer'in haklı olarak altını çizdiği gibi **insan özgürlüğü**nden yola çıkar ve bu özgürlüğü sadece etikte ve estetikte değil, hatta öncelikle öznenin bilme ediminde bir kendiliğindenliğe (spontanite) sahip olduğundan hareketle bilgi kuramında göstermek ister. İşte, Copleston'da Kant felsefesinin bu temel motifine yeterince yer verildiğini belirtemeyiz. Kant'ın bilgi kuramını felsefenin temel disiplini kılması, onun **epistemolojist** tutumunu da belirlemiş olan (felsefi anlamdaki) **antropolojist** tavrından kaynaklanır. Oysa Copleston, Anglosakson felsefesine özgü bir Kant yorumu içerisinde, ilgisini epistemolojist Kant üzerinde yoğunlaştırmaktadır. Buna rağmen, Copleston'un bilgi kuramcısı Kant'a ağırlık veren yorumu, derin, yer yer özgün ve ufuk genişletici bir yorum olarak kendini göstermektedir.

Kant'ı doğrudan doğruya eserlerine başvurarak tanıyıp anlamayı denemek, felsefeye ilgi duyan okuyucu

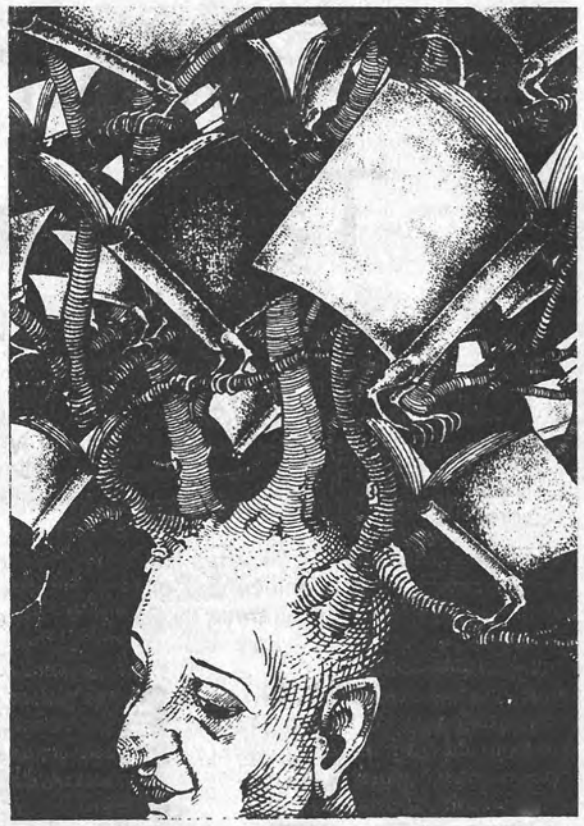

kadar hatta felsefeciler için bile uygun bir yol olarak önerilemez. Kant'ın karmaşık, yoğun bir terminoloji ile bezenmiş ve yer yer çetrefilleşen anlatımı, özellikle felsefeye ilgi duyan okuyucuyu başlangıçta bezdirebilir de. Bu nedenle, Kant'ın eserlerinden çevirilerin çoğalması kadar Kant komentarlarının çoğalması da önem taşımaktadır. Okuyucu Kant'a bu komentarlarla daha kolay yaklaşabilir ve Kant'la doğrudan tanıştığında kendi Kant yorumunu daha sağlıklı biçimde oluşturabilir. Copleston'ın "Kant"ı, bu açıdan çok önemli bir kılavuz niteliği taşımaktadır.

Bu tanıtma yazısında, kitabı çeviren **Aziz Yardımlı**'dan ayrıca söz etmeyi, bir Türk felsefecisi olarak bir ödevi yerine getirmek sayıyorum. **Aziz Yardımlı,** dilerim (ve öyle görünüyor ki) Copleston'ın 9 ciltlik dev felsefe tarihini dilimize kazandıracak. **Yardımlı,** ayrıca Hegel'den "Tinin Görüngübilimi"ni de çevirmişti. **Yardımlı**'yı, her şeyden önce bu dev niyeti ve bu niyet doğrultusunda bugüne kadar Copleston'dan çevirdiği "Hegel", "Spinoza", "Descartes", "Aristoteles", "Platon", "Sokrates", "Aydınlanma" ve "Alman İdealizmi" kitapları için kutlamak ve bu dev çabanın, bu topluma hizmet vermekle yükümlü olan felsefecilerimiz için teşvik edici olmasını dilemek gerek. Gerçi **Yardımlı,** çevirilerinde "aşırı" denebilecek bir arı Türkçeye başvurmakta ve Türkçede güçlükle oluşturulmaya çalışılan felsefi terminoloji birliğini fazlasıyla zorlamaktadır. Ayrıca bazı çevirilerde yanlış anlama ve yanlış yorumlamadan kaynaklandığını sandığım çeviri hataları da bulunmaktadır. Ama tüm bunları, çevirinin risklerini bilen biri olarak, Yardımlı'nın dev çabasına gölge düşürmeyecek noktalar olarak belirtiyorum. Felsefeciler, kültürel birikimlerinin ve felsefi bakış tarzının verdiği bir avantajla, toplumun vitrininde ve toplum sahnesinde olur olmaz her konuda konuşup yazarak popüler olma ve bu yoldan herkeste bulunan beğenilme isteğini tatmin etme olanağına fazlasıyla sahiptirler. Ama felsefecilerin **kalıcı** katkıları, **Yardımlı** örneğinde olduğu gibi alkışlara fazla bel bağlamadan, inat, sabır ve inançla ortaya koydukları oluyor. □

** Doğan Özlem Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü öğretim üyesidir*

Cumhuriyet Kitap Kulübü'nden

Taksitle Kitap Kampanyası

10 Temmuz - 10 Ağustos

• Tüm Yurtiçi Üyelerine • 5 ay vadeli

Cumhuriyet Kitap Kulübü, okurlardan gelen sürekli istek sonucu Taksitle Kitap Kampanyası'nı başlatıyor. Bu amaçla kulüpte bulunan kitaplardan sizin için bir seçim yaptık. Belirlenen nitelikli kitapları taksitle edinebilirsiniz. Dilediğiniz kitaptan istediğiniz adette sipariş verebilirsiniz.

En az 200.000 — TL.'lık kitap işaretleyiniz. Siparişte üst sınır yoktur. Grup grup kitap alabileceğiniz gibi karma liste de yapabilirsiniz. İşaretlediğiniz kitap tutarının % 25'ini posta çeki hesabımıza yatırıp sipariş formunu doldurunuz. Sipariş ve havaleniz elimize ulaşınca size satış sözleşmesi postalanacaktır.

Taksit kampanyasının kitaplarını konulara göre düzenleyip sunuyoruz. Kampanya süresince yayınevinde tükenen kitaplar veya yeni basımları farklı fiyattan işlem gören kitaplar bulunabilir. Bu nedenle her konunun alt bölümünde "Yedek Liste" yer almaktadır. Lütfen yedek listemizi de işaretleyiniz.

▷ KATILMA KOŞULLARI

1. Bu kampanyaya üyeliğini yenilemiş Yurtiçi CKK üyeleri katılabilir. Üye olmayanlar üyelik formunu doldurup 15.000. — TL.'lık ödentiyi, peşinatlarını ve sözleşmeyi gönderdiklerinde kampanyaya katılabilirler. (Bakınız üyelik formu.)
2. Listemizde yer alan tüm kitaplar % 25'i peşin olmak üzere kalanı 5 eşit taksitte ödenmek üzere vadelidir.
3. Kampanya katılabilmek için en az 200.000.— TL.'lik kitap siparişi gerekmektedir. Üst sınır
4. Sipariş ettiğiniz kitapları işaretleyip dergi/gazeteyi kesip veya fotokopisi ile
5. Sipariş tutarının % 25'lik bölümünü (50.000.— TL.'den az olmayacaktır.). Cumhuriyet yoktur.
Matbaacılık ve Gazetecilik TAŞ. hesabına (Posta Çeki No: 148784) yatırıp fotokopisini Cumhuriyet Kitap Kulübü, Türkocağı Cad. 39-41, 34334 Cağaloğlu/İstanbul adresine göndermeniz yeterlidir.
6. Sipariş ve havaleniz elimize geçince size hemen satış sözleşmesi yollanacaktır. Sözleşmenin tarafınızdan ve kefiliniz tarafından imzalanıp bize ulaştırılmasından sonra kitaplarınız ve diğer taksitlerle (5 adet) ilgili adınıza düzenlenmiş posta çekleri gönderilecektir.
7. Cumhuriyet Kitap Kulübü kampanya sırasında yayınevinde mevcudu tükenen kitapların yerine "Yedek Liste"den kitap ekleyebilir. Ancak bu kitapların sayısı 5'i geçemez.

TAKSİTLE KİTAP İSTEME FORMU

Cumhuriyet Kitap Kulübü üyesiyim. Üyeliğimi .../.../1990 tarihinde yeniledim. Taksitli kitaplardan yararlanmak istiyorum. İstediğim kitapların tutarının % 25'ini yatırdım. Makbuz fotokopisi, ve listem illşiktedir. Sözleşmemi adresime gönderiniz.

Üye No: .....
Adı Soyadı: .....
.....
Adresi: .....
.....
.....
Şehir: .....
Tel: .....
İmza:

Cumhuriyet Kitap Kulübü,
Türkocağı Cad. 39-41, 34334
İstanbul, Tel: 512 05 05,
Posta Çeki No: 148784

ÜYELİK FORMU

(Üyelik ödentisi 15.000 TL.)
Adı Soyadı: .....
.....
Doğum Tarihi: .....
İşi: .....
Öğrenimi: .....
Medeni Durumu: .....
Adresi: .....
.....
.....
Şehir: ..... Tel: .....
İmza:

Cumhuriyet Kitap Kulübü üyesi değilim. Üyelik ödentisi 15.000 TL'yi ve taksitle istediğim kitapların tutarının % 25'ini yatırdım. Makbuz fotokopisi ve satış sözleşmem ilişiktedir. Üyelik giriş kartımı ve kitaplarımı gönderiniz.

Cumhuriyet Kitap Kulübü,
Türkocağı Cad. 39-41, 34334
İstanbul, Tel: 512 05 05/516,
Posta Çeki No: 148784

TÜRK EDEBİYATI

ROMAN, ÖYKÜ, ŞİİR, DENEME, ANI, MİZAH

☐ 021.334 72. KOĞUŞ-ORHAN KEMAL 5.000-
☐ 021.391 ADINI UNUTAN ADAM-MEHMET EROĞLU 9.000-
☐ 118.015 AĞRIDAĞI EFSANESİ-YAŞAR KEMAL 5.000-
☐ 066.057 ANAYURT OTELİ-YUSUF ATILGAN 6.000-
☐ 117.199 ARKADAŞ ISLIKLARI-ORHAN KEMAL 8.000-
☐ 011.083 ASLINDA AŞK DA YOK-DUYGU ASENA 9.000-
☐ 002.194 ASMALI PENCERE-MUSTAFA BALEL 12.700-
☐ 021.408 AŞK ARTIK BURDA OTURMUYOR-NAZLI ERAY 7.000-
☐ 117.068 AVARE YILLAR-ORHAN KEMAL 6.000-
☐ 022.388 AY BAZEN MAVİDİR-OSMAN ŞAHİN 4.000-
☐ 066.042 AYLAK ADAM-YUSUF ATILGAN 6.000-
☐ 021.310 BENİM SİNEMALARIM-FÜRUZAN 11000.-
☐ 021.236 BEYAZ KALE-ORHAN PAMUK 9.000-
☐ 097.191 BİR DÜĞÜN GECESİ-ADALET AĞAOĞLU 16.000-
☐ 021.407 BİR KARA DERİN KUYU-NEZİHE MERİÇ 7.000-
☐ 001.093 BİR YAZ MEVSİMİ ROMANSI-OEMİR ÖZLÜ 7.000-
☐ 011.093 BİR YER GÖSTERİCİNİN HAYATI-HULKİ AKTUNÇ 6.000-
☐ 021.260 BİTMEYEN AŞK-PINAR KÜR 18.000-
☐ 021.386 BOYNU BÜKÜK ÖLDÜLER-YILMAZ GÜNEY 20.000-
☐ 002.178 BUZUL ÇAĞININ VİRÜSÜ-VÜSAT O.BENER 11.350-
☐ 124.185 ÇAMLICA'DAKİ ENİŞTEMİZ-A.ŞİNASİ HİSAR 5.000-
☐ 117.116 DEVLET ANA-KEMAL TAHİR 15.000-
☐ 021.312 DÜŞ EKMEĞİ-OKTAY AKBAL 5.000-
☐ 011.097 DÜŞ GÜNLER-GÜVEN TURAN 6.000-
☐ 002.189 EVEREST MY LORD-SEVİM BURAK 5.850-
☐ 021.338 EYLÜLÜN GÖLGESİNDE BİR YAZOI-FERİD EDGÜ 7.000-
☐ 021.287 GECENİN ÖTEKİ YÜZÜ-FÜRUZAN 10.000-
☐ 021.186 GEÇ KALMIŞ ÖLÜ-MEHMET EROĞLU 14.000-
☐ 002.069 GİZLİ EMİR-M.CEVDET ANDAY 12.900-
☐ 021.223 GÜL MEVSİMİDİR-FÜRUZAN 5.000-
☐ 026.029 HABABAM SINIFI-RIFAT ILGAZ 16.000-
☐ 124.246 HALKALI KÖLE-BEKİR YILDIZ 6.000-
☐ 152.017 HAVUZBAŞI/SON KUŞLAR-S.FAİK ABASIYANIK 7.500-
☐ 097.495 HAYIR-ADALET AĞAOĞLU 15.000-
☐ 097.548 HOCAEFENDİNİN SANDUKASI-EMRE KONGAR 7.500-
☐ 118.006 İNCE MEMED-1-YAŞAR KEMAL 14.000-
☐ 118.030 İNCE MEMED-4-YAŞAR KEMAL 17.000-
☐ 021.273 İNSAN BİR ORMANDIR-OKTAY AKBAL 6.000-
☐ 021.357 KARA KİTAP/ORHAN PAMUK 19.000-
☐ 026.021 KARARTMA GECELERİ-RIFAT ILGAZ 12.500-
☐ 022.252 KARDELEN-ÖNER YAĞCI 5.000-
☐ 011.118 KONUŞTUĞUMUZ GİBİ UZAK-KÜRŞAT BAŞAR 5.500-
☐ 152.015 MAHALLE KAHVESİ/HAVADA BULUT-S.FAİK ABASIYANIK 7.500-
☐ 021.308 MEKTUP AŞKLARI-LEYLA ERBIL 9.000-
☐ 152.488 NE SÖYLERSEN BİR EKSİK-REHA İSVAN 7.500-
☐ 118.016 ORTA DİREK-YAŞAR KEMAL 12.500-
☐ 097.196 ÖKSE-BURHAN GÜNEL 12.000-
☐ 097.187 ÖLMEYE YATMAK-ADALET AĞAOĞLU 16.000-
☐ 021.264 SEVGİLİM İSTANBUL-NEOİM GÜRSEL 7.000-
☐ 152.013 ŞAHMERDAN/LÜZUMSUZ ADAM-S.FAİK ABASIYANIK 7.500-
☐ 022.434 TEK KİŞİLİK ÖLÜM-VEDAT TÜRKALİ 10.000-
☐ 022.279 TURNALAR-ÖNER YAĞCI 10000.-
☐ 066.022 TUTUNAMAYANLAR-OĞUZ ATAY 15.000-
☐ 097.197 UMUT ZAMANI-BURHAN GUNEL 9.000-
☐ 090.039 UNUTULMAZ BİR KADIN RESMİ-NECATİ GÜNGÖR 5.000-
☐ 118.004 ÜÇ ANADOLU EFSANESİ-YAŞAR KEMAL 7.000-
☐ 097.194 ÜÇ BEŞ KİŞİ-ADALET AĞAOĞLU 16.000-
☐ 021.050 YARALISIN-ERDAL ÖZ 12.000-
☐ 152.038 YURUMEK-SEVGİ SOYSAL 6.000-
☐ 097.106 YÜZBAŞI SELAHATTİN'İN ROMANI-I İLHAN SELÇUK 17.500-
☐ 097.107 YÜZBAŞI SELAHATTİN'İN ROMANI-II-İLHAN SELÇUK 13.500-
☐ 152.024 ACIYI BAL EYLEDİK-HASAN HÜSEYİN 5.500-
☐ 152.048 BEN SANA MECBURUM-ATTİLA İLHAN 7.000-
☐ 021.046 BÜTÜN ŞİİRLERİ-AHMET HAŞİM 12 000-
☐ 002.310 BÜTÜN ŞİİRLERİ-ORHAN VELİ 15.700-
☐ 001.060 BÜTÜN ŞİİRLERİ-SALAH BİRSEL 10.000-
☐ 021.159 BUYUK SAATTURGUT UYAR 23.000-
☐ 002.027 ÇOK ESKİ ADIYLAOIR-ECE AYHAN 7.450-
☐ 002.390 DOĞAL TARİH-CEVAT ÇAPAN 5.400-
☐ 016.095 ENVER GÖKÇE, YAŞAMI, BÜTÜN ŞİİRLERİ-ENVER GÖKÇE 5.000-
☐ 002.255 EZGİLİ YÜREK-RUHİ SU 9.300-
☐ 002.394 GEÇTİ Mİ GEÇEN GÜNLER-REFİK OURBAŞ 6.000-
☐ 022.317 HASRETINDEN PRANGALAR ESKİTTİM-AHMED ARİF 5.000-
☐ 021.349 HÜZÜN Kİ EN ÇOK YAKIŞANOIR-HİLMİ YAVUZ 14.000-
☐ 152.316 KANDAN KINA YAKILMAZ-HASAN HÜSEYİN 8.000-
☐ 021.269 KISMETİ KAPALI GENÇLİK-NECATİ CUMALI 14.000-
☐ 152.026 KIZILIRMAK-HASAN HÜSEYİN 5.000-
☐ 002.359 KUVAYI MİLLİYE (3.HM.)-NÂZIM HİKMET 11.900-
☐ 002.380 LA FONTAINE-N.HOCA HİKÂYELERİ (3.HM.)-ORHAN VELİ 8.200-
☐ 021.306 MUTLU OLMAK VARKEN-A.KADİR 14.000-
☐ 186.014 ÖĞLE RAKILARI-MEHMEO KEMAL 3.500-
☐ 002.217 ÖTOPSİ-H.ŞEFİK GÜZELSON 7.750-
☐ 021.045 OTUZ BEŞ YAŞ-C.SITKI TARANCI 11.000-
☐ 002.251 ŞİİR TAPINAĞI/SAİD MADEN 15.600-
☐ 152.046 SİSLER BULVARI-ATTİLA İLHAN 7.500-
☐ 146.005 SEN DE KATILMALISIN YAŞAMI SAVUNMAYA-KEMAL ÖZER 3.000-
☐ 002.378 SON ŞİİRLER (3.HM.)-NÂZIM HİKMET 9.750-
☐ 004.144 SUDA SEKEN HAYAT NEVZAT ÇELİK 6.000-
☐ 152.409 TUTUKLUNUN GÜNLÜĞÜ-ATTİLA İLHAN 7.000-
☐ 002.410 UZAKLARLA GİYİNMEK-F.H.DAĞLARCA 17.500-
☐ 002.007 YALNIZLIK PAYLAŞILMAZ-ÖZDEMİR ASAF 13.100-
☐ 021.257 YANARDAĞIN ÜSTÜNDEKİ KUŞ-ÜLKÜ TAMER 12 000-
☐ 002.376 YENİ ŞİİRLER (3.HM.)—NÂZIM HİKMET 9.450-
☐ 104.101 YOKSULDUK OÜNYAYI SEVDİK-ARİF DAMAR 3.000-
☐ 027.048 DOSTUM MOZART—NADİR NADİ 5.000-
☐ 011.071 DÜŞÜNMEYİ ÖĞRENME VE ÖĞRETME—ZEHRA İPŞİROĞLU 5.000-
☐ 041.160 ENTELEKTÜELDEN ENTELE—DEMİRTAŞ CEYHUN 5.000-
☐ 027.066 İNSAN SICAĞI—ERDAL ATABEK 5.000-
☐ 002.132 İŞTE İNSAN—AZRA ERHAT 12 500-
☐ 007.424 KIŞKIRTILMIŞ ERKEKLİK BASTIRILMIŞ KADINLIK—ERDAL ATABEK 11.500-

☐ 067.099 ONU ANLAT İŞTE—M.İ.ERDOST 3.000.
☐ 152.394 ÖNCE İNSAN OLMAK—HALDUN TANER 7.500.
☐ 027.080 SEVİŞMENİN GÜDÜKLÜĞÜ VE YÜCELİĞİ—M.C.ANDAY 6.000.
☐ 011.103 TADRMİNA—HİLMİ YAVUZ 5.000.
☐ 097.476 YAŞAMIN ANLAMI—EMRE KONGAR 6.000.
☐ 152.440 BABA İNÖNÜ DEN ERDAL İNÖNÜ'YE MEKTUPLAR—DER: SEVGİ ÖZEL 12.000.
☐ 022.467 BİR DE SİMİT AĞACI DLAYDI—OKTAY AKBAL 6.000.
☐ 079.086 BİR LEVANTENİN BEYOĞLU ANILARI—GIOVANNI SCOGNAMILLO 7.000.
☐ 066.064 BİR ZAMANLAR KADIKÖY—ADNAN GİZ 10.000.
☐ 021.376 KORSAN ÇIKMAZI—NEZİHE MERİÇ 9.000.
☐ 152.256 KEMAL TAHİR'E MAPUSHANEDEN MEKTUPLAR—NÂZIM HİKMET 16.000.
☐ 007.272 KENDİ YURDUNDA SÜRGÜNSÜN—ERDAL ATABEK 11.500.
☐ 021.301 SÖZÜM SANADIR—ERDAL ATABEK 12.000.
☐ 200.035 YAZILMAZ BİR İSTANBUL—REFİK DURBAŞ 4.000.
☐ 002.220 YETMİŞ YAŞIM MERHABA—AZİZ NESİN 7.800.

•

☐ 002.161 BAY DÜDÜK—AZİZ NESİN 6.300.
☐ 057.033 BİZ BU İHTİLALİ NASIL YAPTIK—NAİL GÜRELİ 3.500.
☐ 152.341 DEVLET MALI DENİZ—MUZAFFER İZGÜ 6.000.
☐ 090.055 FIKRALAR SEÇKİSİ—ALPAY KABACALI 10.000.
☐ 002.343 GIDI GIDI—AZİZ NESİN 3.000.
☐ 057.035 İHTİLALİN GÜLLERİ—NAİL GÜRELİ 4.000.
☐ 002.349 NAH KALKINIRIZ—AZİZ NESİN 8.400.
☐ 176.007 NETEKİM—M.KAMİL ZORTİ 7.500.
☐ 152.497 POLİTİKABESK—CAN OZAN 5.500.
☐ 026.031 RÜŞVETİN ALAMANCASI—RIFAT ILGAZ 6.500.
☐ 152.462 ÜNİFORMANIN HATIRI VAR—KANDEMİR KONDUK 6.500.
☐ 152.4 YIL SIFIR DARBE HAZIR—MUZAFFER İZGÜ 7.500.
☐ 152.438 ZIKKIMIN KÖKÜ—MUZAFFER İZGÜ 10.000.

YEDEK LİSTE

☐ 022.136 MAVİ KARANLIK—VEDAT TÜRKALİ 12.000.
☐ 016.079 FİRARİ OÜŞLER MUSTAFA DOĞAN 4.000.
☐ 002.367 LA FONTAINE MASALLARI—NÂZIM HİKMET 10.200.
☐ 117.236 TOPLU ŞİİRLER—TAHSİN SARAÇ 7.000.
☐ 152.523 PİRZOLA—CAN OZAN 5.500.

EDEBİYAT/ÇEVİRİ

☐ 093.012 DEMİR ÖKÇE—JACK LONDON 9.000.
☐ 097.132 GAZAP ÜZÜMLERİ—JOHN STEINBECK 25.000.
☐ 021.090 GÖNÜL ÇELEN—J.SALINGER 10.000.
☐ 002.091 GÜNEŞ DE DOĞAR—ERNEST HEMINGWAY 12.500.
☐ 152.114 İSPANYADA ÖLÜM GÜNCESİ—ARTHUR KOESTLER 8.000.
☐ 002.209 KASABAMIZ—SHERWOOD ANDERSON 10.500.
☐ 066.093 MRS. DALLOWAY—VIRGINIA WOOLF 7.500.
☐ 002.293 MICHAEL K. NASIL YAŞADI—J. M. COETZEE 8.000.
☐ 007.228 RÜZGÁR GİBİ GEÇTİ—MARGET MITCHELL 25.000.
☐ 066.075 SANATÇININ BİR ADAM OLARAK PORTRESİ—JAMES JOYCE 7.000.
☐ 021.233 SARTORIS—WILLIAM FAULKNER 17.000.
☐ 002.078 SİNEKLERİN TANRISI—WILLIAM GOLDING 10.800
☐ 104.107 SPARTAÇUS—ARTHUR KOESTLER 12.500.
☐ 086.110 VAHŞETİN ÇAĞRISI—JACK LONDON 4.000.
☐ 104.103 YANAN GÜN—JACK LONDON 13.500.
☐ 124.005 AÇLIK—KNUT HAMSUN 6.000.
☐ 021.025 ZORBA—N.KAZANCAKİS 16.000.
☐ 021.314 AYRILIK VALSİ—MILAN KUNDERA 11.000.
☐ 303.002 GÜLÜNESİ AŞKLAR—MILAN KUNDERA 8.000
☐ 021.318 GÜLÜŞÜN VE UNUTUŞUN KİTABI—MILAN KUNDERA 13.000.
☐ 096.021 KÖRLEŞME—ELİAS CANNETTI 15.000.
☐ 161.015 MALİNA—INGEBORG BACHMAN 10.000.
☐ 021.320 ÖLÜM HÜCRESİ—ARTHUR KOESTLER 10.000
☐ 066.050 VAROLMANIN DAYANILMAZ HAFİFLİĞİ—MILAN KUNDERA 9.500
☐ 002.084 VENEDİK'TE ÖLÜM—THOMAS MANN 6.000.
☐ 066.060 YAŞAM BAŞKA YERDE—MILAN KUNDERA 9.000.
☐ 021.152 YAŞAMAK ZAMANI ÖLMEK ZAMANI—E.M. REMARQUE 23.000.
☐ 021.261 BASEL'İN ÇANLARI—LOUIS ARAGON 15.000.
☐ 086.127 CARMEN—PROSPER MERIMEE 5.000.
☐ 126.043 DREYFUS OLAYI—EMILE ZOLA 6.000.
☐ 022.138 GORIOT BABA—BALZAC 12.000.
☐ 002.087 GÜN DOĞARKEN BÜLBÜL SUSAR—ELSA TRIOLET 5.450.
☐ 041.095 GÜNLERİN KÜPÜĞÜ—BORIS VIAN 8.000.
☐ 086.157 KAMELYALI KADIN—A. DUMAS 8.000.
☐ 041.005 KELEBEK—HENRI CHARRIERE 14.000.
☐ 104.023 KIRMIZI VE SİYAH—STENDHAL 21000.-
☐ 104.045 KÖYLÜLER—BALZAC 15.000.
☐ 097.128 MADAME BOVARY—GUSTAVE FLAUBERT 15.000.
☐ 021.426 PASCAL DUARTE VE AİLESİ/V.HAVEL 7.000.

☐ 021.182 TEHLİKELİ İLİŞKİLER—F.C. DE LACLOS 20.000.
☐ 021.288 UÇURTMALAR—ROMAN GARY 15.000.
☐ 097.130 VADIDEKI ZAMBAK—BALZAC 12.500.
☐ 007.076 YABANCI—ALBERT CAMUS 16.800.
☐ 096.028 YASIMI TUTACAKSIN—L.COLLINS / O. LAPIERRE 13.000.
☐ 011.040 ATEŞLİ SABIR—ANTONIO SKARMETA 5.500.
☐ 086.153 GECE ZİYARETÇİSİ—TRAVEN 6.500.
☐ 021.012 GÜNEŞİ UYANDIRALIM—J. MAURO VASCONCELDS 12.000.
☐ 021.013 KAYIĞIM ROSINHA—J. MAURO VASCONCELDS 10.000.
☐ 021.004 KIRMIZI PAZARTESİ—G. GARCIA MARQUEZ 6.000.
☐ 021.007 ARTEMIO CRUZZ'UN ÖLÜMÜ - C.FUENTES 15.000.
☐ 021.199 MIRILDANDIĞIM OYKÜLER—JULIO CORTAZAR 8.000.
☐ 001.024 ÖLÜM VE PUSULA—J. LUIS BORGES 4000.-
☐ 021.011 ŞEKER PORTAKALI—J. MAURO VASCONCELOS 9.000.
☐ 021.162 YEŞİL EV—M.VARGAS LLOSA 20.000.
☐ 021.208 YOLLARI ÇATALLANAN BAHÇE—J. LUIS BORGES 7.000.
☐ 303.006 YÜZBAŞI VE KADINLAR TABURU—M. VARGAS LLOSA 11.000.
☐ 021.175 YÜZYILLIK YALNIZLIK—G. GARCIA MARQUEZ 18000.-

•

☐ 004.012 BENDEN SELAM SÖYLE ANADOLU'YA—DIDO SOTIRIYU 9.000.
☐ 007.073 DRINA KÖPRÜSÜ—İVO ANRIÇ 19.950.
☐ 022.336 GÜNAHA SON ÇAĞRI—NİKOS KAZANCAKİS 17.500.
☐ 021.224 ÖLÜMSÜZ—VASSİLİ VASİLİKOS 17.000.

•

☐ 126.079 ANA—MAKSİM GORKİ 13.000.
☐ 126.058 BENİM ÜNİVERSİTELERİM—MAKSİM GORKİ 5.000.
☐ 124.075 BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ—NIKOLAY GOGOL 5.000.
☐ 021.060 CİNLER—DOSTOYEVSKİ 28.000.
☐ 126.056 ÇOCUKLUĞUM—MAKSİM GORKİ 7.000.
☐ 104.019 DİRİLİŞ—LEV TOLSTOY 21.000.
☐ 021.156 DOKTOR JİVAGO—BORİS PASTERNAK 28.000.
☐ 104.016 DURGUN DON—MİHAİL ŞOLOHOV 60.000.
☐ 104.031 ECİNNİLER—DOSTOYEVSKİ 27.500.
☐ 086.013 EKMEĞİMİ KAZANIRKEN—MAKSİM GORKİ 9000.-
☐ 104.001 FIRTINA—İLYA EHRENBURG—40.000.
☐ 097.127 KUMARBAZ—DOSTOYEVSKİ 9.000.
☐ 125.030 KÜÇÜK KÖPEKLİ KADIN—ANTON ÇEHOV 10.000.
☐ 125.083 NASIL YAPMALI - ÇERNİŞEVSKİ 16.000.
☐ 104.017 OBLDMOV—IVAN GONÇAROV 20.000.
☐ 104.068 PARİS DÜŞERKEN—İLYA EHRENBURG 27.500.
☐ 086.154 SAVAŞ VE BARIŞ—LEV TOLSTOY 50.000.
☐ 104.021 SUÇ VE CEZA—DOSTOYEVSKİ 27.500.
☐ 104.027 TOPLU ESERLER—ANTON ÇEHOV 55.000.
☐ 104.090 UYANDIRILMIŞ TOPRAK—MİHAİL ŞOLOHOV 17.500.
☐ 002.098 YERALTINDAN NOTLAR—DOSTOYEVSKİ 9.300.
☐ 021.084 YÜZBAŞININ KIZI—A. SERGEYEVİÇ PUŞKİN 6.500.

YEDEK LİSTE

☐ 105.001 YÜRÜYÜŞ TÜRKÜSÜ—JOHN WHITING 3.000.
☐ 105.008 TEHLİKELİ GEÇİT—S.MAUGHAM 3.500.
☐ 002.234 SARTRE YILLARIM—G. MITCHEL 9.000.
☐ 041.097 EL GRECO'YA MEKTUPLAR—N. KAZANÇAKİS 8.000.
☐ 002.092 ÖLÜLER EVİNDEN ANILAR—DOSTOYEVSKİ 16.900.

KADIN KİTAPLARI

☐ 011.085 BİR KADIN - ANNE DELBEE 16.000.
☐ 096.049 CİNSEL POLİTİKA—KATE MILLETT 15.000.
☐ 011.048 EVIYLE EVLI KADINLAR—SEIDENBERG / DECROW 11.000.
☐ 011.101 GELECEK KADIN MI—LYNNE SEGAL 15.000.
☐ 019.013 İSLAMİYETTE KADIN—AHMET AĞAOĞLU 4.000.
☐ 096.047 KADIN BİLİNCİ ERKEK DÜNYASI—SHEILA ROWBOTHAM 6.000.
☐ 304.008 KADIN SORUNU ÜZERİNE SEÇME YAZILAR—KLARA ZETKIN 8.400.
☐ 093.003 KADIN VE MARKSİZM—MARX-ENGELS 8.000.
☐ 096.039 KADIN—1 (GENÇ KIZLIK ÇAĞI)—SIMONE DE BEAUVOIR 13.000.
☐ 096.040 KADIN—2 (EVLİLİK ÇAĞI)—SIMONE DE BEAUVOIR 8.000.
☐ 096.042 KADIN—3 (BAĞIMSIZLIĞA DOĞRU)—SIMONE DE BEAUVOIR 6.500.
☐ 021.207 KADININ CİNSEL SORUNLARI—LUCIENNE LANSON 19.000.
☐ 016.017 KADININ EVRİMİ—EVELYN REED 15.000.
☐ 096.094 KADINLAR İÇİN—ŞİRİN TEKELİ 15.000.
☐ 041.105 KAOINLIĞIN GİZEMİ—BETTY FRIEDAN 9.500.
☐ 303.010 KADINLIK ARZULARI—ROSALINO COWARD 10.000.

☐ 127.059 KADIN YAZISI—TULAY BİLGİNER 9.000.
☐ 011.035 KENDİNE AİT BİR ODA—VIRGINIA WOLLF 6.000.
☐ 096.020 KONUK KIZ—SIMONE DE BEAUVOIR 15.000.
☐ 011.096 YENİ DUYARLILIK—ANAIS NIN 6.500.

YEDEK LİSTE

☐ 057.024 KADIN GENÇLİK VE CİNSELLİK—BEKİR ONUR 3500.-
087.045 KADIN VE AİLE—MARX/ENGELS/LENİN 7.000.
☐ 011.083 ASLINDA AŞK DA YOK—DUYGU ASENA 9.000.
☐ 011.106 KADINLAR, DECAMERON'U—JULIA VOZNESENSKEYA, 17.000.
☐ 142.003 GENÇ KIZLAR VE CİNSEL SORUNLARI—W. POMEROY 6.000.

ÇOCUK KİTAPLARI

☐ 021.103 ALÇACIKTAN KAR YAĞAR—ERDAL ÖZ 5.000.
☐ 026.041 BACAKSIZ OKULDA—RIFAT ILGAZ 4.000.
☐ 021.104 BEN DE ÇOCUKTUM—AZİZ NESİN 6.000.
☐ 104.056 BİR ÇALGICININ SEYAHATİ (İKİ CILT)—SOSYAL YAYINLARI 20.000.
☐ 022.411 BOYALI KIRLANGIÇ—İHMAL AMCA 4.000.
☐ 152.501 BÜLBÜL DÜDÜK—MUZAFFER İZGÜ 5.000.
☐ 064.314 ÇOCUKLARA BİLMECELER—F.R. TUNCOR 4.000.
☐ 007.419 ÇOCUKLARIN MASAL DÜNYASI—ALTIN KİTAPLAR 5.500.
☐ 007.142 FADİŞ—GÜLTEN DAYIOĞLU 4.900.
☐ 021.132 KIRMIZI BALON—LAMORISSE 6.000.
☐ 152.472 KÖY ÇOCUKLARINDAN ANILAR—FEYZULLAH ERTUĞRUL 5.000.
☐ 022.416 KÜÇÜK KARA BALIK—S. BEHRENGİ 3.000.
☐ 022.425 KÜÇÜK PRENS—A. DE SAINT EXUPERY 5.000.
☐ 064.097 NASRETTİN HOCA FIKRALARI—F. RAGIP TUNCOR 12.500.
☐ 021.327 PITIRCIK TATİLDE—GOSCINNY SEMPE—5.000.
☐ 021.415 PITIRCIK'A BİR ÖPÜCÜK—COSCINNY SEMPE 5.000.
☐ 097.540 POFUDUK—DENİZ BERK 5.000.
☐ 021.413 SARI TAY—SÜLEYMAN BULUT 5.000.
☐ 021.238 MARTILAR ADASI-Z.SELİMOĞLU 7.000.-

☐ 099.085 UÇURTMAM BULUT ŞİMDİ—SEVİM AK 6.000.
☐ 099.097 ZIPIR BİLMECELER—Y URAL / G. BALTAŞ 5.000.

YEDEK LİSTE

☐ 022.415 ARILAR ORDUSU—BEKİR YILDIZ 3.000.
☐ 022.431 BİR ŞEFTALİ BİN ŞEFTALİ—S. BEHRENGİ 3.000.
☐ 124.292 GUGUKLU SAAT—ELVAN PEKTAŞ 3.000.
☐ 021.109 İLYADA—HOMEROS 6.000.
☐ 002.364 PIRTLATAN BAL—AZİZ NESİN 5.500.

İNCELEME—ARAŞTIRMA

☐ 097.027 FELSEFE ANSİKLOPEDİSİ (TK.)—ORHAN HANÇERLİOĞLU 200.000.
☐ 087.103 DİYALEKTİK VE TARİHİ MATERYALİZMİN ABC'Sİ—BOGULOWSKİ 8.000.
☐ 303.008 GÜNLÜK HAYATIN ELEŞTİRİSİ—BRU BROWN 7.000.
☐ 104.012 L. FEURBACH VE KLASİK ALMAN FELSEFESİ—ENGELS 5.500.
☐ 125.087 SİYASAL YAZILAR—ROSA LUXEMBURG 6.000.
☐ 022.009 DÜŞÜNMEYE ÇAĞRI/NAZAN — MAZHAR İPŞİROĞLU 4.000.
☐ 052.008 FELSEFE EL KİTABI—SELAHATTİN HİLAV 10.000.
☐ 019.002 GENETİK VE EPİSTEMOLDJİ/J. PIAGET 3.500.
☐ 002.315 GERİDE KALANLAR—NUSRET HIZIR 10.200.
☐ 019.019 İŞLEVSEL GENEL DİLBİLİM—T. MARTINET 10.000.
☐ 079.003 KANT FELSEFESİNE GİRİŞ—LUCIENNE GOLDMANN 4.000.
☐ 019.011 SİYASAL MUHALEFET—NÜKHET TURGUT 14.000.
☐ 087.023 SOSYALİZMİN ALFABESİ—LEO HUBERMAN 3.000.
☐ 102.057 VAROLUŞÇULUK—JEAN — PAUL SARTRE 5.000.
☐ 096.062 ANALAR/R. BRIFFAULT 10.000.
☐ 019.029 TARİHİN SAVUNUSU YA DA TARİHÇİ—M. BLOCH 8.000.
☐ 097.469 TOPLUMBİLİM SÖZLÜĞÜ—ORHAN HANÇERLİOĞLU 24.000.
☐ 097.040 TÜRKİYE'NİN TOPLUMSAL YAPISI—EMRE KONGAR 38.000.
☐ 004.001 BİLİMSEL DEVRİMLERİN YAPISI—T. KUHN 9.500.
☐ 001.076 ÇAĞDAŞ DÜŞÜNCE - H.V. VELİDEDEOĞLU 15.000.
☐ 079.023 TOPLUM VE BİLİNÇ/H.S. HUGHES 8.000.
☐ 108.018 İKTİSAT TARİHİNİN DOĞUŞU—ORHAN KURMUŞ 7.500.
☐ 125.092 HER ŞEYE RAĞMEN SOSYAL DEMOKRASİ—F. FEJTÖ 10.000.
☐ 019.023 İLK SINIFLI TOPLUMLAR—DERLEME 12.500.
☐ 019.032 KAPİTALİZM ÇELİŞKİ ENFLASYON—ASSAR LINDBECK 8.000.
☐ 004.084 SİVİL TOPLUM VE ÖTESİ—GÜLNUR SAVRAN 12.000.
☐ 108.013 SERMAYENİN ULUSLARARASILAŞTIRILMASI—C. ERDOST 7.000.
☐ 022.133 SOSYAL DEMOKRASİ NEDİR NE DEĞİLDİR—İSMAİL CEM 10.000.
☐ 102.097 İNSAN NASIL İNSAN OLDU—M. İLİN / E. SEGAL 15.000.
☐ 087.029 TÜRLERİN KÖKENİ—C. DARWIN 10.000.
☐ 108.004 NAZİZM DÖNEMİNDE ALMAN EKONOMİSİ—C. BETTELHEIM 7.500.
☐ 096.003 DİNLE KÜÇÜK ADAM—W REICH 4.000.
☐ 142.031 İTAATSİZLİK ÜZERİNE—E. FROMM 8.000.
☐ 064.116 MUTLU VE BAŞARILI OLMA SANATI—Ö. U. ÇİLLER 9.000.
☐ 096.050 ÖZGÜRLÜKTEN KAÇIŞ—E. FROMM 7.500.
☐ 096.008 SEVME SANATI—E. FROMM 4.000.
☐ 125.101 ZİHİNSEL GELİŞME—A. S. GİTMEZ 14.000.
☐ 125.004 17. YÜZYILIN 2. YARISINDA İSTANBUL—1/R. MANTRAN 15.000.
☐ 125.012 17. YÜZYILIN 2. YARISINDA İSTANBUL—2/R. MANTRAN 15.000.
☐ 019.038 DİVANI HÜMAYUN—A. MUMCU 8.000.
☐ 019.026 İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI—T. ATAÖV 7.000.
☐ 066.037 İSTANBUL NASIL EĞLENİYORDU—R. AHMET SEVENGİL 10.000.
☐ 097.486 JÖN TÜRKLER VE İTTİHAT VE TERAKKİ—SİNA AKŞİN 16.000.
☐ 019.027 OSMANLI DEVLETİNDE SİYASETE KATIL—A. MUMCU 10.000.
☐ 066.052 OSMANLI İTTİHAT VE TERAKKİ CEMİYETİ VE JÖN TÜRKLER—ŞÜKRÜ HANİOĞLU 24.000.
☐ 019.004 TÜRK KURTULUŞ SAVAŞI—ÖMÜR SEZGİN 7.500.
☐ 022.251 TÜRKİYE TARİHİ—1/SİNA AKŞİN 25.000.
☐ 022.301 TÜRKİYE TARİHİ—2/SİNA AKŞİN 20.000.
☐ 022.342 TÜRKİYE TARİHİ—3/SİNA AKŞİN 25.000.
☐ 022.389 TÜRKİYE TARİHİ—4/SİNA AKŞİN 30.000.
☐ 117.005 TÜRKİYE'NİN DÜZENİ—1/DOĞAN AVCIOĞLU 15.000.
☐ 117.006 TÜRKİYE'NİN DÜZENİ—2/DOĞAN AVCIOĞLU 15.000.
☐ 152.360 TÜRKLER VE TÜRK DEVLETLERİ TARİHİ -CİLT1- —KAMURAN GÜRÜN 60.000.

YEDEK LİSTE

☐ 057.017 EV İÇİN PRATİK BİLGİLER ANSİKLOPEDİSİ—M. GÜRELİ 6.500.
☐ 108.007 GRAMSCI VE SİVİL TOPLUM—TEXIER—BOBBIO 5.000.
☐ 019.035 HEGEL FELSEFESİNDE BİREY VE TOPLUM—Ş. YENİŞEHİRLİOĞLU 15.000.
☐ 125.091 SERMAYE EGEMENLİĞİ VE DEMOKRASİ—G. THERBORN 4.000.
☐ 179.019 ANA BABALARIN KİTABI—A. MAKARENKO 5.500.

GÜNCEL KİTAPLAR

☐ 117.217 12 EYLÜL ADALETİ—UĞUR MUMCU 5.000.
☐ 087.083 12 EYLÜL HUKUKU—HALİT ÇELENK 5.000
416.001 12 EYLÜL KARŞI DEVRİM—H. V. VELİDEDEOĞLU 12.000.
☐ 011.054 ANNEME REKLAMCI OLDUĞUMU SÖYLEMEYİN...—J. SEGUELA 10.000.
☐ 152.493 BEN TARİHİM BAY BAŞKAN—ERBİL TUŞALP 11.000.
☐ 152.443 BİN İNSAN—ERBİL TUŞALP 9.000
011.051 BİR UZUN YÜRÜYÜŞ 68'LİLER—ALEV ER 6.500.
☐ 152.449 DARBELER VE GİZLİ SERVİSLER—CÜNEYT ARCAYÜREK 16.000.
☐ 087.095 DEMOKRASİ VE "DEMOKRASİ"—MUZAFFER İLHAN ERDOST 3.500.
☐ 152.314 DEMİREL DÖNEMİ 12 MART DARBESİ—CÜNEYT ARCAYÜREK 14000.-
☐ 027.034 DÜŞÜNÜYORUM ÖYLEYSE VURUN—İLHAN SELÇUK 5.000
066.083 ESKİ TÜFEK SOSYALİSTLER—ATİLLA AKAR 10.000.
☐ 152.425 EYLÜL İMPARATORLUĞU—ERBİL TUŞALP 16.000.
☐ 126.060 GÖZALTINDA KAYBOLANLAR—KÜRŞAT İSTANBULLU 4.000.
☐ 021.316 HİROŞİMALAR OLMASIN—OKTAY AKBAL 11000.-
☐ 200.047 İNSANLAR VE İNSANCIKLAR—AHMET KAHRAMAN 12.500.
☐ 027.079 JAPON GÜLÜ—İLHAN SELÇUK 7.000.
☐ 117.188 KELEPÇELİ YAZILAR—ALİ SİRMEN 8.000.
☐ 152.405 KİM KAZANDI KİM KAYBETTİ—OSMAN ULAGAY 12.000.
☐ 117.038 LİBERAL ÇİFTLİK—UĞUR MUMCU 5.000.
☐ 191.015 NASIL BİR EĞİTİM İSTİYORUZ—SERVER TANİLLİ 5.500.
☐ 027.052 ONİKİ'DEN ONİKİ'YE TÜRKİYE—ALİ SİRMEN 4.000.
☐ 152.474 ÖZAL HİKÂYESİ—HASAN CEMAL 13.000.
☐ 079.017 POLONYA GÜNLÜĞÜ 7.000.
☐ 117.029 PAPA, MAFYA, AĞCA—UĞUR MUMCU 10.000.
☐ 117.036 SAKINCALI PİYADE—UĞUR MUMCU 5.000.
☐ 011.089 SİYASET VE ASKER—ZAFER ÜSKÜL 10.000.
☐ 152.496 SON DEFTER—BASKIN ORAN 9.000.
☐ 117.233 TURGUT NEREDEN KOŞUYOR—EMİN ÇOLAŞAN 8.000.
☐ 117.219 UYANIN HEEY—MUSTAFA EKMEKÇİ 8.000.
☐ 027.072 ZİVERBEY KÖŞKÜ—İLHAN SELÇUK 5.000.

YEDEK LİSTE

☐ 217.010 BEN DEVLETİM İŞİNCE YAPARIM—H. KIVANÇ 7.500.
☐ 126.061 TİP'TE OPORTÜNİST MERKEZİYETÇİLİK—R. N. İLERİ 13.000.
☐ 500.012 CELAL BAYAR EFSANESİ—MEHMED KEMAL 5.250.
☐ 024.030 CUMHURİYET YILLIK 1990 21.000.
☐ 418.018 YAZIM KILAVUZU—TDD 4.000.

Yaz Oyunu'na katılan okurlar: istediğiniz 3 kitabı seçin

İşte armağan kitaplarımız

1. Bir Şiirden / Turgut Uyar / Ada Yayınları
2. Oyunun Kuralı / Leonardo Sciascia / Ada Yayınları
3. Her Boydan-Dünya Şiirinden Seçmeler / Çeviren: Can Yücel / Adam Yayınları
4. Bir Koltuk Nasıl Devrilir / Aziz Nesin / Adam Yayınları
5. Korkudan Korkmak / Aziz Nesin / Adam Yayınları
6. Doğal Tarih / Cevat Çapan / Adam Yayınları
7. Geçti mi Geçen Günler / Refik Durbaş / Adam Yayınları
8. Benden Selam Söyle Anadolu'ya / Dido Sotiriyu / Alan Yayıncılık
9. Yürekten Kopup Gelen Ses / Joan Baez / Altın Kitaplar
10. Kuşatılmış Gençlik / Erdal Atabek / Altın Kitaplar
11. Taormina / Hilmi Yavuz / Afa Yayınları

12. Bir Reklamcının İtirafları / Jacques Seguela / Afa Yayınları
13. Otuz Beş Yaş / Cahit Sıtkı Tarancı / Can Yayınları
14. Şeker Portakalı / Vasconcelos / Can Yayınları
15. İnsan Bir Ormandır / Oktay Akbal / Can Yayınları
16. Gülüşün ve Unutuşun Kitabı / Milan Kundera / Can Yayınları
17. Bir Kara Derin Kuyu / Nezihe Meriç / Can Yayınları
18. Bir Dönemin Tanıklığı / Müzehher Va-Nû / Cem Yayınevi
19. Can Çekişen Kitap / Demirtaş Ceyhun / Cem Yayınevi
20. Mazi Kalbimde Bir Yaradır / Nihal Yeğinobalı / Cem Yayınevi
21. Esintiler / Zeynep Oral / Cem Yayınevi
22. Hoşçakal Dünya / Deniz Başaran / Cem Yayınevi
23. Pandispanya / Mine Saulnier / Cep Kitapları
24. Cumhuriyet Yıllık 1990 / Cumhuriyet
25. Karartma Geceleri / Rıfat Ilgaz / Çınar Yayınları
26. Dostum Mozart / Nadir Nadi / Çağdaş Yayınları

27. Onikiden Onikiye Türkiye / Ali Sirmen / Çağdaş Yayınları
28. Japon Gülü / İlhan Selçuk / Çağdaş Yayınları
29. Sevişmenin Güdüklüğü ve Yüceliği / Melih Cevdet Anday / Çağdaş Yayınları
30. Başkent Günleri / Müşerref Hekimoğlu / Çağdaş Yayınları
31. Yol Kesen Irmak / Hıfzı Veldet Velidedeoğlu / Çağdaş Yayınları
32. Hüsran Tangosu / Manuel Puig / Güneş Yayınları
33. Tekrar Çal Sam / Woody Allen / Hil Yayın
34. Mutlu ve Başarılı Olma Sanatı / Özer Uçuran Çiller / İnkılap Kitabevi
35. Washington Meydanı / Henry James / İletişim Yayınları
36. Dikenli Tel / Manuel Scorza / İletişim Yayınları
37. Yaşam Başka Yerde / Milan Kundera / İletişim Yayınları
38. Döşeğimde Ölürken / William Faulkner / İletişim Yayınları

39. Savaş ve Barış (oyun) / Tolstoy / Kuzey Yayınları
40. Kırmızı Güller / Sean O'Casey / Kuzey Yayınları
41. Şeytanlar / John Whiting / Kuzey Yayınları
42. Ağır Roman / Metin Kaçan / Metis Yayınları
43. Biz de Duvar Yazısıyız/ Metis Yayınları
44. Atom Bombası Çocukları / Arata Osada / Onur Yayınları
45. Yasımı Tutacaksın / D. Lapierre - L. Collins / Payel Yayınevi
46. Edebiyat Yaşantım / Maksim Gorki / Payel Yayınevi
47. Hayır / Adalet Ağaoğlu / Remzi Kitabevi
48. Hocaefendinin Sandukası / Emre Kongar / Remzi Kitabevi
49. Dünyayı Değiştiren On Yıl / Server Tanilli / Say Yayınları
50. Somut Yaşam / Marguerite Duras / Sosyal Yayınlar
51. Kırmızı ve Siyah / Stendhal / Sosyal Yayınlar
52. Sanat ve Toplumsal Hayat / Plehanov / Sosyal Yayınlar
53. Tehlikeli Geçit / Somerset Maugham / Söylem Yayınları
54. Çıkmaz Sokak / Uğur Mumcu / Tekin Yayınevi
55. Önce İnsanım Sonra Gazeteci / Emin Çölaşan / Tekin Yayınevi
56. İnce Memed-I / Yaşar Kemal / Toros Yayınları
57. Dünya Nereye Gidiyor / Rene Dumont / Varlık Yayınları
58. Carmen / Prosper Merimee / Varlık Yayınları
59. Çamlıca'daki Eniştemiz / Abdülhak Şinasi Hisar / Varlık Yayınları
60. Doğmamış Çocuğa Mektup / Orianna Fallaci / V Yayınları
61. Linç / Kerim Korcan / Yalçın Yayınları
62. Salim Rıza Kırkpınar'dan Anılar / Yalçın Yayınları
63. Kadın Yazısı / Tülay Bilginer / Ya-Pa Yayınları
64. Konuşanlar Konuşulanlar / Yüksel Şengül / Ya-Pa Yayınları

65. Güneyde Söyleşiler / Marta Traba / Yarın Yayınları
66. Oku Oku Budur Sonu / İhsan Ünlüer / Yaprak Yayınları
67. Yaşadığımız Günlerin Şiirleri / Kemal Özer / Yordam Yayınları
68. Tank Sesiyle Uyanmak / Hasan Cemal / Bilgi Yayınevi
69. Eylül İmparatorluğu / Erbil Tuşalp / Bilgi Yayınevi
70. Üniformanın Hatırı Var / Kandemir Konduk / Bilgi Yayınevi
71. Zıkkımın Kökü / Muzaffer İzgü / Bilgi Yayınevi
72. Politikabesk / Can Ozan / Bilgi Yayınevi
73. Ne Söylersen Bir Eksik / Reha İsvan / Bilgi Yayınevi

74. Sorular Kitabı / Pablo Neruda / Broy Yayınları
75. Bir Sevgi'nin Öyküsü / A. Mümtaz İdil / Kavram Yayınları
76. Bodrum Sürgünleri / Hikmet Çetinkaya / Boyut Yayınevi
77. Harala Gürele / Mehmet Çağçağ / Joker Yayınları
78. Celal Bayar Efsanesi / Mehmed Kemal / (—)
79. Varolmayan Şövalye / İtalo Calvino / Ada Yayınları
80. Berci Kristin Çöp Masalları / Latife Tekin / Adam Yayınları
81. Mutlu Aşk Yoktur / Aragon / Adam Yayınları
82. Zamanı Kullanma Sanatı / Servan Scheriber / Altın Kitaplar
83. Muzır Etkiler / Woody Allen / Altın Kitaplar
84. Borges ve Ben / J. L. Borges / Afa Yayınları
85. Yarın Çok Star Olacak / Jacques Seguela / Afa Yayınları

86. Yaralısın / Erdal Öz / Can Yayınları
87. Çarpık Sevda / Max Frisch / Can Yayınları
88. Şeytan Çelmesi / Vaclav Havel / Can Yayınları
89. Darbe / Bekir Yıldız / Cem Yayınevi
90. Bir Savaşın Tasviri / Franz Kafka / Cem Yayınevi
91. Güleryüzlü Ciddiler / Vedat Günyol / Çağdaş Yayınları
92. İçi Sevda Dolu Yolculuk / Cahit Külebi / Çağdaş Yayınları
93. Küçük Paşa / Ebubekir Hazım Tepeyran / De Yayınevi
94. Peynir Gemisi / Gani Müjde / Güneş Yayınları
95. Oyunlarla Yaşayanlar / Oğuz Atay / İletişim Yayınları
96. Evlenmeyen Adamın Hikâyesi / Doris Lessing / İletişim Yayınları
97. Mülksüzler / Pierre Leguin / Metis Yayınları
98. Yürüyüş Türküsü / John Whiting / Söylem Yayınları
99. Sevgi Yazıları / Öner Kemal / Yaprak Yayınları
100. Atak Oyunun İki Dehası / Satranç / Beta Yayınları

Yaz Oyunu Bulmacası yanıtlarınızı gönderiyor musunuz?

İşte birkaç ipucu daha

Yedi haftalık "3×1000 Kitap Ödüllü Yaz Oyunu Bulmacası"nın ardından ilk yanıt formunu geçen hafta yayımladık. Bu arada yanıtlarınız da bize gelmeye başladı. Arkadaşımız **Alpay Kabacalı** dayanamayıp bu hafta **yeni ipuçları** getirdi. Anlaşılan okurların bu yaz sıcaklarında fazla terlemesini istemedi. Lütfen bir göz atın ve eğer hâlâ yanıtlarınızı göndermediyseniz aşağıdaki formu doldurup postaya verin. Çünkü **Yanıt Formu'nu bir daha yayımlamayacağız.** İki hafta sonra da kazananları açıklayacağız.

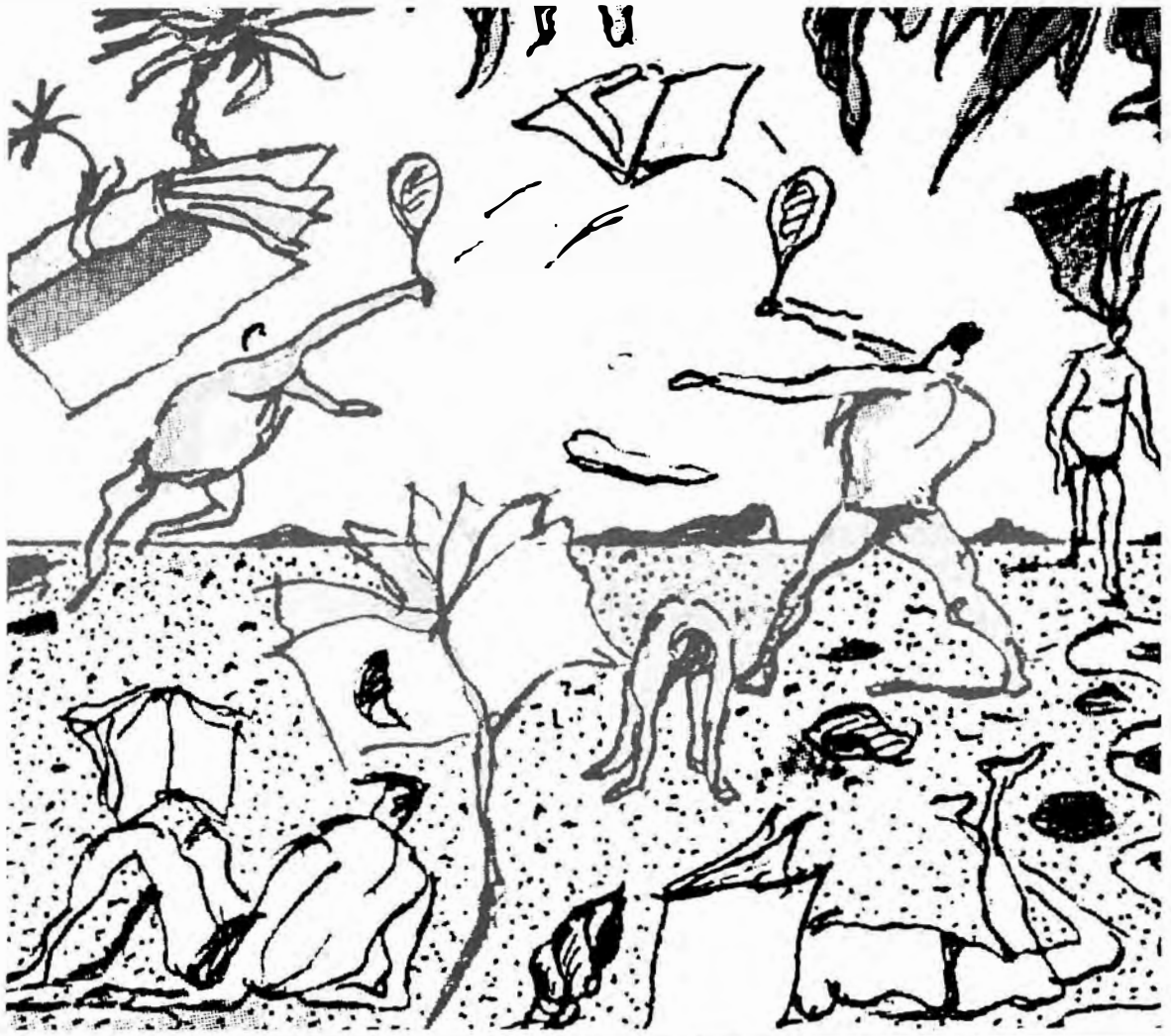

Yedi haftalık **"3 × 1000 kitap ödüllü Yaz Oyunu"**nun ardından ilk yanıt formunu geçen hafta yayımladık. Bu hafta formu son kez yayımlarken geride kalan yedi haftaya bir göz atalım: **"Yaz Oyunu Bulmacası"**nı çok kolay diye niteleyenler de oldu, epey zor sorular sorduğumuzu ifade edenler, ansiklopedilere, sözlüklere bakılarak çözülebilecek türden bulmaca hazırlanmasını isteyenler de...

Metinleri seçen, ipuçlarını veren **Alpay Kabacalı**, bunların çözüme ulaşmak için yeterli olduğu kanısındaydı. Şöyle diyordu:

"Önce, Virgül'ün başından geçenlerin şairini sorduk. Yayımladığımız şiiri 1974'te çıkan kitabında da, toplu şiirlerinin yer aldığı kitabında da var. İki kitaptan birinin adını yazmak yeterli. Bayan yazarımızın romanından uyarlanan diziyi herkes izledi. Dizi pek beğenilmedi. Hatta, oradaki erkek kahraman ünlü şairimiz mi, yoksa romancının eşi mi diye tartışıldı... 'Bayan hikâyecimizin sinemaları var' dersem, sanmayınız ki sinema sahibidir. Sorduğumuz kitabı 1970'lerde bir ödül aldı. Denemeyi, 19. yüzyıl Türk edebiyatı üzerine en kapsamlı yapıtlardan birini vermiş olan hocanın kitabından aldık. Oyun, adını kulaklarıyla da ünlü bir kraldan alıyordu. Bu üçleme sonradan tek ciltte toplandı.

Oyun kitapları az okunduğu için, yalnız tek sözcükle üçlemenin adı yazılmışsa onu da doğru kabul edelim. Yılların başyazarını Cumhuriyet okurları mutlaka tanıyacaklardır. Daha önce kitaplaşmamış anıları yeni çıkan memleket hikâyeleri yazarını da...

Anlaşılan siz de zor sorular hazırladığım görüşüne katılıyorsunuz ki benden yeni ipuçları almaya çalışıyorsunuz. Öyleyse şunu da ekleyeyim: Bayan romancımız, bayan hikâyecimiz derken ayrım yapmadım; ipucu olmayı için böyle söyledim.

Gelen formları bir bir değerlendireceğimize göre bu yaz oyunu en çok sizi terletecek. Kolay gelsin!"

YAZ OYUNU YANIT FORMU

SORULAR	KİTABIN ADI	YAZARI
1. hafta ŞİİR		
2. hafta ROMAN		
3. hafta ÖYKÜ		
4. hafta DENEME		
5. hafta OYUN		
6. hafta MAKALE		
7. hafta ANI		
İSTEDİĞİM KİTAPLAR	1. 2. 3.	

ADI, SOYADI: .....

ADRES: .....

.....

.....

YENİ
DÜŞÜN

YAZ '90

DAĞLARCA
Sevgi Dörtlükleri

FETHİ NACİ
Eleştiri günlüğü
(Oktay Akbal, Süalp Çekmeci,
Hilmi Yavuz, İlhan Berk, Orhan Pamuk)

SHAKESPEARE/Can Yücel
Fırtına-Sahne I

FERİT EDGÜ
Yanardağın İçinden Dokuz Not

TOMRİS UYAR
Ölüleri Konuşturmak

EDİP CANSEVER
Mektuplar

JALE PARLA
Tanzimat Romanında Babalar ve Oğullar

EHRENBURG/Mehmet H. Doğan
Devrim Sonrası Sol Sanat

MEHMET RİFAT
Anlatı Üretme ve Anlatı Çözme Stratejileri

UMBERTO ECO ile söyleşi
Brochier, Fusco/Sema Rifat

•

Konumuz

KÜLTÜRSÜZLEŞME

SELAHATTİN BAĞDATLI
TEKTAŞ AĞAOĞLU
AHMET OKTAY
ÜNSAL OSKAY
ÖMER B. CANATAN
MURAT BELGE
YALÇIN YUSUFOĞLU

•

ŞÂRÂ SAYIN
Çağdaş Avusturya Yazını

AHMET OKTAY ile söyleşi
"Karanfil ve Pranga"

ERDAL ÖZ
Ahmet Muhip Dranas'la (1962)

SUZANNE K. LANGER/Yakup Şahan
Sanatsal Anlamlamanın Oluşumu

SAYDAM YAYINCILIK
Tel: 586 62 94

İKİ BİNE ON VAR Şiirler

Bölümler:
- ✔ İSTANBUL İÇİNDEKİ TÜRKİYE
- ✔ İKI BİNE ON VAR
- ✔ ARAMIZDAN BAZILARI
- ✔ SESLENİŞ
- ✔ ZİLE BAĞLARI

TÜM DA TEL: 511 79 16 | SAY. DAGITIM TEL: 528 17 54 | MAHİR DAGITIM TEL: 520 50 70

OLAY

KULLETEYN

ROMANLAŞAN GERÇEK
TURAN DURSUN'UN
ROMANI

MOLLA - ŞEYH - AĞA
ÜÇLÜSÜNCE NELER ÖRÜLMÜŞ
İLK KEZ TABULARA BÖYLE
VURUŞ.

AKYÜZ YAYINLARI Tlf.: 347 08 27

ÇIKIYOR

AY DÜŞÜ

ŞİİR

MUSTAFA KÖZ

AKYÜZ YAYINLARI Tel.: 347 08 27
Neşet Ömer Sok. Kadıköy İş Merkezi No: 10/124
Kadıköy İSTANBUL

ÇIKTI

Bulmacaseverlerin başucu kitabı:

YENİ ÇIKTI

BULMACA SÖZLÜĞÜ

GÜL ÖNET

ÇAĞDAŞ YAYINCILIK

12.500 lira
(KDV dahil)

Ödemeli gönderilmez.

Tek istekler için Yurtiçi: 14.500.— Yurtdışı: 18.500.— lira gönderilmesi.

İsteme adresi:

CUMHURİYET KİTAP KULÜBÜ
Türkocağı Cad. 39-41 Cağaloğlu-İSTANBUL

abc KİTABEVİ A.Ş.

İL TEMSİLCİLERİ ARIYOR

Kitabevleri, kırtasiyeciler, turizm şirketleri, resmi kurum ve kuruluşlar düzeyinde çok cazip ekonomik koşullarla başta **BBC ENGLISH** olmak üzere **ABC** Kitabevi'nin yayınladığı ya da ithal ettiği tüm yayınların tanıtım ve dağıtımını yapmak için bulunduğu ilde organizasyon kurabilecek **İL TEMSİLCİLERİ** arıyoruz.

En az lise çıkışlı, 25 - 35 yaşlarında, tercihan İngilizce bilen ve otosu olan adayların ayrıntılı özgeçmişlerini ve bir fotoğraflarını içeren başvurularını **ABC Kitabevi A.Ş. PK 539 Karaköy 80030 İstanbul** adresimize göndermeleri gerekmektedir.

K İ T A P Ö D Ü L L Ü B U L M A C A — **İLKER MUMCUOĞLU**

Çifte Çetrefil

Nasıl çözeceksiniz?

1. Önce aşağıda tanımları verilen sözcükleri bulmaya çalışın ve her bir harfi bir yatay çizgi üzerine gelecek biçimde yazın.

2. Sonra çizgilerin altlarındaki sayılara göre bu harfleri bulmacadaki aynı sayılı karelere aktarın. (Kara kareler iki sözcük arasını gösterir. Bir satırın sonunda kara kare yoksa, bu sözcüğün alttaki satırın başına sarktığını gösterir). Tanımları verilen sözcüklerin tümünü doğru olarak bulamazsanız hiç üzülmeyin. Bulmacadaki kareler harflerle doldukça kimi sözcükler belirmeye başlayacaktır.

ADI, SOYADI : .....

ADRESİ : .....

.....

3. İşte o zaman, bulmacadaki sözcüklerden yararlanarak tanımların karşılarındaki sözcükleri bulabilirsiniz. (Bulmacadaki karelerin sağ üst köşelerindeki harfler, tanımlar dizinindeki harf sırasını göstermektedir.)

4. Bulmaca tamamlanınca, sorulan tanımların karşılığı olan sözcüklerin ilk harfleri yukarıdan aşağıya doğru ünlü bir İtalyan oyun yazarının adını oluşturacak; bulmaca karelerinde ise bu ünlü yazarın ünlü bir oyununun bitiş cümlesi ortaya çıkacaktır.

Tanımlar ve sözcükleriniz:

A. Karikatürist ve mizah yazarı Metin Üstündağ'ın "Graffiti" benzeri yazılarını derlediği ilk kitabı.

LANGADANK
79 27 82 38 54 46 25 20 50

B. Yılmaz Güney'in ünlü bir filmi.

UMUT
61 65 81 4

C. Enis Batur'un anlatımıyla, "Yırtık A.'nın Feryadı"ndan "Allahsız Şiir'e uzanan çizgide dilsel saldırıyı üst planda tutan, "Dönüşü Olmayan Hikâyeler" ile 1981 Sabahattin Ali ödülünü kazanan ünlü kara mizah ustası.

İZZET — YAŞAR
52 72 22 58 51 — 84 5 18 34 28

D. "Çağdaş Türk Romanı Üzerine İncelemeler" adlı kapsamlı çalışması ile okur önüne çıkan edebiyat incelemecisi.

GÜRSEL — AYTAÇ
86 41 62 80 64 75 — 19 29 9 32 3

E. İçki.

İŞRET
69 31 92 89 67

F. "Asılacak Kadın", "Bir Deli Ağaç" ve "Akışı Olmayan Sular" adlı kitapları da yazmış olan Türk yazarı.

PINAR — KÜR
12 21 6 44 53 — 24 39 45

G. Yaşar Kemal'in tanınmış yapıtı.

İNCE — MEMED
85 57 88 7 — 42 47 48 91 26

H. Arap harflerinin en çok kullanılan el yazısı biçimi.

RIKA
14 76 1 56

I. Reşat Nuri Güntekin'in bir romanı.

ACIMAK
2 35 16 15 36 37

J. Ünlü "Lolita" romanının yazarı.

NABOKOV
40 74 68 8 73 59 43

K. Küçük akarsu.

DERE
63 66 70 87

L. "Kızıl ..." (Tom Clancy'nin çok satan romanlarından biri.)

EKİM
49 10 83 55

M. Erhan Bener'in bir romanı.

LOŞ — ANNA
60 11 17 — 13 33 77 30

N. "..Tse" (Taoizm dinsel öğretisinin kurucusu.)

LAO
90 71 78

O. Behçet Necatigil'in anlatımıyla, "toplumla aralarında bir kaynaşma köprüsü kuramayan aydınların yalnızlık acılarını" işleyen Ferit Edgü'nün bir romanı.

D
23

Bahar Seli / Ivan Turgenyev / Çeviren: Nihal Yalaza Taluy / Varlık Yayınları / 144 s. / 6.000 TL. / CKK Kod No: 124.027

Bulmacamızın doğru cevaplarını gönderen okurlarımız arasından kurayla tespit edeceğimiz 25 kişiye yukarıda künyesini sunduğumuz kitabı armağan edeceğiz.

Meslek Bulmaca-2

Sekiz kişinin mesleklerini bulabilecek misiniz?

1. Ali Kâmil Akyüz
a) Eleştirmen
b) Çevirmen
c) Sporcu
d) Mimar

2. Ali Nizami
a) Romancı
b) Yayıncı
c) Roman kahramanı
d) Karikatürcü

3. Mahir Tomruk
a) Mimar
b) Heykeltıraş
c) Dergi yayıncısı
d) Besteci

4. Ali Rıza Ertan
a) Şair
b) Dilbilim uzmanı
c) Bilgisayar uzmanı
d) Yayıncı

5. Necip Celal
a) Tur operatörü
b) Kimyager
c) Tango bestecisi
d) Siyaset adamı

6. Hasan Amca
a) İhtilâlci
b) Suikastçi
c) Yazar
d) Ressam
e) Hepsi

7. Fatma Aliye
a) Ressam
b) Şair
c) Öğretmen
d) Yazar

8. Mükerrem Kâmil Su
a) Kimyager
b) Pedagog
c) Yazar
d) Tarihçi

20 Temmuz 1990 tarihli 22. sayımızdaki "Meslek Bulmaca"nın yanıtları: 1-d, 2-b, 3-c, 4-c, 5-a, 6-c, 7-b, 8-d.

21. sayıdan kitap kazananlar:

13 Temmuz 1990 tarihinde bulmacamızı doğru yanıtlayarak **Prof. Dr. Ruşen Keleş**'in **Kentleşme Politikası** adlı kitabını kazananlar:
Ankara'dan: Önder Okyay, Barış Erbaş, **Antalya**'dan: Turhan Balkır, **Balıkesir'den:** Aras Uçkan, **Bolu'dan:** Ali Gökçen, **Bursa'dan:** Hüseyin Oturgan, **Edirne'den:** E.Dildar Zeyrek, Firuze Avcı, **Eskişehir'den:** Murat Sürücü, Mehmet Saim Kaptan, Başak Eryılmaz, **İstanbul'dan:** M.Haluk Talay, Osman Erdemli, Mehmet Akkaya, **İzmir'den:** Bülent Serdar Narin, Dudu Şakire Aykoç, Kemal Yurtsever, Sedat Serin, **Kayseri'den:** Mehmet Selami Akkan, **Kütahya'dan:** İrem Coşansu, **Malatya'dan:** Abdullah Fidan, **Manisa'dan:** Deniz Ertaş, **Mersin'den:** Halil Bahçekapılı, **Sinop'tan:** Osman Yılmaz, **Sıvas'tan:** Müzeyyen Gönüllü.

2 1 . S A Y I N I N Ç Ö Z Ü M Ü

A. KAGEMUSHA
B. ECE AYHAN
C. MECİDİYE
D. ADIVAR
E. LESSİNG
F. EDİB AHMED
G. TAGORE
H. TAŞ DEVRİ
I. İB
J. NEBİ
K. KÜP
L. ABDİ İPEKÇİ
M. MARİBOR
N. UÇARI

Şiir:
"Gurbet o kadar acı
Ki ne varsa içimde,
Hepsi bana yabancı,
Hepsi başka biçimde!
Eriyorum gitgide
Elveda her ümide"

Epsilon Yayıncılık Sunar

KİTAPTA BÜYÜK YAZ İNDİRİMİ

DİLEDİĞİNİZİ SEÇİN, HEMEN ALIN, TAKSİTLE ÖDEYİN

Epsilon ♥ CAN YAYINLARI

Bu olanaktan yararlanmak için, bu listedeki kitaplar arasından **en az 30 tanesini** işaretleyerek sipariş kuponunu doldurup ilanı adresimize göndermeniz yeterlidir. Toplam fiyatın % **20**'si, kitaplar elinize ulaştığında peşinat olarak alınacaktır. Kalanını **8** eşit taksitte posta çekleri ile ödeyeceksiniz.

♥ CAN YAYINLARI

♥ 5.500 liralık kitaplar

DÜŞ EKMEĞİ/*Oktay Akbal*
EY GECE KAPINI ÜSTÜME KAPAT/*O.Akbal*
GÜL MESVİMİDİR/*Füruzan*
YETMİŞ İKİNCİ KOĞUŞ/*Orhan Kemal*
YETER Kİ KARARMASIN/*Onat Kutlar*
BU GECE PERA'DA/*Jale Sancak*
YILKI ATI/*Abbas Sayar*
DİZBOYU PAPATYALAR/*Tomris Uyar*
SEKİZİNCİ GÜNAH/*Tomris Uyar*
ÖLÜM NEDENİ BİLİNMİYOR/*Ahmet Erhan*
KIRAÇ/*Graciliano Ramos*
KÖPEK/*Vasquez-Figueroa*
BİR KIŞ GÜNÜ ÖĞLEDEN SONRA/*M. Duras*
BİR SAVAŞ SONU/*Siegfried Lenz*
KENTE GİDEN YOL/*Natalia Ginzburg*
TRENLER/*Hrabal*
BORANLA GELEN/*Nikiforos Vrettakos*
UFACIKTIM/*Dora Gabe*
EŞLİK EDEN/*Nina Berberova*
DÖNÜŞÜM/*Franz Kafka*

ÇAĞDAŞ DRAMA DİZİSİ

ŞEYTAN ÇELMESİ/*Václav Havel*
ATEŞLİ SABIR/*Skarmeta*
LARGO DESOLATO/*Václav Havel*
MEFİSTO/*Klaus-Mann*
BİLDİRİM/*Václav Havel*
DON KİŞOT/*Lunaçarski*
SİLÂHŞÖRÜN GÖLGESİ/*Sean O'Casey*

♥ 6.600 liralık kitaplar

İNSAN BİR ORMANDIR/*Oktay Akbal*
UÇURTMAYI VURMASINLAR/*F. Çiçekoğlu*
DENİZ KENARINDA PAZARTESİ/*Nazlı Eray*
PASİFİK GÜNLERİ/*Nazlı Eray*
HALLAÇ/*Leylâ Erbil*
ALLI TURNAM/*Erdal Öz*
HAVADA KAR SESİ VAR/*Erdal Öz*
GÜNEŞİN SAVRULDUĞU YERDEN/*A. Say*
BİR ŞARKI GİBİYDİ/*Zeyyat Selimoğlu*
BİR KAYIP DENİZCİ/*Marquez*
KIRMIZI PAZARTESİ/*Marquez*
PEDRO PARAMO/*Juan Rulfo*
GENERAL İŞBAŞINDA/*Lisandro Otero*
BAYAN BU ÇİÇEKLER SİZE/*Paul Gallico*
ÇOCUK VE IRMAK/*Henri Bosco*
BARAGAN'IN DEVEDİKENLERİ/*P. İstrati*
ATIŞ/*Puşkin*
TULA TEYZE/*Miguel Unamuno*

♥ 7.700 liralık kitaplar

SUÇUMUZ İNSAN OLMAK/*Oktay Akbal*
EYLÜLÜNGÖLGESİNDE BİR YAZDI/*F. Edgü*
AŞK ARTIK BURADA OTURMUYOR/*N. Eray*
SALPA/*Yılmaz Güney*
KADINLAR KİTABI/*Nedim Gürsel*
SEVGİLİM İSTANBUL/*Nedim Gürsel*
SORGUDA/*Nedim Gürsel*
ASILACAK KADIN/*Pınar Kür*
BİR KARA DERİN KUYU/*Nezihe Meriç*
DAĞLARA YAZILIDIR/*Çetin Öner*
KANAYAN/*Erdal Öz*
MAVİ MASKE/*Aysel Özakın*
SARI DEFTER/*Handan Saraç*
ARAMIZDAYDI O GÜN/*Zeyyat Selimoğlu*
ÇEVİRİ ŞİİRLERİ/*Orhan Veli*
TÜRKİYE KADAR BİR ÇİÇEK/*E. Günçe*
YANIK SULAR/*Carlos Fuentes*
YOLLARI ÇATALLANAN BAHÇE/*Borges*
PASCUAL DUARTE VE AİLESİ/*C. José Cela*
ÇİMEN TÜRKÜSÜ/*Truman Capote*
AYRILIKTAN SONRA/*Jean Rhys*
KÜÇÜK PRENS/*A. de Saint-Exupery*
İÇİMİZDEKİ ŞEYTAN/*Raymond Radiguet*
ORGEL KONTUNUN BALOSU/*R. Radiguet*
YUNANLI BİR KIZ ARANIYOR/*Dürenmatt*
FİL/*Elio Vittorini*

♥ 8.800 liralık kitaplar

PROSPERO İLE CALİBAN/*Ataç*
GARİPLER SOKAĞI/*Oktay Akbal*
BİR GECE YOLCULUĞU/*Gülderen Bilgili*
AH BAYIM AH/*Nazlı Eray*
KIZ ÖPME KUYRUĞU/*Nazlı Eray*
PARASIZ YATILI/*Füruzan*
SANIK/*Yılmaz Güney*
GURBET YAVRUM/*Aysel Özakın*
CAN ŞENLİĞİ/*Abbas Sayar*
KÖTÜ SAATTE/*Marquez*
YAPRAK FIRTINASI/*Marquez*
KÖRLERİN ŞARKISI/*Carlos Fuentes*
KARDEŞİM RÜZGÂR/*Vasconcelos*
YABAN MUZU/*Vasconcelos*
KIZGIN OVA/*Juan Rulfo*
MIRILDANDIĞIM ÖYKÜLER/*Julio Cortazar*
GÜNAYDIN GECEYARISI/*Jean Rhys*
KARANLIKTA YOLCULUK/*Jean Rhys*
YALAN-ROMAN/*Emile Ajar (Romain Gary)*
KUM ÇOCUK/*Tahar Ben Jelloun*
KUTSAL GECE/*Tahar Ben Jelloun*
DENİZİN ÇAĞRISI/*Jack London*
SIDDHARTHA/*Herman Hesse*
ECİNNİLER/*Albert Camus (oyun)*

♥ 9.900 liralık kitaplar

GÜNLERİN GETİRDİĞİ/*Ataç*
ARZU SAPAĞINDA İNECEK VAR/*N. Eray*
YOLDAN GEÇEN ÖYKÜLER/*Nazlı Eray*
MEKTUP AŞKLARI/*Leylâ Erbil*
TUHAF BİR KADIN/*Leylâ Erbil*
ADINI UNUTAN ADAM/*Mehmet Eroğlu*
EVSAHİPLERİ/*Füruzan*
KUŞATMA/*Füruzan*
TROYA'DA ÖLÜM VARDI/*Bilge Karasu*
BİR DELİ AĞAÇ/*Pınar Kür*
BEYAZ KALE/*Orhan Pamuk*
AYKIRI ÖYKÜLER/*Tahsin Yücel*
ADRESİ UÇURUM/*Relik Durbaş (Şiir)*
ŞEKER PORTAKALI/*Vasconcelos*
NASIL MISIN İYİ MİSİN/*Edita Morris*
DÖRTLÜ/*Jean Rhys*
SON PERDE/*Roald Dahl*
MİGUEL SOKAĞI/*V.S. Naipul*
ENDÜLÜS ŞALI/*Elsa Morante*
YAZ ORTASINDA ÖLÜM/*Yukio Mişima*
DÜNYA NİMETLERİ/*André Gide*
DE PROFUNDİS/*Oscar Wilde*
ADEM'DEN ÖNCE/*Jack London*

♥ 11.000 liralık kitaplar

OKURUMA MEKTUPLAR/*Ataç*
BERLİN'İN NAR ÇİÇEĞİ/*Füruzan*
GECENİN ÖTEKİ YÜZÜ/*Füruzan*
AKIŞI OLMAYAN SULAR/*Pınar Kür*
ESRARENGİZ BAY KARTALOĞLU/*Özgüven*
KAYIĞIM ROSİNHA/*Vasconcelos*
ORTANCALAR/*Felisberto Hernandez*
GENİŞ GENİŞ BİR DENİZ/*Jean Rhys*
ONCA YOKSULLUK VARKEN/*Emile Ajar*
ÖLÜM HÜCRESİ/*Arthur Koestler*
HAYDARİ KAMPI/*Themos Kornaros*
GÜNEŞİ GÖRÜYORUM/*Dumbadze*
VATİKAN'IN ZINDANLARI/*André Gide*
ADSIZ ÜLKE/*Alain-Fournier*
GÖNÜLÇELEN/*Salinger*

♥ 12.000 liralık kitaplar

HİROŞİMA'LAR OLMASIN/*Oktay Akbal*
DÖRT MEVSİM SONBAHAR/*Ahmet Altan*
BENİM SİNEMALARIM/*Füruzan*
KÜÇÜK OYUNCU/*Pınar Kür*
DUMANALTI/*Nezihe Meriç*
OTUZBEŞ YAŞ/*Cahit Sıtkı Tarancı*
AŞKLAR YALNIZLIKLAR/*Necati Cumalı*
BOZKIRDAKİ GÖLGELER/*R. Güiraldes*
YÜREK SÖKEN/*Boris Vian*
BÜYÜK YOLCULUK/*Jorge Semprun*
ÇARPIK SEVDA/*Max Frisch*
ÖLÜ ORDUNUN GENERALİ/*İsmail Kadare*
AYRILIK VALSİ/*Milan Kundera*
SWANN'IN BİR AŞKI/*Marcel Proust*

♥ 13.000 liralık kitaplar

ANILARDA GÖRMEK/*Oktay Akbal*
SÖZÜM SANADIR/*Erdal Atabek*
YARALISIN/*Erdal Öz*
YAZILI GÜNLER/*Tomris Uyar*
BÜTÜN ŞİİRLERİ/*Ahmet Haşim*
YANARDAĞIN ÜSTÜNDEKİ KUŞ/*Ü. Tamer*
BAŞKAN BABAMIZIN SONBAHARI/*Marquez*
GÜNEŞİ UYANDIRALIM/*Vasconcelos*
SIRÇA FANUS/*Sylvia Plath*
BEN VESAİRE/*Susan Sontag*
AY VE ALTI PARA/*Somerset Maugham*
JUSTİNE/*Lawrence Durrell*
BALTHAZAR/*Lawrence Durrell*
FLAUBERT'İN PAPAĞANI/*Julians Barnes*
KRAL SALOMON'UN BUNALIMI/*Emile Ajar*
KOKU/*Patrick Süskind*
BULANTI/*Jean Paul Sartre*
DENİZ FENERİ/*Virginia Woolf*

♥ 14.000 liralık kitaplar

KARANLIĞIN GÜNÜ/*Leylâ Erbil*
GÜNDÖKÜMÜ/*Tomris Uyar*
ÜLKEMİN ŞİİR ATLASI/*Abdülkadir Bulut*
TOPRAK ACISI/*Manuel Scorza*
İNCİR AĞACININ ÖLÜMÜ/*Robert Sabatier*
AĞLA SEVGİLİ YURDUM/*Alan Paton*
GÜLÜŞÜN, UNUTUŞUN KİTABI/*M. Kundera*
FIRTINA ÇOCUKLARI/*Themos Kornaros*
BİN DOKUZ YÜZ SEKSEN DÖRT/*G. Orwell*

♥ 15.500 liralık kitaplar

DOST/*Vüs'at O. Bener*
GEÇ KALMIŞ ÖLÜ/*Mehmet Eroğlu*
YARIM KALAN YÜRÜYÜŞ/*Mehmet Eroğlu*
BİR AKŞAM ALACASI/*Selim İleri*
GÜLÜNÜN SOLDUĞU AKŞAM/*Erdal Öz*
DİK BAYIR/*Abbas Sayar*
MUTLU OLMAK VARKEN/*A. Kadir (Şiir)*
KISMETİ KAPALI GENÇLİK/*Necati Cumalı*
HÜZÜN KİENÇOK YAKIŞANDIR/*H. Yavuz*
ARI KOVANI/*Camilo José Cela*
ÇAĞIMIZIN ÇOCUĞU/*Michel del Castillo*
CLEA/*Lawrence Durrell*
BAŞKA DÜNYALAR/*Nadine Gordimer*
SAVAŞTAN KORKUYORUM/*Stratis Mirivilis*
YAŞANMIŞ HİKÂYELER/*Maksim Gorki*
KIRMIZI ZAMBAK/*Anatole France*
AMOK KOŞUCUSU/*Stefan Zweig*

♥ 16.500 liralık kitaplar

HALÜK'UN DEFTERİ/*Tevfik Fikret*
SEVDA SÖZLERİ/*Cemal Süreya (Şiir)*
SEYRAN/*Gülten Akın (Şiir)*
ATEŞİN İÇİNDEN/*İsmail Uyaroğlu (Şiir)*
ARTEMİO CRUZ'UN ÖLÜMÜ/*Carlos Fuentes*
UÇURTMALAR/*Romain Gary*
AĞACA TÜNEYEN BARON/*İtalo Calvino*
ŞAKA/*Milan Kundera*
BASEL'İN ÇANLARI/*Aragon*

♥ 17.500 liralık kitaplar

ISSIZLIĞIN ORTASINDA/*Mehmet Eroğlu*
YENİ KONUKLAR/*Füruzan*
MURTAZA/*Orhan Kemal*
SESSİZ EV/*Orhan Pamuk*
GEMİ ADAMLARI/*Zeyyat Selimoğlu*
ÇAĞDAŞ VE BOYUN EĞMEYEN/*Kemal Özer*
SON GİDİŞ/*Evelyn Waugh*
TEK BOYNUZLU AT/*Iris Murdoch*
MOUNTOLIVE/*Lawrence Durrell*
ŞAFAKTA VERİLMİŞ SÖZÜM VARDI/*R. Gary*
LADY CHATTERLEY/*D.H. Lawrence*
ZORBA/*Kazancakis*
DERİN IRMAKLAR/*Arguedas*

♥ 18.500 liralık kitaplar

YARIN YARIN/*Pınar Kür*
BEREKETLİ TOPRAKLAR/*Orhan Kemal*
YÜZYILLIK YALNIZLIK/*Marquez*
ÖLÜMSÜZ/*Vassilis Vassilikos*
SARTORİS/*William Faulkner*
SAYIN BAŞKAN/*Asturias*
YABAN YEMİŞLERİ/*Yevtuşenko*
KALPAZANLAR/*André Gide*
DÜNÜN DÜNYASI/*Stefan Zweig*
KARAR GECESİ/*Michel del Castillo*

♥ 21.000 liralık kitaplar

GURBET/*Nihat Behram*
KARA KİTAP/*Orhan Pamuk*
KOLERA GÜNLERİNDE AŞK/*Marquez*
ODYSSEİA/*Homeros*
KADININ CİNSEL SORUNLARI/*Dr. L Lanson*

♥ 22.000 liralık kitaplar

BOYNU BÜKÜK ÖLDÜLER/*Yılmaz Güney*
GEÇMİŞTEN GELEN/*Tevfik Fikret*
RÜBÂB-I ŞİKESTE/*Tevfik Fikret*
YEŞİL EV/*Mario Vargas Llosa*
KENT VE KÖPEKLER/*Mario Vargas Llosa*
YANARDAĞIN ALTINDA/*Malcolm Lowry*
CENNETİN KÖKLERİ/*Romain Gary*
DERVİŞ VE ÖLÜM/*Meşa Selimovıç*
TEHLİKELİ İLİŞKİLER/*Choderlos de Laclos*
ATLILAR//*Joseph Kessel*
ÇILGIN KALABALIKTAN UZAK/*Thomas Hardy*
OĞULLAR VE SEVGİLİLER/*D. H. Lawrence*
ÇANLAR KİMİN İÇİN ÇALIYOR/*Hemingway*

♥ 25.000 liralık kitaplar

BÜYÜK SAAT/*Turgut Uyar (Şiir)*
KİBAR SEMTLER/*Aragon*
YAŞAMAK VE ÖLMEK ZAMANI/*Remarque*
ÖLÜLER GENÇ KALIR/*Anna Seghers*

♥ 27.000 liralık kitaplar

İLYADA/*Homeros*
PARMA MANASTIRI/*Stendhal*
MEYHANE/*Emile Zola*
NANA/*Emile Zola*
GÖKKUŞAĞI/*D.H. Lawrence*
DERİ DEĞİŞTİRMEK/*Carlos Fuentes*
TEREZA BATİSTA/*Jorge Amado*
SOSYAL MÜCADELELERİN TARİHİ/*M. Beer*

♥ 30.000 liralık kitaplar

SEKSEK/*Cortazar*
BUDDENBROOK AİLESİ/*Thomas Mann*
KIZIL İLE KARA/*Stendhal*
GENÇ KIZLAR/*Montherlant*
ROBİNSON CRUSOE/*Daniel Defoe*
DOKTOR JİVAGO/*Boris Pasternak*
GAZAP ÜZÜMLERİ/*John Steinbeck*
GÜLÜN ADI/*Umberto Eco*
ÇIPLAK VE ÖLÜ/*Norman Mailer*

Epsilon

EPSİLON YAYINCILIK HİZMETLERİ TİCARET VE SANAYİ LTD.ŞTİ.
Cumhuriyet Caddesi, Üftade Sokak, 13/2 Elmadağ/İSTANBUL Tel: 132 04 81-140 17 82

SİPARİŞ KUPONU

Yukarıdaki listede işaretlemiş olduğum kitapları satın almak istiyorum

Adı,soyadı.....Mesleği.....Doğum Yılı ....
İş adresi.....
.....İş Tel .....
Ev Adresi .....
.....Ev Tel.....
Teslim Yeri: Ev ○ İş ○ İmza